

ສິວະບູ

ສິວະບູ

ชื่อหนังสือ : "นี่คือ..สื่อตะวัน"

ชื่อผู้เขียน : "นายตะวัน" (อำนวยการ นาคกนิษฐ ป.ธ.๙)

I S B N : 978-616-374-829-4

พิมพ์ครั้งที่ ๑ - ๓ [๒๕๕๓ - ๒๕๕๘] รวม ๙,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ ๔ เริ่มฉบับปรับปรุง ๒๕๕๙

[มกราคม ๒๕๕๙] จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

ภาพประกอบ : นายขอนแก่นกับนางฟ้า ถ่ายภาพ

(บางส่วนจากสื่อออนไลน์ที่แชร์กันอยู่อย่างเสรี)

ผู้จัดพิมพ์ : โครงการจัดตั้ง "มูลนิธิสื่อตะวัน"

โดย "อาจารย์อำนวยการ นาคกนิษฐ ป.ธ.๙"

พิมพ์ที่ : บริษัท สำนักพิมพ์ สื่อตะวัน จำกัด

๓๙ หมู่ ๔ อ.กาญจนภิเษก (ตะวันตก)

ต.คลองพระอุดม อ.ลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี

โทรศัพท์และไลน์

ประธาน : 081-494-6856 (ตะวัน)

ผู้จัดการ : 087-331-6459 (ณคุณ)

Email : suetawan@gmail.com

หนังสือนี้เขียนขึ้นมาด้วยภาษาพูด "แบบซื่อๆ" ไม่เคร่งครัดหลักภาษา
ไม่ใช่ตำราวิชาการ แต่ก็มุ่งสื่อสาร "ความจริง" อย่างตรงไปตรงมา
[คีย์เวิร์ดบนเสิร์ชเอนจิน (google) "สื่อตะวัน,เดินทางพลิกแผ่นดิน"]

www.suetawan.com

คำทักทาย

เกือบจะสิบปีมาแล้ว
ที่ผมเลือกใช้ชีวิตอิสระ อย่างที่พระ
เรียกว่า "อนาคาริก" ซึ่งแปลว่า
"ผู้ไม่มีบ้านเรือน" (ถึงมีก็ไม่ยอมอยู่บ้าน) โดยทำใจ
เอาไว้ว่า "พอที่ชีวิตคู่ แบบที่มีเจ้าของครอบครองกัน"

แต่ต่อไป "จะไม่ครอบครองใคร และจะไม่ให้
ใครครอบครอง, จะไม่เป็นเจ้าของใคร และจะไม่ให้ใคร
เป็นเจ้าของอีก" ขอเลือกใช้ชีวิตอย่าง "ฟรีสไตล์"
จะไปไหนมาไหนไม่ต้องคอยกังวลว่า "ยังมีคนห่วงหา
ตั้งตารอคอยว่าเมื่อไรจะกลับอยู่ อย่างน่าสงสาร"

เมื่อตัดสินใจได้แล้ว กิจกรรมแรกที่ผมเลือกทำ
คือ "เดินทางไปทั่วโลก" (อันที่จริงตั้งใจจะไปต่อ
ให้รอบโลก แต่อย่างหลังยังไม่มีปัจจัยที่เกื้อหนุน)

พอจะเดินทาง ผมหันกลับไปคิดถึงปณิธาน
เมื่อเยาว์วัย (ที่เขียนเอาไว้สมัยยังเป็นพระ) ว่า

"คนเราเกิดมาไม่ช้าไม่นานก็ตาย
เกิดมาเพื่อตัวเองคนเดียว
หรือเพื่อคนที่ตนรักไม่กี่คน ก็มีค่าน้อย
เกิดมาเพื่อกลุ่มชน เชื้อชาติ หรือศาสนา (*)
ก็มีค่ามากขึ้นมาอีกหน่อย แต่ก็ยังน้อยอยู่ดี
คนมีปัญญาเกิดมาทั้งที่
ควรส่งเสริมความดี
สร้างสรรค์ความงาม
และสื่อสารความจริง
อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ให้กว้างใหญ่
โดยไม่จำกัดกลุ่มชน เชื้อชาติ หรือศาสนา
ด้วยจิตอันเป็นอิสระจากกิเลสตัณหา
จึงหมดความหวังได้ คงเหลือไว้แต่ความหวังดี
ซึ่งย่อมจะไม่มีความเห็นแก่ตัวอีกต่อไป
เมื่อทำได้แบบนี้ ก็จึงจะชื่อว่า
เป็นคนมีค่ามาก และพูดได้อย่างเต็มปากว่า
'กูเกิดมาไม่เสียชาติเกิดแล้วโว้ย'.."*

(*) แม้แต่เพื่อศาสนา ถ้าไม่เผื่อแผ่แก่สรรพสัตว์ หลงจำกัดอยู่แค่ศาสนิกที่นับถือตนเองเท่านั้น ก็นับว่ายังมีค่าน้อย และย่อมไม่ตรงกับพระประสงค์ของพระศาสดา โดยเฉพาะในพระพุทธศาสนา

* บันทึกกรมแม่ปิง อ.ชาณูวรลักษบุรี จ.กำแพงเพชร พ.ศ.๒๕๒๙
ได้แรงบันดาลใจจากพระธรรมเทศนาเรื่อง "เกิดมาทำไม ?" ของ
ท่านอาจารย์พุทธทาส สอนโมกขพลาราม อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี

เพื่อให้เป็นไปตามปณิธาน หรือเพื่อไม่ให้เกิดการเดินทาง
สูญเปล่า ผมเลือกที่จะเข้าไปกราบนมัสการพระสงฆ์
เจ้าอาวาสวัด (ผู้นำทางจิตใจในท้องถิ่น), เข้าไปคารวะ
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (ผู้นำทางการเมือง
ในท้องถิ่น) และเข้าไปพูดคุยกับผู้อำนวยการโรงเรียน
(ผู้นำทางสติปัญญาของท้องถิ่น) นั้นๆ เฉลี่ยแต่ละวัน
ก็นับสิบ ปีหนึ่งๆ ก็หลายพัน หลายปีเข้าก็เกินหมื่น
เป็นประสบการณ์ที่หาไม่ได้จากตำราเล่มใดๆ ในโลก
ในแต่ละวันผมจะได้พบ ทั้งคนใจดี ทั้งคนใจร้าย ทั้งคน
ต้อนรับ ทั้งคนขับไล่ แบบหยาบคายร้ายกาจ ก็ถึงกับ
ข่มขู่ดูหมิ่น รวากับผมเป็นศัตรูคู่แค้น, แบบมีเมตตา
การุญ ก็ถึงกับเทคแคร์ดูแลตลอด ด้วยไมตรีอันดียิ่ง
รวากับผมเป็นญาติสนิทมิตรสหายของเขาเอง

แรกๆ จิตของผม ก็มีแฟบมีฟู ไปตามเรื่อง
แต่หลังๆ อยู่ๆ ความรู้สึกแฟบๆ ฟูๆ มันก็หายไปเอง
คงเป็นเพราะความชินชา หรือเพราะได้คาดเดาเอาไว้
ก่อนแล้วว่า "ถ้าไม่พบดีก็ต้องเจอร้าย" เลยทำให้ไม่ว่า
จะพบดีหรือจะประสบร้าย ก็ไม่เก็บมาคิดหรือยึดติด
อีกต่อไป กลายเป็น "จิตว่าง" ไปโดยปริยาย เปิดทาง
ให้ได้เสพรสสุกหอมจากการท่องเที่ยวไป "ไม่จำเจ"
เจอสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ "ไม่ซ้ำซาก" ทุกๆ วัน

ยังมีสิ่งที่ได้มาอย่างน่าอัศจรรย์จากการเดินทาง
อีกอย่างหนึ่ง คือ **"ความเป็นโปรแกรมเมอร์ย่อมๆ
โดยการค้นคว้าด้วยตัวเอง"** พร้อมกับได้ถวายเป็นความรู้
พระเณร ซึ่งแนะแนวทางให้ครูอาจารย์ และสอนฟรีให้
ผู้ที่สนใจ Create Website และทำ SEO ด้วยตนเอง
มาแล้วทั่วประเทศ ตามเหตุปัจจัยที่ไปเดินทาง

ความจริงผมเจียมตัวเสมอว่า **"ตนก็เป็นแค่
ยูสเซอร์ผู้หนึ่ง"** เขียนโปรแกรมได้ก็ง่ายๆ เท่านั้น
ยังไม่พอเรียกโปรแกรมเมอร์ได้ดอก แต่ก็เรียกกันเอง
ผมก็เลยผสมโรงพูดติดตลกไปว่า **"เพราะพระใจร้าย
ผมเลยกลายมาเป็นโปรแกรมเมอร์"**

เรื่องมีอยู่ว่า ตั้งแต่เริ่มเดินทางมา ผมได้บรรทุก
หนังสือที่เขียนเอง และพิมพ์เอง เต็มท้ายรถ มาเร่ขาย
เพื่อเป็นรายได้ในการเดินทาง ตกค่ำจำเป็นจะต้องหา
ที่พักแรม หากเช่ารีสอร์ท ก็จะเพิ่มค่าใช้จ่ายและไม่ได้
อรรถรสที่รอนแรม จึงเลือกวิธีแบบโบราณ คือเข้าไป
อาศัยพระ ขอนอนตามศาลาวัด แต่มาสมัยนี้มีไม่น้อย
ที่พระเองท่านก็ไม่สบายใจจะอนุญาตให้คนแปลกหน้า
อาศัยนอนค้างอ้างแรมภายในวัดอีกแล้ว เนื่องมาจาก
มิจฉาชีพซุกซม ชนิดที่แม้แต่วัดก็ไม่ยกเว้นเลย

หลายคืนผมจึงต้องจอดรถนอนค้างตามริมถนน
หนทาง เหลียวมองกลับไปที่ทำรถของตน แล้วคิดว่า
"ถ้าเราขายของที่ไม่ต้องขน ท้ายรถก็จะว่าง ใช้เป็น
ห้องนอนได้ ไม่ต้องมากังวลกับเรื่องที่פקแรมอีก"

แล้วอะไรล่ะที่ไม่ต้องขน ? ก็สินค้าออนไลน์
หรือเว็บไซต์ไอเชเบอร์ไง ? เกิดเป็นแรงบันดาลใจให้ผม
รีบฝึกทำเว็บไซต์ให้ได้เองเสียที ซึ่งก่อนหน้านี้ก็เคย
คิดค้นคว้าว และ "อดีตภรรยา" ก็เคยพาทำมาบ้าง
แต่ผมก็ยังไม่เอาไหน คราวนี้ถึงไฟท์บังคับ ไม่มีทาง
เลือกอื่น และสุดท้ายก็ทำได้ ทั้งง่ายกว่าที่คิด

ยอดหญิง
ผู้ร่วมสร้างสื่อตะวัน
นานกว่า ๔ ปี

มหัศจรรย์สตรี
ผู้ร่วมเดินทางทั่วโลก
นานกว่า ๓ ปี

นายตะวัน
ฝึกหัดเขียนเว็บไซต์ด้วยตนเอง

ยังมีอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการที่มีผู้มาด้อมๆ มองๆ รอบๆ รถ เวลาผมจอดนอนตามถนนหนทาง เลยทำให้เกิดความคิดขึ้นมาว่า "ถ้าเราติดสติ๊กเกอร์.. เดินทางพลิกแผ่นดิน.. ก้าว (๙) ทางสร้างโลกใหม่.. หรือ.. ลือตะวันสร้างสรรค์สังคมโลก.. อย่างนี้เสีย คนที่คิดมาปล้น มาลัก ก็จะไม่คิดหนัก เช่นว่า ขึ้นลักไป ก็จะลอกสติ๊กเกอร์ออกไม่ทัน หลบหนีตำรวจก็คงยาก พอเห็นว่า ได้ไม่คุ้มเสีย เขาก็คงเลิกลั้ม ไม่คิดจะลัก ไม่คิดจะปล้น.. อีกต่อไป" ซึ่งก็ได้ผลจริงๆ

จากนั้นเป็นต้นมา ก็แทบจะไม่มีใครมาด้อมๆ มองๆ อีก มีแต่คนสงสัยซักถามว่า "ขายอะไร ไม่เห็น เข้าใจเลย ? ลือตะวันทำเกี่ยวกับอะไรบ้าง ? หรือ เดินทางพลิกแผ่นดินหมายถึงอะไรกันแน่ ?" ดังนั้น ขึ้นมาแทน ให้จะต้องคอยตอบคำถามเรื่อยมา

ซึ่งจะว่าไป หนังสือเล่มนี้ก็ได้แรงบันดาลใจมาจากคำชักถามของผู้คนจากทั่วทั้งประเทศแบบนี้เอง เพราะเป็น "โจทย์คาใจ" ให้ผมต้องคอยคิดทุกวันว่า "จะให้ตอบสั้นๆ ได้อย่างไร ?" ทั้งอันที่จริง "ผู้ถาม ก็มักจะไม่ได้ใส่ใจในคำตอบอะไรนัก แค่ถามส่งๆ กันไป" แต่ยังไงๆ ผมก็ยังมีภาระที่จะต้องคอยตอบอยู่ดี

สุดท้ายก็จึงมาคิดว่า "ถ้ามีหนังสือสักเล่มหนึ่ง ซึ่งสะท้อนแนวความคิด และช่วยตอบคำถามทำนองนี้ สำหรับเอาไว้แจกจ่ายหรือจำหน่ายขายตรงให้ผู้ที่สนใจ นำไปอ่านเอาเอง ก็จะเป็นการดี" บัดนี้ หนังสือเล่มนี้ ก็สำเร็จออกมาเป็นเล่มแล้ว หวังว่าจะเป็นประโยชน์ แก่ท่านผู้อ่าน และเผื่อแผ่ไพศาลไปถึงสังคมโลกบ้าง ไม่มากก็น้อย เพราะชื่อว่า "สุภษิต" (คำดี งาม จริง) ถึงอย่างไรก็ย่อมมีค่าสำหรับผู้มีสติปัญญาอยู่แล้ว

ในฐานะคนเดินทางและคนเขียนหนังสือนี้
ขอขอบคุณทุกท่านที่สนใจ และขอขอบคุณยิ่งขึ้นไป
สำหรับท่านที่ร่วมสนับสนุนปณิธานโดยประการต่างๆ
การสนับสนุนของท่านนั้นๆ จะไม่เป็นการสูญเปล่าไป
อย่างน้อยก็ได้ชื่อว่าร่วมกันทำหน้าที่พ่อแม่ปู่ย่าตายาย
ที่ดี กอบกู้พื้นฟูโลกนี้เอาไว้ ให้ลูกหลานเหลนโหลน
ยังมีโลกอันร่มเย็นอยู่อาศัยกันไปอีกแสนล้านปี

ด้วยความรักแท้และปรารถนาดีอย่างจริงใจ

วณบ. ๖๖

วันวางวาย อายุ ๕๑ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘

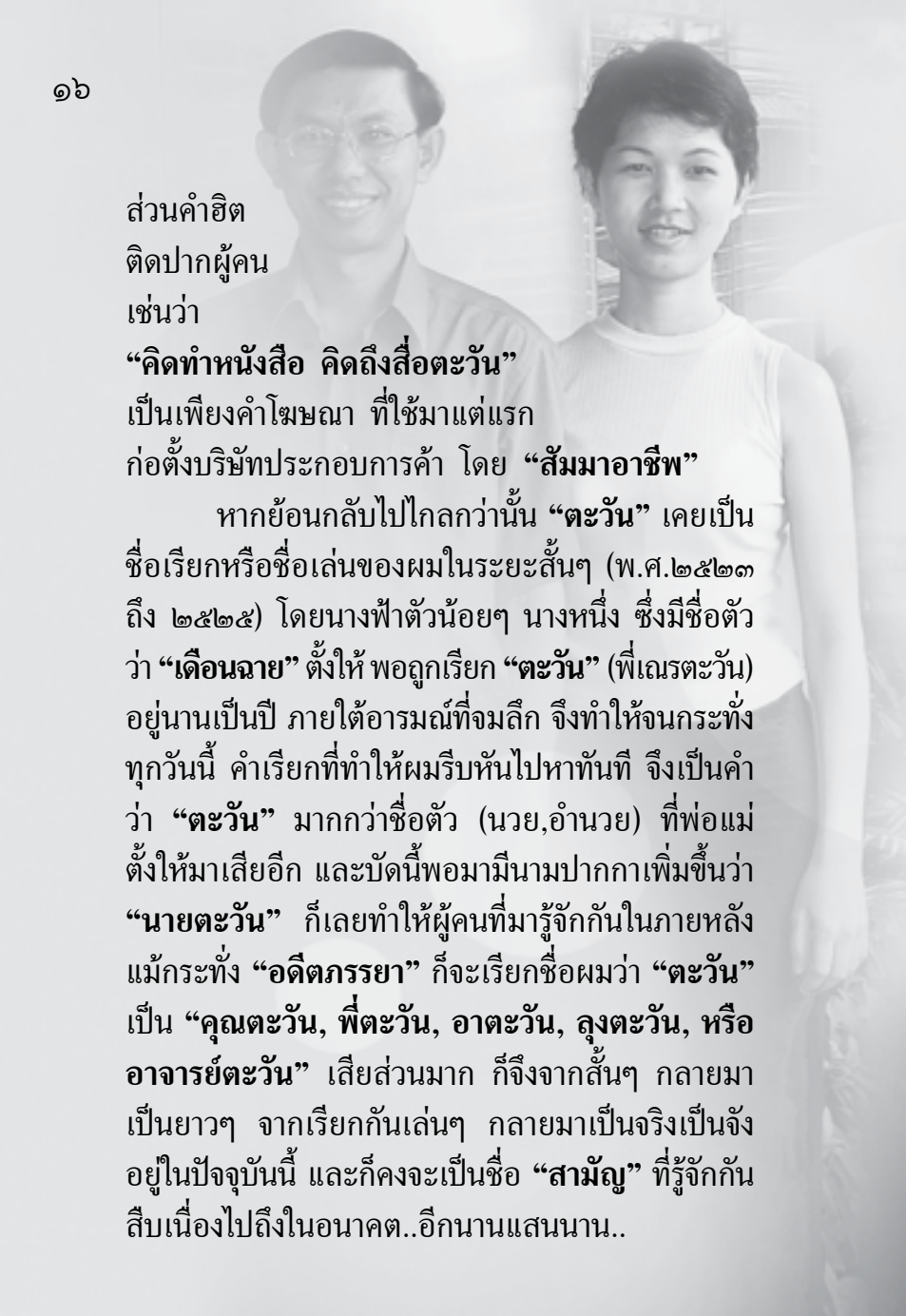
เพราะจงใจให้หนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาไม่หนานัก แต่ก็ต้องบรรจุเรื่อง
ที่สำคัญที่สุดของมนุษยชาติในยุคนี้เอาไว้ทั้งหมด (ซึ่งก็เป็นไปไม่ได้)
จึงทำให้หนังสือนี้มีลักษณะเหมือนกับจับเอาเรื่องนั้นเรื่องนี้มาพูดไว้
อย่างละนิดละหน่อย แต่ถ้าดูดีๆ ตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้าย
ผู้อ่านก็อาจจะพบได้เองว่า เนื้อหาทั้งเล่มเกี่ยวเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน
คือ “เรื่องจริงของสรรพสิ่งในจักรวาล” นั่นเอง ส่วนที่มีเรื่องเล่า
ปนบ้าง ก็เพราะการเดินทางของผู้เขียนเป็นที่มาของหนังสือเล่มนี้
และ “แค่เล่าให้รู้ ไม่ได้ชี้ให้รับ” ที่เหลือขึ้นอยู่กับผู้อ่านจะเลือกเอง

ที่มาของชื่อ

“**ลือตะวัน**” เป็นชื่อสมมติชื่อหนึ่งของผม เช่นเดียวกับชื่อ “**เดือนตรง**” (เดือน=กัลยาณมิตร, ตรง=โยนิโสมนสิการ), “**สองตา แสงตะวัน**” (สองตา=ค้นหา, ศึกษา, เรียนรู้, แสงตะวัน=ศาสนา, ศาสนา, สถาบัน, ครู, อาจารย์, และพ่อแม่) ที่ใช้เป็นนามปากกา เขียนหนังสือมาแล้วหลายเล่ม

ผมใช้ชื่อ “**ลือตะวัน**” ครั้งแรกเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อจดทะเบียนการค้า ตั้งบริษัทสำนักพิมพ์ (บริษัท **ลือตะวัน จำกัด**, ปัจจุบันยกให้เพื่อนแล้วเพิ่มชื่อเป็น บริษัท สำนักพิมพ์ **ลือตะวัน จำกัด**)* พร้อมกันนั้นก็ได้นำนามปากกาเพิ่มขึ้นมาอีกชื่อหนึ่งว่า “**นายตะวัน**” โดยมีปณิธานมุ่งมั่น “**ส่งเสริมความดี, สร้างสรรค์ความงาม, และสื่อสารความจริง**” มาตั้งแต่เริ่มต้นจนปัจจุบันและจะยืนหยัดยืนยงตลอดไป..

* นายตะวันยังเป็น “**ประธานที่ปรึกษา**” วางมือจากการค้า แต่ยังช่วยด้วยปัญญา ตามธรรมดา “**ผู้ก่อตั้งมา**” จะพึงทำ ทั้งได้รับ “**ปันผล**” บ้างนิดหน่อย มาเกื้อกูลปณิธาน ดังนั้นลูกค้าทั้งเก่าทั้งใหม่ที่ไว้วางใจให้ “**ลือตะวัน**” รับใช้ท่าน ย่อมได้ชื่อว่า “**เป็นผู้มีส่วน**” ร่วมด้วยช่วยสนับสนุน “**ปณิธานของนายตะวัน**” พร้อมกันไป ในอีกทางหนึ่ง

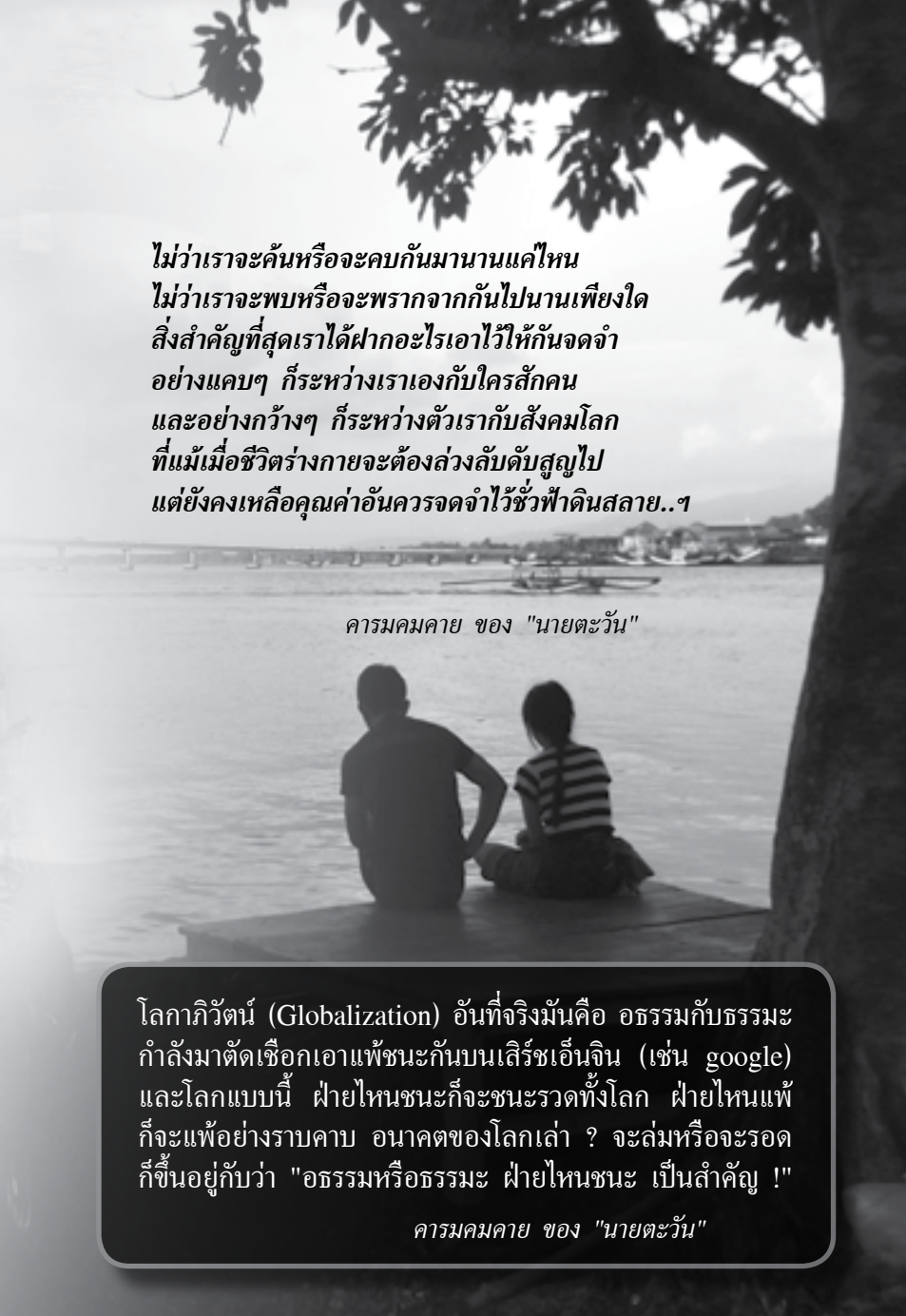
ส่วนคำฮิต
ติดปากผู้คน
เช่นว่า

“คิดทำหนังสือ คิดถึงสื่อตะวัน”

เป็นเพียงคำโฆษณา ที่ใช้มาแต่แรก

ก่อตั้งบริษัทประกอบการค้า โดย **“สัมมาอาชีพ”**

หากย้อนกลับไปไกลกว่านั้น **“ตะวัน”** เคยเป็นชื่อเรียกหรือชื่อเล่นของผมในระยะสั้นๆ (พ.ศ.๒๕๒๓ ถึง ๒๕๒๕) โดยนางฟ้าตัวน้อยๆ นางหนึ่ง ซึ่งมีชื่อตัวว่า **“เดือนฉาย”** ตั้งให้ พอถูกเรียก **“ตะวัน”** (พี่เณรตะวัน) อยู่นานเป็นปี ภายใต้อารมณ์ที่จมลึก จึงทำให้จนกระทั่งทุกวันนี้ คำเรียกที่ทำให้ผมรีบหันไปหาทันที จึงเป็นคำว่า **“ตะวัน”** มากกว่าชื่อตัว (นวย,อำนวย) ที่พ่อแม่ตั้งให้มาเสียอีก และบัดนี้พอมามีนามปากกาเพิ่มขึ้นว่า **“นายตะวัน”** ก็เลยทำให้ผู้คนที่มารู้จักกันในภายหลัง แม้กระทั่ง **“อดีตภรรยา”** ก็จะเรียกชื่อผมว่า **“ตะวัน”** เป็น **“คุณตะวัน, พี่ตะวัน, อาตะวัน, ลุงตะวัน, หรือ อาจารย์ตะวัน”** เสียส่วนมาก ก็จึงจากสั้นๆ กลายมาเป็นยาวๆ จากเรียกกันเล่นๆ กลายมาเป็นจริงเป็นจังอยู่ในปัจจุบันนี้ และก็คงจะเป็นชื่อ **“สามัญ”** ที่รู้จักกันสืบเนื่องไปถึงในอนาคต..อีกนานแสนนาน..

ไม่ว่าเราจะค้นหรือจะคบกันมานานแค่ไหน
ไม่ว่าเราจะพบหรือจะพรากจากกันไปนานเพียงใด
สิ่งสำคัญที่สุดเราได้ฝากอะไรเอาไว้ให้กันจดจำ
อย่างแคบๆ ก็ระหว่างเราเองกับใครสักคน
และอย่างกว้างๆ ก็ระหว่างตัวเรากับสังคมโลก
ที่แม้เมื่อชีวิตร่างกายจะต้องล่วงลับดับสูญไป
แต่ยังคงเหลือคุณค่าอันควรจดจำไว้ชั่วฟ้าดินสลาย..๑

คารมคมคาย ของ "นายตะวัน"

โลกาภิวัตน์ (Globalization) อันที่จริงมันคือ ธรรมกับธรรมะ
กำลังมาตัดเชือกเอาแพ้นะกันบนเสิร์ชเอนจิน (เช่น google)
และโลกแบบนี้ ฝ่ายไหนชนะก็จะชนะรวดทั้งโลก ฝ่ายไหนแพ้
ก็จะแพ้อย่างราบคาบ อนาคตของโลกเล่า ? จะล่มหรือจะรอด
ก็ขึ้นอยู่กับว่า "ธรรมหรือธรรมะ ฝ่ายไหนชนะ เป็นสำคัญ !"

คารมคมคาย ของ "นายตะวัน"

สารบัญ

คำทักทาย	๗
ที่มาของชื่อ	๑๕
๙ เรื่องควรรู้	๒๑
๑. ชีวิตจิตใจและธรรมะ	๒๒
๒. อาชีพการงานและเศรษฐกิจ	๒๔
๓. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒๖
๔. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๒๘
๕. ศิลปะวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์	๓๑
๖. ดนตรีกีฬาและท่องเที่ยว	๓๓
๗. สุขภาพพลานามัยและเวชกรรม	๓๔
๘. ค่านิยมและอุดมคติ	๓๖
๙. สิทธิและหน้าที่ของมนุษย์	๓๘
เรื่องควรรู้คู่ทุกเรื่อง	๔๒
เรื่องแรกสุดที่สังคมมนุษย์ควรรู้..	๔๔
ถึงเวลาหาวิธีเลือกตั้งกันใหม่	๔๕
ประชาธิปไตย.. (ไทยแลนด์โมเดล/ข้อเสนอ)	๔๖
๙ ฎควรผ่าน	๔๗
๑. ฎอารมณั	๔๘
๒. ฎมงาย	๔๙
๓. ฎหน่ายหนี	๕๐
๔. ฎหนีสิน	๕๑
๕. ฎนิินทา	๕๒
๖. ฎบ้ำบอ	๕๔
๗. ฎท้อแท้	๕๕
๘. ฎแพร์ก	๕๖
๙. ฎหนีักอก	๕๗

๙ งานควรทำ

๑. งานการศึกษา	๕๙
๒. งานหาเลี้ยงตัว	๖๓
๓. งานรับผิดชอบครอบครัว	๖๙
๔. งานช่วยเหลือสังคม	๗๒
๕. งานตามอุดมคติ	๗๔
๖. งานหน้าที่พลเมือง	๗๖
๗. งานรับใช้ธรรมะ	๗๘
๘. งานศิลปะวัฒนธรรม	๘๐
๙. งานกอบกู้ฟื้นฟูธรรมชาติ	๘๒

๙ คำควรพูด

๑. พูดคำจริง	๘๓
๒. พูดคำอ่อนหวาน	๘๘
๓. พูดคำสมานสามัคคี	๘๘
๔. พูดคำดีมีประโยชน์	๘๙
๕. พูดคำขอโทษ	๙๑
๖. พูดคำขอบคุณ	๙๑
๗. พูดอย่างมีศิลปะ	๙๓
๘. พูดตรงตามธรรมะ	๙๓
๙. พูดถูกกาลเทศะ	๙๓

พูดชื่อผม

๙๑

พูดแทนพระ

๙๓

ธรรมะแห่งธรรมาสัน

๙๗

ทำดีไว้ก่อนตาย

๑๐๗

เรื่องที่ผมอยากเล่า

๑๒๕

เรื่องที่บ้านน้อยากรู้

๑๓๗

คำขอบคุณ

๑๔๒

คำทิ้งทวน

๑๔๓

เดินทางพลิกแผ่นดิน

๑๕๑

โครงการจัดตั้ง "มูลนิธิสื่อตะวันออก"

๑๕๙

คำล่ำลา

๑๖๐

ชีวิต ไม่มีอะไรเข้าใจยาก แค่ง่ายๆ ตรงไปตรงมา
เช่น มีเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นธรรมดา
ถ้าเข้าใจ ยอมรับ ปรับตัวได้ ก็ไม่ทรมานทรมาย
ยังมีลมหายใจก็รีบทำความงามความดี
เมื่อจะหมดลมหายใจก็แค่หลับลงให้สบาย

จิตใจ ก็ไม่มีอะไรซับซ้อน
แค่บางดวงก็หลง บางดวงก็รู้ สลับกันไป
ดวงที่หลงก็หลับไหลชั่วคราว รนหาแต่ทุกข์ร้อน
ดวงที่รู้จักตื่นตัวเบิกบาน ใฝ่หาสุขสงบเย็น

สังคมมนุษย์ ก็ไม่มีอะไรแปลกประหลาด
เป็นไปตามกฎแห่งกรรมและกฎแห่งธรรมชาติ
อย่างเที่ยงตรงเปิดเผยและชัดเจนเป็นที่สุด
เช่น ถ้าผู้คนเอาแต่เห็นแก่ตัวก็เดือดร้อนวุ่นวาย
ถ้าผู้คนรู้จักเพื่อแผ่แบ่งปันก็เกิดสันติสุขสันติภาพ

ธรรมชาติและจักรวาล ก็ยังไม่มีอะไรพิศดารลึกลับ
เพราะมันไม่แยแสแปรเปลี่ยนไปตามความคาดหวังใคร
กฎแห่งธรรมชาติเป็นเช่นไรมันก็เป็นเช่นนั้นไปทำเดี๋ยวนั้น
เช่น กฎแห่งเวลา กฎแห่งแสง กฎแห่งแรงต่างๆ
ซึ่งมีเหตุมีผล มีต้นมีปลาย ในรูปแบบของมันเอง
หากแค่เราเอาจิตรับรู้ เอาปัญญาหาเหตุผลต้นปลาย
อย่างตรงไปตรงมา โดยไม่เลิกละบายเบี่ยง
ก็ย่อมจะเข้าใจมันได้อย่างกระจ่างถ่องแท้
จากนั้นก็เริ่มผูกมิตรใกล้ชิดกับมัน จนมีความสามารถ
เอาชนะทุกข์และสร้างสุขได้ง่ายๆ แค่อำศัยธรรมชาตินั่นเอง

คารมคมคาย ของ นายตะวัน

๙ เรื่องควรรู้

เรื่องควรรู้ มีอยู่นับร้อยพันหมื่นแสนล้านเรื่อง
สุดแต่ใครจะสนใจหรือไปเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไรก่อน
ในที่นี้น่ามากล่าวไว้ ๙ เรื่อง เฉพาะที่พิจารณาเห็นว่า
เป็นความรู้สามัญอันจะผูกพันส่งผลถึงทุกคนบนโลกนี้
ไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง ซึ่งถ้าไม่รู้ ชีวิตของผู้คนก็จะมีดมน
ลับสนั่น และถ้ารู้เอาไว้ ชีวิตของผู้คนจนถึงสังคมโลก
ก็จะสว่างไสว ไม่อับจนปัญญา จะเรียกว่า "เป็นความรู้
พื้นฐานที่ทุกคนควรรู้" ก็ย่อมได้ ดังนั้นทั้ง ๙ เรื่องนี้
จึงเป็นเรื่องที่ "สื่อตะวันตกจะสื่อสารมากที่สุด"

รู้อะไร ? ก็ไม่รู้ "รู้ตน รู้ตัว"

ลืमอะไร ? ก็ไม่น่ากลัวเท่า "ลืมตัว ลืมตน"

๑. ชีวิตจิตใจและธรรมะ

ชีวิต มีเกิด แก่ เจ็บ ตาย มีได้มีเสีย มีขึ้นมีลง
มีรวยมีจน มีพบมีพราก เป็นเรื่องธรรมดา

จิตใจ มีสุขมีทุกข์ มีสนุกมีซึมเศร้า มีสมหวัง
มีผิดหวัง มีเข้มแข็งมีอ่อนแอ มีอึดเหนี่ยวมีหลุดลุ่ย มียึดมั่น
มีปล่อยวาง มีกล้าหาญมีหวาดกลัว เป็นเรื่องธรรมดา

ธรรมดาของชีวิต ธรรมดาของจิตใจ ดังกล่าวมา
ประกอบเข้ากับสติปัญญา รู้เข้าใจ (วิชา) และการมี
ท่าทีต่อสิ่งเหล่านี้ อย่างถูกต้อง เหมาะสม (จรณะ)
เรียกว่า "**ธรรมะ**"

เป็นเรื่องแรกที่สุดที่มนุษย์ควรรู้ เพราะส่งผล
ต่อคุณภาพชีวิตจิตใจอย่างตรงไปตรงมา หรือกล่าวได้
ทีเดียวว่า คุณภาพชีวิตจิตใจของคนเรา จะดีหรือร้าย
ก็ขึ้นอยู่กับความรู้เข้าใจในเรื่องนี้มากที่สุด เช่นว่า

เพราะมารู้ซึ่งถึงความจริงอันเป็นธรรมดานี้

กับตนเอง เมื่อพบสุข สนุก สมหวัง ก็จะไม่
ประมาทมัวเมา เมื่อผจญทุกข์ โศก โรค ภัย ก็จะไม่
มิดมนจนปัญญา (มีปรมัตถธรรมประจำจิต)

ต่อผู้อื่น ก็จะรู้จักพลอยยินดีกับผู้ที่ประสบสุข
เห็นอกเห็นใจต่อผู้ต้องประสบทุกข์ และยอมให้อภัยได้
แก่ผู้ล่วงละเมิดตน ดังนี้เป็นต้น (มีคุณธรรมประจำใจ
มีศีลธรรมประจำชีวิต)

ด้วยรู้ชัดเจนว่าเป็นเรื่องธรรมดา ที่ไม่ช้าไม่นาน
ก็จะผ่านพ้นไป เพราะไม่มีอะไรที่จีรังยั่งยืน ทั้งในตน
ทั้งในคนอื่น ตลอดถึงทั้งในสรรพสิ่งทั่วสากลจักรวาล
ก็ล้วนแต่เป็นเช่นนี้ (ไม่มีสิ่งใดให้ควรไปยึดติด)

และขั้นสุดท้าย หรือขั้นสูงสุดในชีวิต
เพราะมีความรู้ชัดเจนเห็นจริงในสรรพสิ่งดังกล่าวนี้
จะทำให้มนุษย์ถึงวิมุตติสุข พ้นจากทุกข์ทั้งปวง
คือได้รับสิ่งที่ดีที่สุดที่มนุษย์ควรจะได้
ซึ่งในทางพระพุทธศาสนาเรียกสิ่งนี้
ว่า "พระนิพพาน" นั่นเอง

ชีวิตจิตใจเป็นแค่อะไรที่ชั่วคราว ธรรมะเป็นสิ่งอมตะนิรันดร์
ชีวิตจิตใจที่เห็นทางธรรม จึงเป็นมิจฉาทิฐิที่นำทุกข์มาให้
ชีวิตจิตใจที่ใกล้ชิดทางธรรม จึงเป็นสัมมาทิฐิที่นำสุขเข้ามาสู่
ชีวิตจิตใจที่รู้ตื่นเบิกบาน จะถึงพระนิพพานในไม่ช้าไม่นานนัก

๒. อาชีพการงานและเศรษฐกิจ

ชีวิตคนเราต้องการความมั่งคั่งมันคงดำรงอยู่เมื่อเกิดมาแล้ว เจ้าของชีวิต คือตัวเราเองแต่ละคนนั้น จำเป็นจะต้องหาเลี้ยงตัวและครอบครัวให้รอดเสียก่อน เรื่องอาชีพการงานและเศรษฐกิจ จึงเป็นความรู้ที่จำเป็นแก่ชีวิตชนิดแรกและจะขาดไม่ได้เลย ที่คนแต่ละคนจะต้องสนใจใฝ่รู้และหมั่นเพียรฝึกหัดพัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ความสามารถพอทำการงานประกอบอาชีพหาเลี้ยงตัวและครอบครัวได้อย่างหนึ่งได้

ซึ่งจำเป็นต้องมีคุณธรรมทางศาสนาเป็นหลักยึดเหนี่ยวด้วย เช่น อยากจะเป็นเศรษฐีก็ต้องมีธรรมะดังคำพระแบบย่อว่า "อู อา กะ สะ" (คาถาเศรษฐี) แปลไทยว่า "ขยันทำงาน, รู้จักรักษา, คบหาคนดี, และใช้ชีวิตเท่าที่พอประมาณ" เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น "มะกะโท"* ที่ขยันหมั่นเพียรทำงานอดออมเก็บเล็กผสมน้อย ค่อยๆ สะสมทรัพย์สินทบเท่าทวีคูณจนร่ำรวยมั่งคั่งเป็นมหาเศรษฐี และได้ครองนครจนกลายเป็นตำนานเล่าขานกันสืบมา..

มีพระพุทธรูปหนึ่ง ตรัสไว้ว่า "อัตตา หิ อัตตโน นาโถ" แปลไทยได้ว่า "ตนนั้นแหละเป็นที่พึ่งของตน" แม้จะไม่ได้หมายถึง ไม่ให้พึ่งใครเลย ซึ่งเป็นไปไม่ได้ เพราะอย่างน้อยทุกคนเกิดมาก็ย่อมต้องพึ่งพาพ่อแม่ (ผู้เลี้ยงดู) ด้วยกันทั้งนั้น แต่สารสำคัญทุกชีวิตที่เกิดมาแล้ว จำเป็นจะต้องพึ่งพาตัวเอง เลี้ยงดูตัวเองให้ได้เสียก่อน แล้วต่อจากนั้นยังจะต้องเลี้ยงครอบครัว รวมถึงพ่อแม่ที่ท่านเลี้ยงเรามาจนท่านแก่ชราด้วย

ดังนั้น ความรู้เรื่องอาชีพการงานและเศรษฐกิจจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นที่สุดแก่ทุกชีวิตตามธรรมชาติ.

* จากพงศาวดาร "ราชาธิราช" ตอน "กำเนิดมะกะโท" มะกะโท บุตรชายพ่อค้าชาวมอญ เมืองเมะตะมะ กำพร้าบิดา ตั้งแต่อายุ ๑๕ ปี จึงเดินทางมาค้าขายด้วยตนเองถึงกรุงสุโขทัย ได้อาศัยอยู่กับคนเลี้ยงช้างของพระร่วงเจ้า วันหนึ่งได้รับ "เบี้ย" พระราชทานจากพระร่วงเจ้า แม้จะมีค่าเพียงน้อยนิด แต่อาศัยสติปัญญาและความพากเพียร ใช้เบี้ยนั้นก่อร่างสร้างตัวทีละเล็กทีละน้อยจนกลายเป็นมหาเศรษฐี แล้วกลับไปเมืองเมะตะมะ ภายหลังได้เป็นเจ้าครองนครพระนามว่า "พระเจ้าฟ้ารั่ว" กลายเป็นตำนานเล่าขานสืบมา

๓. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ชีวิตต้องการความอยู่รอดปลอดภัย และต้องการมีสุขภาพที่ดี ทั้งทางกายและทางใจ ตั้งแต่เกิดจนตาย หรือตลอดอายุขัยที่ได้เกิดมา ซึ่งความอยู่รอดปลอดภัยและความมีสุขภาพดีนั้น ย่อมสัมพันธ์แนบแน่นอยู่กับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (ระบบนิเวศ) ที่บริสุทธิ์สะอาดปราศจากมลพิษเป็นสำคัญที่สุด ยิ่งกว่าสิ่งใดๆ

มีคำสำคัญกล่าวกันว่า ธรรมชาติถึงขาดมนุษย์ก็อยู่ได้ และอยู่มาก่อนเป็นล้านๆ ปี แต่มนุษย์เกิดมาอิงอาศัยธรรมชาติ หากธรรมชาติวิบัติไป ก็จะบรรลัยไม่เหลือเหลือ มนุษย์จึงขาดธรรมชาติไม่ได้เลย

ความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติและความสามารถในการอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม จึงสำคัญจำเป็นเร่งด่วนที่สุดของมนุษยชาติเสมอไป โดยระดับบุคคลควรต้องฝึกฝนตนเองให้มีวินัย เช่น ก่อขยะให้น้อย ทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นทาง แปรรูปขยะให้กลับมาเกิดประโยชน์ได้ หมั่นปลูกต้นไม้ พืช ผัก ดอก ผล ให้เป็นนิสัย ดังนั้น ระดับชุมชน ประเทศชาติ ไปจนถึงสังคมโลก ก็ควรจะให้การศึกษาสร้างค่านิยมให้อ่อนน้อมถ่อมตน

ต่อธรรมชาติ รู้จักการฟื้นฟูดูแลและรักษาสິงแวดล้อม
มีมาตรการมาคอยกำกับในทุกๆ กิจกรรม ไม่ให้ใครไป
บ่อนทำลายธรรมชาติก่อความพินาศให้แก่สิ่งแวดล้อม
ลดเลิกใช้พลังงานสกปรก รีบเร่งหาพลังงานสะอาดมา
ใช้แทน หยุดยั้งกิจกรรมทุกอย่างที่ทำให้เกิดมลพิษ เช่น
การบุกรุกป่า การระเบิดภูเขา การทิ้งของเสียลงแม่น้ำ
ล่าคลอง การก่อให้เกิดควันพิษที่ทำลายบรรยากาศโลก
อันส่งผลให้เกิดสภาวะโลกร้อน เป็นต้น เพราะมัน
หมายถึงความอยู่รอดปลอดภัยของสรรพชีวิตที่ผูกติด
อยู่บนดาวโลกดวงนี้ จะหลีกเลี่ยงหนีหลบหรืออพยพไป
อยู่ดาวดวงอื่นก็ยังไม่เป็นไปไม่ได้ ถึงอนาคตอาจจะเป็น
ไปได้ แต่ก็คงไปไม่ได้ไม่กี่คนแน่ๆ เราที่เหลือกันทั้งหมด
ย่อมจะต้องฝากชะตากรรมไว้กับดาวโลกดวงนี้

ดังนั้น การพิทักษ์รักษาดาวโลกดวงนี้เอาไว้ให้ได้
ก็จึงเป็นทางรอดทางเดียว ที่เราจะหวังได้กันจริงๆ*

* สตีเฟน ฮอว์คิง (Stephen William Hawking)
กล่าวว่า "ทางรอดของมนุษยชาติคืออวกาศ" ก็อาจจะใช่ !
แต่ในเฉพาะหน้านี้ เรามาฟื้นฟูธรรมชาติบนดาวโลกของเราเอง
อย่างเร่งด่วนกันก่อน จะดีกว่าฝันเฟื่องเรื่องอวกาศนั้นไหม ?

๔. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ชีวิตต้องการรู้ความจริง และต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก วิทยาศาสตร์ช่วยเปิดเผยความจริงสิ่งที่เคยเร้นลับให้ปรากฏชัดเจน และเทคโนโลยีช่วยสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับชีวิตของเรา

ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้พลิกประวัติศาสตร์โลก สร้างอารยธรรมหน้าใหม่ที่มีหัตถกรรมขึ้นบนดาวดวงนี้ แต่กว่าจะสถาปนา (วิชาการ) ขึ้นมาได้นั้น ก็ไม่ใช่เรื่องง่ายๆ เลย บางยุคสมัยต้องแลกมาด้วยชีวิตหรือความตายของนักวิทยาศาสตร์เอง ทั้งจากการเสี่ยงภัยที่มีอยู่ในงานวิจัยหรือการค้นคว้าทดลองทั้งเพราะถูกต่อต้านจากลัทธิเก่าๆ โดยเฉพาะจากลัทธิทางศาสนา ซึ่งมีอำนาจมากที่สุดอยู่ในยุคนั้นๆ

สำหรับสังคมไทยนี้โชคดีที่มีพระพุทธศาสนาเป็นรากเหง้า และมีแก่นแท้ที่เข้ากันได้กับวิทยาศาสตร์อย่างน่าทึ่งที่สุด ดังที่ว่ากันว่า "อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์" ก็เคยกล่าวเช่นนั้น (ทั้งที่เขาเลิกล้มนับถือศาสนา)

ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เปิดเผยความจริงให้เรา
 ได้รู้ตัวว่า ขณะที่เรายืนอยู่นิ่งๆ จริงๆ แล้วเรากำลังถูก
 ดาวโลกเหวี่ยงให้หมุนคว้างไปในอวกาศพร้อมกับมัน
 ด้วยความเร็วที่ยิ่งกว่ารถแข่งฟอร์มูลาวันเป็นพันเท่า
 เพราะโลกหมุนรอบตัวเองราว ๑,๖๗๔ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
 และโคจรไปรอบดวงอาทิตย์ราว ๑๐๗,๓๕๕ กิโลเมตร
 ต่อชั่วโมง แต่ที่เราไม่กระเด็นหลุดออกไป ก็เพราะถูก
 แรงดึงดูดอันมหาศาลของโลกดึงเราเอาไว้ และที่เรา
 ไม่รู้สึกตัวก็เพราะดาวโลกและวงโคจรของมันใหญ่โต
 และไกลกว้างเกินกว่าสายตาของเราจะแลเห็น

อีกด้านหนึ่งมันยังทำให้เราได้รู้ว่า "ที่จริงแล้ว
 เราไม่เคยอยู่โดดเดี่ยวเลย" เพราะในร่างกายของเรามี
 มีจุลชีพอาศัยอยู่ในทุกๆ อวัยวะนับล้านล้านตัว เราเอง
 ก็เป็นแค่ผงธุลีหนึ่งๆ แห่งดวงดาว และดวงดาวก็เป็น
 เพียงจุลเทศะหนึ่งในล้านๆๆๆ ดวงแห่งห้วงจักรวาล
 อันแสนจะกว้างใหญ่ไพศาลจนไม่มีที่สิ้นสุด

ส่งผลให้เราเข้าใจธรรมะในทางพระพุทธศาสนา
 เรื่อง "อนัตตา อิทัปปัจจยตา ปฏิจสุมุพบาท" ลัดง่าย
 ยิ่งขึ้น โดยอาศัยความรู้ทางวิทยาศาสตร์ แทนหยั่งรู้
 ด้วยญาณที่คนโบราณอาศัยใช้เป็นทางไปถึงธรรม

ส่วนความรู้ทางเทคโนโลยีได้ช่วยสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายให้แก่สังคมโลกและตัวเรา ทำให้ "ปาฏิหาริย์ในโลกยุคโบราณ" กลายเป็นเรื่องจริงขึ้นมาในโลกยุคนี้ เช่น เหาะเหินเดินอากาศ, ดำดิน, หูทิพย์, ตาทิพย์, (อากาศยาน, ยานอวกาศ, รถไฟใต้ดิน, วิทยุ, โทรศัพท์, โทรศัพท์, มือถือ, แท็บเล็ต, คอมพิวเตอร์, อินเทอร์เน็ต, เว็บไซต์, โซเบอร์ ฯลฯ)

วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีจึงเป็นดัง "แก้ววิเศษ" (สารพัดนึก) ที่มนุษย์เราค้นพบ แม้มันจะมี "มนต์มาร" แฝงเร้นมาด้วย ซึ่งหากรู้ไม่เท่าตามไม่ทันหรือใช้มันไปในทางผิดๆ ก็อาจส่งผลกระทบร้ายแรงให้แก่ชีวิตเรา และสังคมโลกก็ได้ (มีคุณอนันต์ มีโทษมหันต์)

ดังนั้น ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ควรรู้ในระดับต้นๆ ของมนุษย์เราทุกคนบนโลกนี้ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตสืบไป..

วิทยาศาสตร์มันก็แค่อะไรที่ตรงไปตรงมา ส่วนผลลัพธ์ที่เป็นคุณอนันต์หรือเป็นโทษมหันต์ อันนั้นเป็นเรื่องของสติปัญญา หรือกิเลสตัณหา ที่มนุษย์เอื่อนำมาใช้ในทางถูกหรือทางผิด

๕. ศิลปะวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์

ชีวิตต้องการความงดงาม อบอุ่น และความสุข
ความรู้ทางศิลปะช่วยให้ชีวิตผู้คนและสังคมมนุษย์
บริสุทธิ์งดงาม ด้วยวรรณกรรม นาฏกรรม จิตรกรรม
และปฏึกกรรมเป็นต้น อันแสนอลังการ ล่อเลี้ยงจิต
วิญญาณให้อิ่มเอมเปรมปรีดิ์, ความมีวัฒนธรรมทำให้
สังคมมนุษย์เป็นปึกแผ่น ยิ่งความอบอุ่นละมุนละไม
และความสุขให้บังเกิดขึ้นแก่ผู้คนบนโลก, ความรู้
ประวัติศาสตร์ที่สืบทอดกันมาทำให้ศิลปะวัฒนธรรม
ของมนุษย์จะยังถูกส่งผ่านจากรุ่นสู่รุ่นเรื่อยไป

ถึงแม้ศิลปะวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์อาจ
ไม่คงที่ เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและตามเหตุปัจจัย
เสมอๆ ถ้าเปรียบความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
เสมือนกิ่งก้านใบดอกลผลของต้นไม้ ความรู้เข้าใจศิลปะ
วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์นี้ก็คงจะเปรียบได้กับราก
และลำต้นเลยทีเดียว เพราะเป็นสิ่งที่จะมาคอยค้ำจุน
กิ่งก้านใบดอกและผลนั้นให้ดำรงคงอยู่ไปได้จริง

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีช่างแสนระการตา
น่าตื่นตาดังนั้นใด ศิลปะวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์นี้
ก็สุดจะล้ำค่าและแสนจะคลาสสิกจ้านั้น

จึงเป็นเรื่องจำเป็นและสำคัญที่สุดอีกเรื่องหนึ่ง
ที่เราทุกคนควรจะอนุรักษ์เอาไว้ให้ได้ ด้วยความรู้เข้าใจ
ที่ลึกซึ้งและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของมันด้วย

แบบ "เก๋าก่อนรักไว้ ใหม่ก็รับมา แล้วจัดวาง
ไว้ด้วยกันได้อย่างลงตัว"

ถ้าหากยังเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของต้นไม้อยู่ที่รากใด วัฒนธรรม
ประเพณีที่ตกทอดสืบต่อกันมาในอารยธรรม (ประวัติศาสตร์)
ก็ย่อมจะต้องเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของสังคมมนุษย์อยู่ตราบนั้น

๖. คนตรีกีฬาและท่องเที่ยว

ชีวิตต้องการสิ่งวัดใจ ทำท่าย หรือคลายอารมณ์ อันจะทำให้รู้สึกสนใจ ภาควุมิ คุ่มค่า ที่เกิดมาชาติหนึ่ง จึงมนุษย์แต่ละคนบนโลกนี้ควรจะต้องฝึกเล่นดนตรี หรือกีฬาเอาไว้ให้เป็นสักอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งควรหาเวลาออกไปเดินทางท่องเที่ยวหรือแม้แต่ผจญภัยเอาไว้เสียบ้าง อย่างน้อยปีละครั้งสองครั้งก็ยังดี

ผลที่ได้ในทันทีคือสุขภาพกายใจที่จะแข็งแรง ร่าเริงขึ้น และผลพลอยได้ที่จะตามมาคือโอกาสให้ได้ ศึกษาเรียนรู้ หรือมีประสบการณ์ที่กว้างขวางยิ่งขึ้นไป แบบที่พูดกันว่า "หากำไรให้ชีวิต" หรือ "เกิดมาทั้งที ใช้ชีวิตให้มันคุ้ม" (อะไรทำนองนี้) นั่นแหละ

แต่ก็มีสิ่งที่จะต้องระมัดระวัง (ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท) ด้วย เช่น อะไรที่โลดโผนหรือเสี่ยงภัยมากเกินไป ก็ควรจะหลีกเลี่ยง หรือค่อยๆ ฝึกฝนไปอย่าหักโหมบ่มบ่ามอย่างบ้าบิ่น เพราะอาจจะมีผลเสียแก่สุขภาพกายใจ ทั้งอาจเกิดอันตรายถึงแก่ความตาย หรือกลายเป็นคนพิการไปเสียก็เป็นได้

๗. สุขภาพพลานามัยและเวชกรรม

ชีวิตต้องการความสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ ห่างไกลจากโรคภัยไข้เจ็บ ความรู้ทางการแพทย์ เวชกรรม เกสัชกรรม ก็จึงจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งมนุษย์แต่ละคนบนโลกควรจะเฝ้าสังเกตตัวเองให้รู้ว่า อาหาร น้ำ อากาศ และบริหาร (ออกกำลังกาย) กาย แบบใดๆ ทำให้เราสบาย, อาหาร น้ำ อากาศ และบริหารกาย แบบใดๆ ทำให้เราเจ็บป่วย ไม่สบาย แล้วรู้จักบริหารชีวิต (ร่างกายและจิตใจ) ให้ "รู้สึกสบายๆ" ไปตลอด และสังเกตเรียนรู้ว่าอะไร แบบไหน เวลาใด ทำให้ชีวิตของเราดีขึ้น จิตใจสดชื่นขึ้น ยิ่งๆ ขึ้นไป

หากเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา ก็ควรจะหมั่นศึกษาหาความรู้เอาไว้ว่า ยาและวิธีการรักษาอาการเจ็บไข้ได้ป่วยอย่างนี้ๆ มีอะไรบ้าง ถ้าพึ่งพาตัวเองได้ เช่น มีความรู้เรื่องสมุนไพร (ยาตามธรรมชาติ) ก็อาจไม่จำเป็นเลยที่จะต้องไปพบแพทย์ เป็นการแบ่งเบาภาระให้กับสังคม ช่วยลดปริมาณงานของแพทย์ที่มากเกินไปอยู่แล้ว

จากการเฝ้าสังเกตและดูแลตัวเองมาตลอดชีวิต ได้พบว่า อาการป่วยไข้มากกว่าครึ่ง ไม่ต้องพึ่งยา รักษา ได้ด้วยลมหายใจ น้ำ อาหาร และโยคะ (การตัดกายแบบฤาษีตัดตน) อย่างถูกต้องเท่านั้นเอง

ส่วนรัฐทุกระดับ (ท้องถิ่น ประเทศ จนถึงโลก) ก็ควรมีระบบสาธารณสุขที่ดี มีหลักประกันสุขภาพที่ยั่งยืน สำหรับประชากรทุกคนบนโลกด้วย เช่น รักษาสิ่งแวดล้อม (ระบบนิเวศ) ให้บริสุทธิ์สะอาด เกื้อกูลแก่สุขภาวะ มีสถานพยาบาล บุคลากรทางการแพทย์ และเวชภัณฑ์ที่เพียงพอ อย่างมีคุณธรรม มีคุณภาพ และมีระบบบริหารจัดการที่ดี และอย่างทั่วถึง

การมีอายุยืนยาวและสุขภาพดี นอกจาก ฟาดินประทานมาตามธรรมดาหรือตามกฎหมายแห่งธรรมชาติแล้ว กฎแห่งกรรม หรือผลแห่งการกระทำของเจ้าของชีวิตเอง ทั้งในอดีตชาติ และการดำเนินชีวิตในปัจจุบันชาตินี้ ก็ยังจัดว่ามีส่วนสำคัญที่สุดเสมอ ทั้งเป็นส่วนที่ช่วยแก้ไขอะไรที่ฟาดินประทานมาแต่พร่องอยู่ให้เต็ม และต่อเนื่องไปถึงแม้ในอนาคตชาติก็ได้

๘. ค่านิยมและอุดมคติ

ชีวิตต้องการแสวงหาเอาสิ่งที่ดีที่สุดให้กับตัวเอง
เสมอไป เราจึงได้ ผู้อื่นและสัตว์อื่นก็ฉันนั้นด้วย

ค่านิยมอันเหมาะสมของสังคมโลกจึงอยู่ที่ แสวงหาเอาสิ่งที่ดีที่สุดให้กับตนเอง โดยไม่ไปรบกวนสิ่งที่ดีที่สุดของเพื่อนมนุษย์และสรรพสัตว์ ยิ่งถ้าทำให้สิ่งที่ดีที่สุดของตนก็เป็นสิ่งที่ดีที่สุดของเพื่อนมนุษย์และสรรพสัตว์พร้อมกันไปด้วย ก็จะชื่อว่า "เป็นสิ่งที่ดีที่สุดแท้"

แต่เพราะผู้คนบนโลกต่างก็มีความคิดเห็นและมีความต้องการที่แตกต่างกันไป ถ้าต่างคนต่างเอาแต่ใจตัวเอง (อัตตาธิปไตย) ก็ย่อมจะขัดแย้งกัน หรือต่างคนต่างหุบเขาเขลาโง่งมฉาย (โลกาธิปไตย) ก็มิวายวิวาทกันต่อเมื่อผู้คนถือความถูกต้องดั่งงามจริง (ธรรมาธิปไตย) เป็นสิ่งยึดเหนี่ยว สังคมโลกก็จึงจะร่มเย็นเป็นสุข

ความถูกต้องดั่งงามจริง (ธรรมาธิปไตย) จึงควรเป็นค่านิยมอุดมคติหลักอันแรกของโลก ต่อจากนั้นคุณธรรมอื่นๆ อาทิ ความเสียสละ ความเมตตากรุณา ความเห็นอกเห็นใจกัน การแบ่งปัน การกินใช้แต่พอดี การมีสัมมาทิว เช่นว่า สบายเป็นบาป ลำบากเป็นบุญ ก็ควรถูกปลูกฝังให้เป็นค่านิยมอุดมคติประจำโลกด้วย

อนึ่ง ตั้งแต่โบราณกาลนานมาสังคมมนุษย์เคยได้อาศัยศาสนาช่วยกล่อมเกลাজิตใจผู้คนให้มีค่านิยมและอุดมคติอันถูกต้องดีงามจริงสืบมา แต่ก็น่าเสียดายที่สังคมมนุษย์ยุคดิจิทัลนี้บทบาทของศาสนาตกลงมาก มีผู้คนแสดงตนว่า "ไม่นับถือศาสนาใดเลย" เพิ่มขึ้น* ขณะที่ศาสนาขยายตัวก็แต่ด้านวัตถุและพิธีกรรม ทำให้ผู้คนส่วนใหญ่ในโลกไม่แยแสศาสนาในส่วนสารธรรมอันจะนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตกันอย่างแท้จริง

จึงเป็นเรื่องที่น่าจับตาว่า สังคมมนุษย์ที่ห่างไกลหรืออาจแล้งไร้ศาสนาจะยังคงดำรงรักษาค่านิยมอุดมคติอันถูกต้องดีงามจริงเอาไว้ในโลกนี้ได้หรือไม่ ?

หรือสังคมมนุษย์อาจจะมีการนวัตกรรมรูปแบบใหม่ขึ้นมาแทนศาสนาที่เสื่อมลง ก็เป็นไปได้กระมัง ?

พูดกันมาว่า "จะพัฒนาชาติ ต้องเริ่มพัฒนาที่คน จะพัฒนาคน ต้องเริ่มพัฒนาที่จิตใจ" ซึ่งในที่นี้ขอพูดเสริมเต็มเต็มว่า "จะพัฒนาจิตใจ ก็ต้องเริ่มจากการปลูกฝังค่านิยมและอุดมคติให้ถูกต้องดีงามก่อน" เพราะถ้าเริ่มต้นแบบนี้ได้ ที่เหลือก็จะง่ายขึ้นมาก

* ศาสนิกที่เอาแต่พะวงหลงว่า ศาสนานั้นศาสนานี้กำลังโจมตีหรือรุกรานศาสนาของเราอยู่ นับว่าเป็นผู้รู้ผิดหรือคิดแคบ เพราะความจริงสิ่งควรรู้คือนับจากวันนี้ไปไม่มีศาสนาไหนในโลกจะอยู่ได้ง่ายๆ อีกแล้วต่างหาก.

๙. สิทธิและหน้าที่ของมนุษย์

ชีวิต..ส่วนตัวก็ต้องการสิทธิเสรีภาพ, ในสังคม ก็ต้องการมีตัวตน มีบทบาท มีคุณค่า และเป็นที่ยอมรับ ในฐานะเป็นมนุษย์ผู้มีศักดิ์ศรีอยู่ร่วมในโลกใบนี้

ตลอดอารยธรรมของมนุษย์สิ่งที่อยากที่สุดก็คือ การหาจุดสมดุลหรือความพอดีระหว่างสิทธิและหน้าที่ของมนุษย์นี้เอง เพราะหากใช้สิทธิเสรีภาพของตนเองมากเกินไป ก็จะไปล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของคนอื่น และอาจจะทำให้หน้าที่ ซึ่งมีอยู่มากมายหลายบทบาท เช่น หน้าที่ของลูก, ศิษย์, ญาติ, มิตร, และพลเมือง เป็นต้นเสียหายได้ แต่ในทางกลับกัน หากคอยแต่แคร้คนอื่นเกินเหตุหรือมุ่งรักษาหน้าที่ยิ่งชีวิต ก็อาจจะรังแกสิทธิเสรีภาพของตนเองอีก จึงไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะหาจุดสมดุลพอดีได้จริงๆ เลยจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องใส่ใจให้รอบด้าน แบบสิทธิก็มี หน้าที่ก็มา คือตัวเองก็ดี และสังคมก็ได้ ไม่เสียหายหรือบกพร่องไปในทางใดทางหนึ่ง จึงจะได้ชื่อว่า "เป็นผู้มีสติปัญญา" แท้

ยิ่งในระดับชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก ยิ่งควรมีเครื่องมือหรือระบบที่ดี ให้เรื่องสิทธิและหน้าที่ พลเมืองนี้ ราบรื่นเรียบร้อย เพราะทุกคนต้องการอยู่ในสังคมที่ดีตั้งแต่เกิดจนถึงตาย เริ่มจากต้องการพ่อแม่

ผู้ดูแลเลี้ยงดูให้อยู่รอดปลอดภัย ต้องการญาติพี่น้อง
ที่รักใคร่อบอุ่นคอยจนใจช่วยเหลือกัน ต้องการมิตร
สหายร่วมสังสรรค์แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ไปจนถึง
ต้องการชุมชนประเทศชาติและสังคมโลกที่ดีงามมั่นคง
ปกป้องคุ้มครองและให้บริการด้านต่างๆ ตามที่ตนเอง
คาดหวัง และอย่างหลังนี้จะเป็นจริงขึ้นมาได้ ก็ต่อเมื่อ
มีการเมืองการปกครองที่ถูกต้องดีจริงกันเสียก่อน

ความรู้เรื่องการเมืองการปกครอง ก็จึงเป็นอีก
เรื่องหนึ่งที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าการเมืองดี สังคมก็ดี
ประชาชนก็เป็นสุข แต่ถ้าการเมืองร้าย ก็จะกลับกลายเป็น
ตรงกันข้าม ในฐานะพลเมืองคนหนึ่ง จึงควรใช้สิทธิ์
สร้างการเมืองการปกครองที่ถูกต้องดีงามให้จงได้

เช่น วิธีเลือกตั้งผู้นำ ให้คนเก่งคนดีได้มีอำนาจ
บริหารประเทศชาติแทนเรา ซึ่งยุคนี้มีปัญหาใหญ่มากนั้น
ยุคดึกดำบรรพ์ ผู้นำไม่ได้เสนอตัวเอง แต่ผู้คนร่วมกัน
ยกย่องให้เป็นใหญ่ เรียกว่า "มหาชนสมมต"* ต่อมา
สังคมโลกขยายตัวขึ้น ได้เกิดสงครามระหว่างกลุ่มชน
จนกระทบจังหวะฉวยโอกาสยึดอำนาจความเป็นใหญ่
เอามาไว้กับตนเอง เกิดเป็น "เผด็จการ" ขึ้นมา

* จากพระไตรปิฎก เล่มที่ ๑๑ (พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ ๓)
ที่มณิกาย ปาฎิกวรรค อัคคัณฺณสูตร ตอนกำเนิดกษัตริย์
ว่าด้วยพระราชา (ผู้นำ) เกิดขึ้นมาครั้งแรกในโลกอย่างไร ?"

และเป็นธรรมดาที่สุดท้ายแล้วผู้คนก็จะไม่เอา
จึงมีแนวคิดการเมืองใหม่ขึ้นมา เรียกว่า "ประชาธิปไตย"
อย่างที่นิยมทั่วไปในบัดนี้ แต่วิธีเลือกตั้ง ยังพูดได้ว่า
"มีช่องโหว่อู่มาก" เช่น มันยังเป็นวิธีที่เริ่มต้นจาก
กระพุ่มว่า "ใครอยากเป็นผู้นำบ้าง" อันขัดกับหลักการ
มหาชนสมมติที่เริ่มจากกระพุ่มว่า "ใครเห็นใครสมควร
เป็นผู้นำของเราบ้าง" ซึ่งผู้มีปัญญาก็จะเห็นได้เองว่า
วิธีแรกเปิดทางให้ "คนเห็นแก่ตัว" เข้ามาได้แบบเต็มๆ
ส่วนวิธีหลังมุ่งเล็งหาให้ได้ "ผู้ที่เสียสละ" แท้

เพราะเริ่มต้นผิดโลกทั้งโลกจึงราวกับ "หนีเสือ
ปะจระเข้" คือหนีจากเผด็จการ ที่โหดร้ายแบบซึ่งหน้า
มาเจอเข้ากับทุนสามานย์ ที่โหดร้ายแบบแยบยล

หนทางเดียวที่โลกทั้งโลกจะหลุดพ้นออกไปได้
คือถึงเวลาจะต้องหาวิธีเลือกตั้งผู้นำหรือผู้แทนกันใหม่
เพื่อให้ได้คนเก่งคนดีคนที่เสียสละแท้เข้ามาเป็นผู้นำ
โดยให้ราษฎรได้ใช้สิทธิขั้นสมบูรณ์ของตนจะเลือกใคร
ก็ได้* ที่มีคุณสมบัติตามบทบัญญัติคุณสมบัติแห่งชาติ
ซึ่งเป็นธรรมดาว่า "เราจะต้องปฏิรูปทีเดียวนหลายด้าน"
โดยเฉพาะการศึกษาต้องปฏิรูปก่อนใครทั้งหมด

สรุปว่า เรื่องสิทธิและหน้าที่ของมนุษย์ เริ่มจากเล็กที่สุด คือการรับผิดชอบตัวเองและครอบครัวให้ดี ให้งามเสียก่อนแล้ว จึงขยายความรับผิดชอบขึ้นไปเรื่อยๆ ถึงชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลกในที่สุด ตามสมควรแก่สถานภาพของตนๆ เป็นผู้ตามก็ตามที่ดี มีศีลธรรม และไม่ละเมิดกฎหมาย เป็นต้น, เป็นผู้นำก็หน้าที่ดี มีสติปัญญา มีคุณธรรมประจำใจ ชื่อสัตย์สุจริต และเสียสละได้แม้กระทั่งชีวิต นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของมนุษยชาติที่ควรรู้จักเรื่องหนึ่งเสมอไป.

อังกฤษอเมริกาเป็นได้แค่ผู้นำอุดมการณ์ประชาธิปไตยเท่านั้น เพราะประเทศของเขาเองก็ยังไม่ถึงประชาธิปไตยที่แท้จริงเช่นกัน คงติดอยู่แค่ประชาธิปไตยภายใต้อำนาจทุน หรือเรียกตรงๆ ก็คือ "ธนาธิปไตย" นั่นแหละ เริ่มตั้งแต่วิธีเลือกตั้งผู้นำก็ยังไม่ถึงอยู่แล้ว เพราะมีช่องโหว่ให้ทุนเข้ามาบงการได้ง่ายๆ สุดท้ายไม่ว่าใครจะมาเป็นผู้นำ ก็ต้องรับใช้นายทุน ผลักราษฎร์ส่วนใหญ่ให้ตกเป็นทาส ทำให้เกิดความขัดแย้งกันแรงลึก ทั้งผู้นำก็ยังทำงานยาก เพราะนอกจากต้องผจญกับปัญหาของชาติและของโลก ก็จะต้องมาพะวงกับคู่แข่งทางการเมืองที่จ้องโจมตีตลอดเวลา ผู้แทนส่วนใหญ่ก็ไม่เสียสละแท้ และจำเป็นต้องถอนทุนคืน (คอร์รัปชั่น) ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง จึงกลายเป็นว่า เขายังมีปัญหามาตั้งแต่เริ่มแรก คือตั้งแต่วิธีได้มาซึ่งผู้นำหรือผู้แทนที่มาใช้อำนาจกันเลยทีเดียว มันน่าเศร้าก็ที่เราหลับหูหลับตาไปเอาอย่างเขามา โดยไม่ได้ใช้สติปัญญาพิจารณาให้รอบคอบ.

คารมคมคาย ของ นายตะวัน

เรื่องควรรู้คู่ทุกเรื่อง

ยังมีเรื่องที่ควรรู้อีก ๒ เรื่อง แม้ไม่เข้าพวกกับเรื่องใดๆ แต่ก็เกี่ยวข้องกับทุกๆ เรื่องในชีวิตและสังคม ทั้งยังกล่าวได้อีกว่า ชีวิตและสังคมจะดีขึ้นหรือเลวลงก็มักจะมีผลมาจาก ๒ เรื่องนี้มากที่สุด

คือ **เรื่องการรู้จักสังเกต**

และ**เรื่องการรู้จักตัดสินใจ (เลือก)**

ตัวอย่าง การรู้จักสังเกต (ตั้งคำถาม) ของเด็กคนหนึ่งที่สงสัยว่า "เจ้าของเฟลสบูคเขาให้หนูใช้ของเขาฟรีๆ แล้วเขาได้อะไรจากหนู?" ซึ่งก็น่าแปลกกว่า แม้แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนแทบทั่วประเทศก็ตอบผิดทั้งนั้น ส่วนใหญ่มักจะตอบว่า "ได้ค่าโฆษณาไง?" ซึ่งไม่ตรงคำถามของเด็กที่ว่า "เขาได้อะไรจากหนู?" ค่าโฆษณาเขาได้จากผู้อื่น ไม่ใช่ได้จากเด็ก คำตอบนี้จึงผิด

หากสังเกตให้ดีๆ ยิ่งถ้ารู้เรื่อง SEO (search engine optimization) บ้าง ก็จะตอบได้แบบตรงไปตรงมาว่า "เขาก็ได้ตัวของหนูเอง (และได้ทุกคนที่ใช้) เป็นพนักงานของเขาไง.. หนูได้ใช้ของเขาฟรีๆ (ไม่จริง) เขาก็ได้ตัวหนูเป็นพนักงานทำงานให้เขาฟรีๆ (อันนี้จริง) เช่นกัน ทั้งเป็นพนักงานที่ดีที่สุดในโลกด้วย เพราะไม่เคยก่อบนบั่นดหุดยงานขอขึ้นค่าแรงเลย เป็นพนักงาน

อะไร ? ก็พนักงานคีย์ข้อมูล เพิ่มคีย์เวิร์ด ให้เขาไป !" นี่เป็นข้อเท็จจริง ที่ไม่ใช่แค่ข้อคิดเห็น ถ้ารู้จักสังเกต ก็จะได้รู้ได้ชัดเจน เพราะไม่มีอะไรที่สลับซับซ้อนเลย

ที่นี้ก็เรื่องการรู้จักคัดเลือก หรือรู้จักตัดสินใจ จะเอาอะไรดี อย่างในกรณีนี้ เมื่อเด็กคนนั้นได้มารู้ความจริงดังที่กล่าวแล้ว เธอก็จะต้องตัดสินใจเลือกเอาเองว่า "จะยังเล่น facebook ต่อไปอีกไหม ? ถ้าเล่นเล่นเพราะอะไร ? หรือถ้าไม่เล่น ไม่เล่นเพราะอะไร ? และมีทางเลือกอื่นที่ดีกว่านี้ไหม ? เช่น สร้างเว็บไซต์มาใช้เอง ก็จะมีอิสระ มีสาระยิ่งกว่า" ดังนี้ เป็นต้น

นี่เป็นเพียงหนึ่งตัวอย่าง เรื่องอื่นๆ จะก็ลืบร้อย พันหมื่นแสนล้านเรื่องก็เช่นกัน คือก็ต้องมีการสังเกต และการรู้จักคัดเลือกนี้เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอไป

ทั้งชีวิตและสังคมจะได้ดีหรือได้ร้าย ก็มักจะขึ้นอยู่กับว่าเราตัดสินใจเลือกอะไรนี้เอง ดังคำพระสอนว่า "คบพาล พาลพาไปหาผิด, คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล" นี่ก็เพราะเลือกคบ, หรือคำพ่อแม่ตักเตือนว่า "เอาผิดๆผิด คิดจนผิดตาย" นี่ก็เพราะเลือกเอา

กระทั่งที่เราๆ ชอบบ่นกันว่า "เลืกรัฐบาลผิด คิดจนรัฐบาลพัง" นี่ก็เพราะเลือกอีกนั่นแหละ

ดังนั้น การรู้จักสังเกตและตัดสินใจเลือกให้ดีๆ จึงไม่ใช่เรื่องเล็กๆ ในชีวิตของคนเราเลย.

เรื่องแรกสุดที่สังคมมนุษย์ควรรู้สังเกตแล้วเลือกให้ดี

สังคมโลกวันนี้วิกฤตการณ์ได้เปลี่ยนโฉมจากเผด็จการกับเสรีมาเป็นทุนกับทาสไปแล้ว ปัญหาใหญ่จึงเปลี่ยนไปจากเรื่องการใช้อำนาจรัฐ (ที่เสรีมากขึ้นทั่วโลก) มาเป็นเรื่องความเหลื่อมล้ำสุดขีดระหว่างทุนกับทาส ที่ฝ่ายทุนซึ่งมีอยู่ไม่กี่คนบนโลกนี้ แต่กลับมีทรัพย์สินเกือบทั้งหมดบนโลกไว้ครอบครอง ใช้เสพสุขสำราญกันอย่างฟุ้งเฟ้อ ในขณะที่ฝ่ายทาสซึ่งได้แก่ผู้คนบนโลกเกือบทั้งสิ้นกลับเหลือเศษทรัพย์สินที่จะมาแบ่งปันกันน้อยมาก จนทำให้โลกนี้ที่คิวิไลซ์ราวสวรรค์ กลับยังมีคนอดตายอยู่อย่างไม่น่าเชื่อ

ด้วยเหตุนี้ "โลกเสรีจึงถูกท้าทาย" ด้วยโจทย์ใหม่ที่ใหญ่กว่าว่า "ประชาธิปไตยแบบนี้นั้นดีแล้วจริงหรือ ?" ที่ถ้าตอบไม่ได้หรือตอบได้ไม่ดี บางทีวิกฤตการณ์ครั้งใหญ่ยิ่งกว่าครั้งใดๆ ในประวัติศาสตร์อาจกำลังจะเกิดขึ้น เป็นสงครามชนชั้นระหว่างคนรวยแค่หยิบมือแต่มียุทธโศภนที่ล้างโลกยังได้ กับคนจนแทบล้นโลกที่ถูกฮือขึ้นต่อสู้ด้วยมือเปล่า ซึ่งทำนายได้ว่าจะไม่มีใครชนะเลย มีแต่จะทำให้โลกทั้งใบปั่นป่วน จนไม่เหลือใครรอดตายแม้คนเดียว

หนทางแก้ไข หากเรายังต้องการจะเป็นประชาธิปไตยต่อไปอีก ก็จะต้องรีบแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำนี้ให้ได้ สิ่งแรกสุดที่จะต้องทบทวน คือหาวิธีการเลือกตั้งผู้นำกันใหม่* จากวิธีที่เราปล่อยไว้ในที่สุดอำนาจก็ไปตกอยู่ในมือของฝ่ายทุนเพียงข้างเดียว ให้มีสมดุลที่ทั้งทุนทั้งทาสต่างมีอำนาจเท่าเทียมกัน ซึ่งในที่นี้ได้เสนอวิธีการเลือกตั้งแบบที่ราษฎรได้ใช้สิทธิขึ้นสมบุรณ์จะเลือกใครก็ได้ โดยไม่จำเป็นจะต้องมีผู้สมัครและพรรคการเมืองที่สิ้นเปลืองมาก แต่จะมีบทบาทผู้ดีคุณสมบัตินี้แห่งชาติมาแทน เป็นหลักประกันว่าเราจะได้ "คนเก่งคนดีคนที่เสียสละแท้" เป็นผู้นำของเรา.

หากได้ผู้นำดี โลกใบนี้ก็จะไม่ถูกลากลงหุบเหวหายนะ นี่คือทางรอด

ถึงเวลาหาวิธีเลือกตั้งกันใหม่

* แต่ก่อนมาเราตั้งกระทู้ว่า "ใครอยากเป็นผู้นำยกมือขึ้น ?" เป็นช่องโหว่ให้คนเห็นแก่ตัวจับมือกับทุนสามานย์เข้ามาได้ สร้างเครือข่ายพรรคชัช โกงชาติ แย่งชิง และแตกสามัคคีกัน สุดท้ายคนเก่งคนดีคนที่เสียสละแท้ก็ไม่อยากเปลืองตัวด้วยสังคมก็เลยละเหวห่างกันไปใหญ่ สรุปว่า "วิธีเก่าไม่เข้าท่า" และเป็นสาเหตุแห่งความล้มเหลวและเลวร้ายไปต่างๆ นานา จึงถึงเวลาหา "วิธีใหม่" ให้ดีกว่าเดิม เริ่มจากตั้งกระทู้ให้ถูกว่า "ใครเห็นใครสมควรเป็นผู้นำของเราบ้าง ?" อันจะเป็นช่องว่างเปิดทางให้คนเก่งคนดีคนที่เสียสละแท้เข้ามาได้เอง โดยไม่ต้องเสนอตัว คล้ายวิธีเล่าปีแสวงปราชญ์ที่สุดท้ายได้ขงเบ้ง ลองคิดว่า "ถ้าให้มาสมัครเอง ขงเบ้งจะมาไหม ?" ใครๆ ก็ตอบได้ คงไม่มาอย่างแน่นอน เอาเข้าจริงๆ วิธีเก่าหากย้อนไปเก่ากว่านั้น เขาก็ไม่ทำกัน เพิ่งมาหลงตามกันฝรั่งก็เมื่อไม่นานมานี้เอง "สมน้ำหน้าทีลัมภุมิปัญญาบรพบุรุษ" ข้อเสียของวิธีเก่าหรือแบบมีผู้สมัครมีมากมายพูดไปก็ไม่จบ ข้อดีของวิธีใหม่หรือแบบไม่ต้องมีผู้สมัครก็มีมากมายพูดไปก็ไม่รู้จักหมดเช่นกัน ในมุมมองของนักบริหาร มันจะเป็นวิธี "แบบยิงปืนนัดเดียวได้นกหลายตัว" เพราะจะประหยัดมาก แต่กลับได้ผลดีหลายต่อ ส่วนมุมมองของนักการศึกษา มันจะเป็นวิธีสร้างสรรค์ปัญญาได้อย่างมหาศาล เพราะในวิธีการนี้มี "งานวิจัยอย่างกว้างขวางที่สุด" อยู่แล้วในตัว ถึงแม้ในตอนแรกเราก็คงจะโหวงเหวงที่มันยังเว้งว่าง แต่พอกกลางๆ เราจะลุ้นระทึกที่เห็นใครใครจะมาเป็นผู้บ้าง ยิ่งในตอนสุดท้ายเราก็จะรู้ตื่นเบิกบาน เพราะวิธีการนี้ได้ค้นหามาเปิดเผยให้เห็นคนเก่งคนดีที่มีอยู่เต็มแผ่นดิน ไม่เฉพาะรอคิวเป็นผู้นำ แต่จะทำให้เราไม่ขาดแคลนคนทำงานในตำแหน่งสำคัญ ด้วยเมื่อวิธีใหม่ดีกว่าขนาดนี้ จะมิใช้วิธีเก่ากันอยู่อีกทำไม ?

ประชาธิปไตยแบบไทย ทางเลือกใหม่ให้ทั้งโลก

เปรียบเทียบวิธีเลือกตั้งแบบเก่า (อันล้าสมัย) กับแบบใหม่ (ไทยแลนด์โมเดล)

แบบเก่า : มีผู้สมัคร

๑. ราษฎรถูกจำกัดสิทธิให้เลือกได้เฉพาะผู้มีหมายเลข (แม้ไร้คุณสมบัติ)
๒. มีช่องโหว่ให้คนเห็นแก่ตัวและทุนสามานย์ (ใช้เงิน) เข้ามาได้ เพราะตั้งโจทย์ผิด (ตั้งแต่แรก) ว่า **“ใครอยากเป็นผู้นำยกมือขึ้น ?”**
๓. ทำให้มีคนเสียเงินและเสียหน้าแล้วแตกสามัคคีกัน (ชาติรุ่งนวย)
๔. เป็นสาเหตุแห่งการทุจริตคอร์รัปชัน เพราะลงทุนแล้ว ย่อมจำเป็นต้องถอนทุนคืน ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง
๕. ผู้นำทำงานลำบาก เพราะนอกจากผลงาปัญหาของชาติและของโลกแล้วยังจะต้องรับมือกับคู่แข่งทางการเมืองที่คอยโจมตีใส่ร้ายป้ายสีตลอดเวลา
๖. ลินเปลืองมาก เพราะเลือกตั้งแต่ละครั้ง ลินเปลืองหลายพันล้านเสียเวลางานของกรรมการอย่างไรผล เช่น คนเป็นครูแทนที่จะสอนนักเรียนกลับต้องเสียเวลามาทำกิจอันไร้ค่า
๗. จะต้องทำแบบรีบเร่ง เช่น ให้เสร็จภายใน ๑ วัน อันยอมจะสะเพร่า
๘. เป็นประชาธิปไตยที่แท้จริงน้อยกว่า ๑

แบบใหม่ : ไม่ต้องมีผู้สมัคร

๑. ราษฎรได้ใช้สิทธิขั้นสมบูรณ์จะเลือกใครก็ได้ (ที่มีคุณสมบัติ)
๒. เป็นช่องว่างให้คนเก่งคนดี คนที่เสียสละแท้ (แม้ไม่มีเงิน) ก็เข้ามาได้ เพราะตั้งโจทย์ไว้สูงกว่า **“ใครเห็นใครสมควรเป็นผู้นำบ้าง ?”**
๓. ทำให้ไม่มีใครเสียเงินและเสียหน้าก็เลยสามัคคีกัน (ชาติสงบสุข)
๔. ตัดสาเหตุแห่งการทุจริตคอร์รัปชัน เพราะไม่ต้องสมัคร ก็ไม่ต้องลงทุนเลยไม่จำเป็นต้องถอนทุนคืน
๕. ผู้นำทำงานสะดวก เพราะจะมีเวลามุ่งแก้ปัญหาของชาติและของโลกเพียงด้านเดียว ไม่ต้องพะวงหน้าพะวงหลังกับเรื่องไม่เป็นเรื่อง
๖. ประหยัดงบประมาณ เพราะไม่ต้องตั้งกรรมการใหม่ ยกให้เป็นภาระองค์การปกครองทุกระดับรับไปทำเป็นงานประจำตามหน้าที่ที่งานหนึ่งในเวลาราชการนั่นเอง (ทำได้ไม่ยาก)
๗. ไม่ต้องทำแบบรีบร้อน เช่น ให้เสร็จภายใน ๑ เดือน หรือ ๑ ปี ก็ยังได้
๘. เป็นประชาธิปไตยที่แท้จริงมากกว่า ๑

ถ้าเห็นตรงกัน วิธีการไม่ใช่ปัญหา คนมีปัญหาย่อมทำได้ เช่น ยายมา ไม่รู้หนังสือ เดินไป อบต. บอกว่า “มาเลือกตั้งนายกัฐมนตรี” (ทั้งประเทศ ให้เวลา ๑ ปี) เจ้าหน้าที่ถามว่า “จะเลือกใครยาย ?” แกระบุว่า “นายสละ เก่งดี” เจ้าหน้าที่เสริมหาประชากรออนไลน์ได้ผลขึ้นหน้าจอแล้วถามแคว่ “คนนี้ใช่หมียาย ?” แกดตอบว่า “ใช่” เจ้าหน้าที่ย้ำว่า “แน่นอนยาย” แกยืนยันว่า “คนนี้แหละ” เจ้าหน้าที่สั่งพิมพ์ “บัตรเลือกตั้ง” ซึ่งระบุ ID ผู้เลือก และ ID ผู้ถูกเลือกอย่างชัดเจน (เจ้าหน้าที่โกงไม่ได้) ให้แกลลายนัวมือ เป็นอันเลือกตั้ง ส่วนช่องโหว่ช่องว่างต่างๆ ที่จะต้องป้องกัน ศาสตราจารย์ดอกเตอร์ที่มีอยู่เต็มบ้านเต็มเมืองก็ต้องช่วยกันคิด

ผู้เสนอ : นายตะวัน (อ.อำนวย นาคกนิษฐ ป.ธ.๙) มือถือ/ไลน์ : 081-494-6856

๙ ภูควรรผ่าน

ภูเขากั้นขวางหน้า ขอบฟ้าที่ไกลแสนไกล
มักทำให้ผู้มีจิตใจไม่เข้มแข็งหรือขาดปณิธาน
อันแน่วแน่ ยอมแพ้เสียก่อนจะ پایปัน หรือถอดใจไป
ตั้งแต่ยังไม่ออกเดินทาง

แต่สำหรับผู้มีจิตใจเข้มแข็ง มีปณิธานแรงกล้า
ย่อมจะมองเห็นว่า วิถีชีวิตที่สวຍงามที่สุดย่อมอยู่
บนยอดเขา ทรัพย์สินทั้งหลาย (ปัญญาและเงินตรา)
มักหาได้จากแดนไกล ดังนี้แล้ว ย่อมจะมีกำลังใจให้
 پایปันภูเขา และดั้นด้นเดินทางไกล

นายตะวัน (สื่อตะวัน) ตระหนักในความจริง
ข้อนี้ จึงเพียร پایปันข้ามภูเขา และเชิญชวนมวลมิตร
 پایปันข้ามไปด้วย โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใดๆ

พร้อมกับได้ประพันธ์เป็น "บทกลอนสอนใจ"
เอาไว้เตือนตนเองและให้กำลังใจมวลมิตร ดังนี้

๑. ภูอารมณ์

สบอารมณ์สมหวัง นั่งฝันหวาน
วันคืนผ่านผิดหวัง นั่งร้องไห้
ประสบสุขสำราญ เบิกบานใจ
ผันแปรไปเป็นทุกข์ ใจสูกเกรียม

ขึ้นชื่อว่าอารมณ์ประโลมโลก
มันแยกโยก มายา มหาลากเหลิ้ม
หลอกลวงเรา หลงใหล หาใดเทียม
จิตควรเจียม ใจจาง ไปจากจร

เหมือนปิ่นชำรุดภูผามายลยอด
แลตลอดทะเลหมอกหลอกสิงขร
สรรพสิ่งล้วนแต่ไม่แน่นอน
รีบถ่ายถอนอารมณ์..ชมโลกงาม.

๒. งามงาย

อันความรักศรัทธา ถ้างมาย
ก็จะกลายเป็นโง่ ไม่โง่หัว
แรกเสียทรัพย์ แล้วสับสนจนเสียตัว
เห็นกงจักรเป็นดอกบัว เพราะมัวเมา

อันความรักศรัทธา ถ้าถูกแท้
ย่อมรักแค่พองาม ตามทันเท่า
มีศรัทธาแต่พอดี ที่ตัวเรา
ไม่ให้เขาจุกจิก ผิดถูกรู้

ชื่อว่าความงามงาย คล้ายกุฬา
ใช้ปัญญาปิ่นปาย พอได้อยู่
เอาอารมณ์ปายปิ่น ตีนของกู
คงตกภูวายปราณ ประจักษ์ตัว

สรรพสิ่งล้วนแต่จะแปรเปลี่ยน
 จงรักเรียน เร่งรู้ ดูให้ทั่ว
 จนถ้วนถี่ รอบคอบ ชอบและชั่ว
 ตั้งแต่หัว จดดิน ลิ่นมงาย.

๓. ภูหน้ายหนี

ถึงเราเลวแสนเลว คนที่รัก
 เขาก็จักรักเรา เอาใจใส่
 ถึงเราดีแสนดี สักปานใด
 คนที่ไม่รักเรา เขาไม่แล

โลกธรรม ธรรมดา ประสาโลก
 ถูกโฉลกใครมัน นั้นไม่แน่
 รักก็รัก ชังก็ชัง มัวนั่งแคร์
 ให้เกิดแผลในใจ ทำไมกัน ?

ชอบแล้วซัง รักแล้วหน่าย คล้ายภูเขา
 ควรที่เรา ข้ามไปเห็น เป็นสี่สัน
 รักแล้วหน่าย ชอบแล้วซัง ช่างหวั่น
 คืบและวัน ผันเลยผ่าน กาลเวลา..!

๔. ภูหนี่สิน

เงินทองของนอกกาย ไม่ตายหา
 ย่อมมีมาใหม่ได้ ไม่สิ้นหวัง
 ถึงจะมีหนี่สินพะรุงพะรัง
 หากไม่นั่งอมมือ หรือจะแพ้ ?

เพราะอับจน จำเป็น เช่นนั้นดอก
 จึงจนตรอก กู้เขามา ยาบาดแผล
 เพราะใจดี ช่วยคำ จึงจำแฉ
 ตกยามแก้ปัญหา เข้าตาจน

แต่หนี้สินก็แค่ภู ดูตระหง่าน
 เพียรปิ่นผ่าน นานไป คงได้ผล
 พบหนทางปลดหนี้ ที่แยบยล
 ทุกข์ก็ทน จนก็จำ ทำจริงไป

เงินทองของนอกกาย ไม่ตายจาก
 ถึงลำบากลำบาก ทนให้ได้
 ยิ่งลำบาก ยิ่งได้บุญ หนุนน้ำใจ
 พาเข้าใกล้พระนิพพาน เพราะผ่านพบ.

๕. ภูนิทา

ใครจะคิดอย่างไร ตามใจคิด
 เขามีสิทธิ์คิดไป ตามใจเขา
 เรามีสิทธิ์อยู่ไป ตามใจเรา
 อย่าไปเอาแก่นสาร ชาวบ้านคิด

ใครจะพูดอะไร ตามใจพูด
บทพิสูจน์ความจริง สิ่งถูกผิด
ดีหรือชั่ว ตัวเราเฝ้าพินิจ
อย่าหงุดหงิดรำคาญ ชาวบ้านพูด

คนนินทา หาเรื่อง ให้เคืองชุ่น
คงเพราะเรามีบุญ อย่าบึ้งบุด
คนมันจึงอิจฉา หาความครูด
แค่พิสูจน์ความจริง อย่าทิ้งธรรม

มองนินทา ว่าแค่ภู ดูเล็กๆ
แม้แต่เด็ก ก็ข้ามได้ ไม่ล่ำ
หรือแค่ลมปากคน ล้นประจำ
จะเก็บคำเขามา "หาอะไร ?".

๖. ภูบ้ำบอ

ทั้งโลกนี้มีแต่คนบ้ำบอ
 เดี่ยวห้าวร่อ เดี่ยวร้องไห้ ใจสับสน
 เอาแต่ครุ่นคิดไป ให้อ้วน
 สัปดน ด่าทอ จ้องอนกัน

ทั้งสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง
 มีแต่เรื่องวิปลาศ ปราศสร้างสรรค์
 กระทั่งนักวิชาการ งานสำคัญ
 แต่ละวัน มัวแต่เมา เอาแต่ไม

หากเราเห็นเป็นความ ไปตามเขา
 คงร้อนร่ำ เพลิน จนโมโห
 ให้เสียงงานเสียงการ อันใหญ่โต
 อย่าไปโง่ จีเฝ้า ตามเขาเลย

มองเห็นเป็น แค่ว่า "ภูบ๊อบอ"
 หัวสมองคนมันฝ่อ ช้อเฉลย
 เราก็คแค่ "ซึ้งหัวมัน" อันคั่นเคย
 ข้ามเสบาย เลยสบาย หายก้งวล.

๗. ภูท้อแท้

สิ่งที่หวังยังไกล ใจเหนื่อยล้า
 จึงกลับมานั่งเจ้า ไม่เอาไหน
 ยิ่งคิดยิ่งมีดมน หนทางไป
 ทำให้ใจ "ท้อแท้" แพ้ทางทน

ถึงสิ่งที่หวังยังไกล ถ้าใจจริง
 สงบนิ่ง แน่วแน่ แลถนน
 ทางจะไกล ใจจะแกร่ง แข่งคำคน
 ก็คงพันอุปสรรค ที่หนักใจ

ความท้อแท้ก็แค่ "ภูเขาขวาง"
 กั้นระหว่างทางนั้น อย่าหวั่นไหว
 ความสำเร็จ สมหวัง แม้ยังไกล
 ก็จะใกล้เข้ามา "ถ้าเราเดิน".

๘. ภูแพ้งรัก

เมื่อออกหัก รักลุ่ม ระทมทุกข์
 เห็นความสุขสลายไปต่อหน้า
 หากรู้ผิด เห็นผิด อวิชา
 บดบังตา อาจถึงตาย ทำลายตน

เมื่อออกหัก รักลุ่ม ควรข่มจิต
 หยุดความคิดเสียใจ ซึ่งไร้ผล
 แล้วเพ่งมองความจริง นิ่งกลม
 จิตจะค้นพบทางที่กลางใจ

อันที่แท้ แพ้รัก เป็นภูเล็ก
เหมือนตอนเด็ก ตึกตาคแตกใส่
ร้องอแง แต่สักพัก จักเปลี่ยนไป
แล้วอยากได้ของใหม่ ไม่จริง

จงเห็นภูแพ้รัก เป็นหลักเริ่ม
ลืมหักเดิม เริ่มรักใหม่ ให้สมหวัง
เฝ้ามองเห็น ความจริง "อนิจจัง"
จะนอนนิ่ง ยืนเดิน จำเริญใจ.

๙. ภูหนักรอก

ยามหนักรอก ยกเท่าไรก็ไม่ออก
เหมือนผีหลอก ไล่ยังงี้ก็ไม่หนี
ยิ่งย่ำยิ่ง ย่ำไล่ ยิ่งได้ที่
เพิ่มภูตผี อุปสรรค เพิ่มหนักรอก

เรื่องหนักรอก ที่แท้ แค่อลิ้มวาง
 เรื่องผีตาง ที่แท้ แค่วั้นไหว
 หากรู้เท่า รู้ทัน มันเรื่อยไป
 วางลงได้ ไล่หยอกผี ก็หนีเรา

มองเห็นภูหนักรอก ตลกเล่น
 ผีเลยแผ่น ลับหาย คลายโง่เขลา
 พอข้ามพ้นอุปาทาน "เบิกบานเบา"
 จิตรู้เท่า ใจรู้ทัน พลันปล่อยวาง.

ภูเขากั้นขวางหน้า ขอบฟ้าที่ไกลแสนไกล คงไม่
 เหลือวิสัย ถ้าจิตใจของเรานั้นคง ไม่หลงทาง มองสิ่ง
 ต่างๆ อย่างเท่าทัน และมีท่าทีต่อมันอย่างถูกต้อง
 อย่างต่ำๆ "อดทนมันให้ได้"
 อย่างสูงๆ "วางมันเสียอย่าแยะ"
 และสิ่งสำคัญที่สุด คือทำหน้าที่ของเราต่อไป
 ปล่อยความหนักรอก วางความหนักใจ ลงไว้ข้างหลัง
 ก้าวเดินต่อไป อย่าได้หยุดยั้ง เหมือนพระมหาชนก
 แม้มองไม่เห็นฝั่ง ก็ยังว่ายน้ำต่อไป ไม่ย่อท้อ !

๘ งานควรทำ

มีผู้คนถามนายตะวัน (ลือตะวัน) อยู่บ่อยๆ ว่า "ออกมาเดินทางอย่างนี้ ไม่มีงานจะทำ หรือไม่ทำการงานอะไรหรือ ?" ซึ่งก็ได้รับคำตอบบ้าง ไม่ได้รับคำตอบบ้าง ตามแต่อารมณ์ของผู้ถูกถามในขณะนั้นๆ ว่าจะอยากตอบหรือไม่อยากตอบเพียงใด ?

ที่จริงก็มีคำตอบชัดเจนอยู่แล้วว่า "การเดินทางนั้นแหละเป็นงานของนายตะวัน" แม้ว่าผลตอบแทนของมันจะไม่ใช้ตัวเงินเป็นกอบเป็นกำ แต่ถ้าเราไม่เอาเงินเป็นตัวตั้ง เราก็จะเห็นได้ว่า "ผลตอบแทนของมัน คุ่มค่ายิ่งกว่าการงานใดๆ ในโลกนี้เลยทีเดียวน"

ที่จริงการงานคือสิ่งจำเป็นที่สุดของมนุษย์เรา หรือจะกล่าวว่าจำเป็นที่สุดของสรรพสิ่งเลยก็ย่อมได้ เพราะสรรพสิ่งล้วนมีงานนั้นแหละเป็นคุณสมบัติ ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ให้hamารู้ได้นั่นคือสิ่งนั้นๆ

ตั้งต้นมาแต่สิ่งที่เล็กที่สุด แม้อนุภาคที่เล็กกว่าอะตอม ตามทฤษฎีควอนตัม (Quantum) ก็ยังมีงานของมัน อันเป็นคุณสมบัติ ที่ทำให้เราจำแนกแยกแยะ และรู้จักมันได้อยู่ด้วยเสมอ หรือแม้ไกลออกไปในห้วงอวกาศอันกว้างใหญ่ไพศาล ทั้งทั้งจักรวาล (universe) ดวงดาวต่างๆ ทั้งดาวฤกษ์ (star) ดาวเคราะห์ (planetes) ดาวเคราะห์น้อย (asteroid) ดาวหาง (comet) และเทหวัตถุต่างๆ ทั้งปวง ตลอดจนถึงกลุ่มก๊าซหมอกควัน หรือแม้แต่สสารมืดและพลังงานมืดที่เรายังมองไม่เห็น มันต่างก็เป็นสิ่งที่มีการทำงาน ไม่ว่างเว้นจากการทำงานเลย เช่น การหมุน การดึงดูด การโคจรไปตามแรงโน้มถ่วง รวมทั้งแรงอื่นๆ ที่เชื่อมโยงส่งผลถึงกันอยู่ อย่างไม่รู้จักหยุดหย่อน มาแต่บรรพกาลไปชั่วนิจนิรันดร์

การเดินทางของนายตะวัน มันก็คืองาน
ซึ่งจะเป็นตำนานให้ลูกหลานเหลนโหล่นได้เล่าขานสืบไป

นักวิทยาศาสตร์ทำนายว่า ถ้าดาวโลก (Earth) หยุดหมุน (หยุดทำงาน) สิ่งมีชีวิตน้อยใหญ่ที่อาศัยอยู่บนมันจะต้องล้มตายสูญพันธุ์กันทั้งหมด เพราะสภาพภูมิอากาศจะวิปริตแปรปรวนไปสิ้นเชิง เช่น กลางวันกับกลางคืนจะขยายยืดยาวออกไปคราวละถึง ๖ เดือน ตอนกลางวันก็จะร้อนเป็นไฟ ตอนกลางคืนก็จะหนาวเหน็บเกินเอือกแข็ง ท้องทะเลก็จะย้ายถิ่น ผืนแผ่นดินก็จะแห้งผาก ลมฟ้าอากาศที่เคยมีให้หายใจก็จะระเหยหายไปเป็นส่วนใหญ่ จนยากที่สิ่งมีชีวิตใดๆ จะปรับตัวให้อยู่รอดต่อไปได้ พุดง่ายๆ **"สิ่งมีชีวิตทั้งสิ้นบนโลกนี้ รวมถึงมนุษย์ด้วย ที่ยังอยู่สุขสบาย อยู่รอดปลอดภัย ก็เพราะได้อาศัยความขยันของดาวโลกที่ยังคงทำงานของมันอยู่ อย่างไม่รู้จักเหน็ดจักเหนื่อย"** นั่นเอง

ประโยชน์เฉพาะหน้าคือการเพิ่มค่าและกำไรชีวิตให้ตนเอง
ประโยชน์อันยั่งยืนคือมรดกตกทอดถึงลูกหลานเหลนโหลน

ที่นี้มองแคบเข้ามาหาสิ่งมีชีวิต เราก็จะพบว่า ทุกชีวิตบนดาวโลก ล้วนต่างก็กำลังทำงานของตนๆ อยู่ เช่นกัน อาทิ หมูนกกก็โฉบบินไปหาอาหารหรือทำรัง เอาไว้อยู่อาศัย ผึ้งปลาก็แหวกว่ายเวียนวนหรือโยกย้าย ไปหาแหล่งอาหารหรือเพื่อการเจริญพันธุ์ ต้นไม้ใบหญ้า ก็ผลิตใบผลิดอกออกผล ดังนั้นเป็นต้น ยิ่งในหมู่มนุษย์ หรือฝูงคนผู้เป็นสัตว์ประเสริฐ ซึ่งมีสติปัญญาล้ำเลิศ ยิ่งกว่าสัตว์ทั้งหลาย พอพูดถึงการงานก็จึงมีมากมาย เกินกว่าจะสาธยายได้หมดสิ้น ในที่นี้ขอย่อไว้ให้เหลือ เพียง ๔ งาน เท่าที่เห็นว่า เป็นงานสามัญอันประจำ ชีวิตของทุกผู้ทุกคน หรือที่มาเกี่ยวข้องกับทุกผู้ทุกคน บนโลกนี้อยู่แล้ว ไม่ว่าผู้นั้นจะมีเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา หรือวัฒนธรรมใดๆ ก็ตาม ดังต่อไปนี้

งานใหญ่ที่สุดที่สังคมมนุษย์ยุคนี้ต้องรีบทำ คือ ๑.กอบกู้ฟื้นฟู ธรรมชาติในทันทีโดยไม่มีข้ออ้าง ๒.ทำให้ไอทีมีธรรมะ (ธรรมะชนะ อธรรมบนเสรีชนเอนจิน) ให้ทันเวลา ๓.สร้างการเมืองการปกครอง ที่ถูกต้องดีงามจริงขึ้นมาใหม่ในโลกให้สำเร็จโดยเร็วให้จงได้

มิฉะนั้น ในไม่ช้าไม่นาน โลกทั้งใบก็จะอยู่อาศัยต่อไปไม่ได้ อีก อารยธรรมที่บรรพบุรุษสั่งสมมานับพันนับหมื่นปีก็จะป่นปี้ไปจนสิ้น ผู้คนทั้งแผ่นดินจะเดือดร้อนวุ่นวาย ล้นล้นดิสุข ไร้สันติภาพ.

คารมคมคาย ของ นายตะวัน

๑. งานการศึกษา

คนเราเกิดมา "การศึกษา" ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นที่สุด นับตั้งแต่วันลืมตาขึ้นมาดูโลก เพราะทุกกิจกรรมของทุกชีวิต ตั้งแต่เกิดจนตาย ก็คือการศึกษา (แสวงหาเรียนรู้ฝึกฝนพัฒนาตนเอง) ทั้งนั้น เช่น พอคลอดออกมา สัตุชาตญาณแห่งการแสวงหาเรียนรู้ก็สอนให้ร้องอู๊ว๊ว คือการหาทางเอาตัวรอดให้ได้ ถัดจากนั้นมา ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ก็จะทำคอยดู ฟัง สังเกตและทำตามพ่อแม่ (ผู้เลี้ยงดู) ก็คือการเรียนรู้ เพื่อที่จะเอาตัวรอดนั่นเอง กิจกรรมอื่นๆ ต่อจากนี้ไป จะก็ร่อยพันหมิ่นแสนล้านกิจกรรมก็ล้วนแต่มีการศึกษาเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่ด้วยไม่มากก็น้อยเสมอ ที่สุดกระทั่งกำลังจะตาย ถ้าผู้นั้นยังไม่จบการศึกษา (เสขบุคคล) จิตของเขาที่จะดิ้นรนกระวนกระวาย "หลงตาย" ไปด้วยใจว่ารุ่น ส่วนผู้จบการศึกษาแล้ว (อเสขบุคคล) แม้กำลังเผชิญหน้าอยู่กับความตาย จิตของท่านก็จะไม่ทวนทวายเป็น "รู้ตาย" ไปด้วยใจสงบ เปรียบเสมือนคนที่หาบของหนักมาถึงเวลาที่ปลงลง แค่นั้นเอง

ยุคโบราณ ก่อนจะมีโรงเรียน (มหาวิทยาลัย)* บรรพบุรุษของเราท่านก็มีการศึกษาดี ตามยุคตามสมัย หาใช่ไร้การศึกษาอย่างที่ลูกหลานโง่ๆ เข้าใจไม่ ? ที่แท้พวกท่านเอาโลกทั้งใบเท่าที่ท่านสัมผัสได้เป็นโรงเรียน เอาชีวิตและกิจกรรมทั้งหมดเป็นหลักสูตร ทำให้การศึกษาของพวกท่านตรงจุด สอดรับกับชีวิตและสังคมมากที่สุด ต่างจากเราทุกวันนี้ที่แม้จบปริญญาก็พึ่งพาตัวเองไม่ได้ จบดอกเตอร์ก็ยังไม่เจอทางออก บ่งบอกถึงความไม่เอาไหนในรูปแบบการศึกษาที่เป็นอยู่

บัดนี้ทั้งโลกมีแต่การศึกษาอย่างที่ท่านอาจารย์พุทธทาส (สวนโมกข์ อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี) เรียกว่า "การศึกษาหมาหางด้วน" และบ่นว่า "น่าสงสารเด็กๆ ที่ถูกบังคับให้เรียนกันแต่อะไรก็ไม่รู้ที่มีประโยชน์น้อย ไม่คุ้มค่ากับเวลาและเงินทองที่จะต้องมาสูญเสียไป" นอกจากนี้ยังมีผู้รู้ (นักวิชาการ) อีกมากมายได้ออกมาให้ความรู้ตามข้อเท็จจริงว่า ที่การศึกษาหลงทิศหลงทางไปอย่างนี้ ก็เพราะถูก "ทุนนิยมครอบงำ" แบบเดียวกันกับระบบอื่นๆ เช่น การเมือง นั่นแหละ เลยทำให้แม้แต่การศึกษาก็จะต้องหันมารับใช้นายทุน ด้วยการผลิตคนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์เพื่อเป็นทาสของนายทุน

สุดท้ายโรงเรียน (มหาวิทยาลัย) ก็ไม่ต่างอะไรกับ "โรงงานผลิตทาส" รัชกาลที่ ๕ ทรงเลิกทาสไปแล้ว แต่สถาบันการศึกษาสมัยใหม่และยิ่งใหญ่ระดับโลกกำลังเร่งผลิตให้มนุษยชาติได้ "เป็นทาสอย่างถาวร"

ผมมองเรื่องนี้ออกมากว่า ๓๐ ปีแล้ว สะท้อนจากคำสารภาพที่มักพูดกับลูกศิษย์ว่า "ครูอาจจะกลายเป็นผู้ร้ายไปเสียเอง เพราะก็มีส่วนลากพวกเธอออกมาจากการศึกษาที่แท้จริง แล้วจะต้องมาฝืนใจตัวเองสอนพวกเธอไปตามหลักสูตรห่วยๆ ที่โลกนิยมแบบนี้เสีย" ว่าเป็นไปแล้ว "สิ่งที่ทำให้ผมลาออกจากครูใหญ่" หรือแม้แต่ "สิ่งที่ทำให้ผมลาออกจากพระ" ที่แท้ก็มาจากมุมมองเช่นนี้รวมอยู่ด้วย ตลอดถึงเมื่อสึกออกมาแล้ว ผมเลือกทำอาชีพ "ค้าขายความรู้" (บริษัทสื่อตะวันออก) กระทั่งมาเดินทางทั่วโลกในที่สุด ก็เพราะถูกแรงผลักดัน (อุดมการณ์) ที่เนื่องด้วยปณิธานเกี่ยวกับการศึกษาเช่นนี้เอง

อย่างไรก็ดี แม้สถาบันการศึกษาทั่วโลกในทุกวันนี้จะไม่เอาไหน ก็ไม่มีเหตุผลอะไรให้เราจะต้องเลิกศึกษา ตรงกันข้ามกลับจำเป็น "จะต้องศึกษาให้มากขึ้นไปอีก" และต้องศึกษาด้วยตนเอง เพื่อให้มาทดแทนหรือเติมเต็มในส่วนสำคัญอันยังบกพร่องอยู่หรือขาดหายไปนั้น

เป็นอันว่า ภาระด้านการศึกษาของผู้คนบนโลก ในยุคที่ถูก "มิชนาธิฐิครอบงำ" จำเป็นจะต้องแบกรับกับการศึกษาที่หนักขึ้น จากส่วนที่อาจไม่จำเป็นแก่ชีวิต แต่สังคมหรือค่านิยมกำหนดไว้ส่วนหนึ่ง และจากส่วนที่จำเป็นแก่ชีวิต แต่สังคมหรือค่านิยมกลับละเลยเสีย (ไม่เอามาสอนกัน) อีกส่วนหนึ่ง เพื่อให้ชีวิตได้อยู่รอดปลอดภัยและได้รับสิ่งที่ดีที่สุดที่มนุษย์ควรได้ อันเราผู้เป็นเจ้าของชีวิตจะต้องรับผิดชอบชีวิตตัวเอง

ในพระพุทธศาสนาพูดถึงการศึกษาที่สมบูรณ์ไว้ว่า จะต้องพร้อมด้วย ๓ เรื่อง ที่เรียกว่า "ไตรสิกขา" คือ "ศีล สมาธิ ปัญญา" จะต้องมาพร้อมกัน

ศีล ได้แก่ "การสำรวมกายวาจาให้เรียบร้อย" โดยครอบคลุมถึงกิจกรรมทั้งหมดทั้งสิ้น ที่ทำให้ตนเองอยู่อย่างมีสันติสุขและสังคมก็พลอยมีสันติภาพ

สมาธิ ได้แก่ "ความตั้งใจมั่น" โดยครอบคลุมถึงจิตที่มีความขยันหมั่นเพียร ความมีสติ ความอดทน อดกลั่น ความไม่หวั่นไหวในโลกธรรมทั้งปวง

ปัญญา ได้แก่ "ความรู้ในกองสังขาร" โดยครอบคลุมถึงความรู้วิชาการต่างๆ นานา และรู้สูงสุด อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา จนไม่เห็นแก่ตัวอีก

จะเห็นได้ว่า ผู้มีการศึกษาที่แท้จริง แขนงไหนก็ตาม หากไม่ใช่แบบ "หมาหางด้วน" (ไม่สมบูรณ์) เสียแล้ว ก็จะต้องพร้อมด้วย "ไตรสิกขา" เสมอไป จึงจะได้ชื่อว่า "ผู้มีการศึกษาอย่างสมบูรณ์"

ทีนี้ในเมื่อบัดนี้การศึกษาอย่างสมบูรณ์ดังกล่าว ไม่มีอยู่ในสถาบันการศึกษาทั่วไป มันจึงเป็น "ภาระ" ที่เจ้าของชีวิตแต่ละคนก็ต้องดิ้นรนแสวงหาเอาเอง ในขณะที่การศึกษาอย่างบ้าบอ แบบที่โลกเขายกย่อง ก็จะต้องเรียนให้จบด้วย เพื่อให้สังคมมองๆ ยอมรับเราในฐานะ "ผู้มีการศึกษา" แล้วคบหาให้เกียรติ

นี่คือ "งานแรก" ที่ผู้หวังความเจริญก้าวหน้า และคุณค่าของชีวิตจะต้องทำให้ดีที่สุดก่อนงานอื่น.

ระวัง ! แคร้ยังไม่เรียกว่า "ผู้มีการศึกษา" เพราะว่า บางทีหรือบางคน ยิ่งรู้มากก็ยิ่งหลงมาก เพราะบอกเอาความหลง ความรู้ของตัวเองเข้าไปด้วย ต่อเมื่อรู้แล้วทำงานเลี้ยงตัวรอด รู้จักวิธีแก้ปัญหา รับผิดชอบครบครัน สังคมประเทศชาติ และโลกทั้งโลก มีคุณธรรมประจำใจ มีศีลธรรมประจำชีวิต และมีปรมัตถธรรมประจำจิต ชนิดที่ทำให้สุขง่าย ทุกข์ยาก เห็นว่า "สบายเป็นบาป ลำบากเป็นบุญ" จนไม่เห็นแก่ตัว ได้จริงๆ นั้นแหละ จึงจะพอเรียกว่า "ผู้มีการศึกษา" แท้.

การมคมคาย ของ นายตะวัน

ก่อนจะมีโรงเรียนและมหาวิทยาลัย

* การศึกษาไทยในอดีต ก็มีครบทั้ง "วิชาชีพ" และ "วิชาการ" ด้าน "**วิชาชีพ**" มีพ่อแม่และญาติมิตรเป็นผู้ให้การศึกษาเอง เช่น ผู้ชายก็ให้ฝึกทำไร่ไถนาและสารพัดช่าง ผู้หญิงก็ให้ฝึกการบ้านการเรือนและสารพัดหัตถกรรม จนพึ่งพาตัวเองได้ ส่วน "**วิชาการ**" สมัยก่อนต้องหาเรียนเอาตามวัดหรือสำนักอาจารย์เป็นการเฉพาะ จึงทำให้ไม่เหมาะจะส่งลูกผู้หญิงไป ส่วนใหญ่มีแต่**ลูกผู้ชาย**ที่ได้โอกาสสำเรียนวิชาการต่างๆ เช่น โดยการ "**บวชเรียน**" และการศึกษาวิชาการในสมัยโบราณ ก็มีครบทุกระดับ แม้ยังไม่มีโรงเรียนและมหาวิทยาลัยแบบนี้ แต่ก็มีวัดเป็นทั้งโรงเรียนเป็นทั้งมหาวิทยาลัยพร้อมกันอยู่แล้ว เช่น ตอนเป็นเด็ก วัดก็จะจัดให้เรียน "**ชั้นมูล**" (หรือประถม) เพื่อให้ "อ่านออก เขียนได้ บวก ลบ คูณ หารเป็น" เป็นต้น จากนั้นก็เรียน "**นักธรรม**" (หรือมัธยม) มี ๓ ชั้น คือ ตรี โท เอก และชั้นสูง "**เปรียญธรรม**" ตามบาลีในพระไตรปิฎก (หรืออุดมศึกษานั้นเอง) ก็มี ๓ ชั้น คือ ตรี โท เอก ด้วย พึงสังเกตให้ดี คำว่า เปรียญ หรือ "**เปรียญตรี, เปรียญโท, เปรียญเอก**" นั้น ก็ตรงกับคำว่า "**ปริญญาตรี, ปริญญาโท, ปริญญาเอก**" ในปัจจุบันนั่นเอง จึงกล่าวได้ว่า "**สมัยโบราณก็มีการศึกษาระดับปริญญาตรีโทเอกอยู่แล้ว**" ทั้งที่โรงเรียนและมหาวิทยาลัยแบบนี้ยังไม่เกิด แต่ก็มีวัดช่วยจัดการศึกษา ส่วนคำว่า "**บัณฑิต**" ที่ปัจจุบันใช้เรียก "คนจบปริญญา" นั้น ในสมัยโบราณก็มี ดังที่เราเรียกผู้เคยบวชพระว่า "**ทิด**" มาจนทุกวันนี้ ที่แท้คำเต็มก็คือ "**บัณฑิต**" นั่นเอง แต่น่าเสียดายที่ "**ลูกหลานไทยสมัยนี้ล้มกำพืดตัวเองไปเสียหมด**"

๒. งานหาเลี้ยงตัว

คนเราเกิดมา ถ้าเพียงหาเลี้ยงตัวเองก็ยังไม่รอด ก็นับว่า ช่างไร้ความสามารถสิ้นดี เป็นลูกใครก็จะกลายเป็นภาระของพ่อแม่ไปตลอดชีวิต เป็นผัวเมียของใคร ก็จะคล้าย "ชื้อคาคอ" ที่จำจองหน่วงเหนี่ยวหญิงชาย ผู้ได้ไปเป็นเมียเป็นผัวอย่างนารันทด ถึงเป็นพ่อแม่ใคร ก็จะไม่เหลือคุณสมบัติอะไรให้พอเป็นพ่อแม่ที่แท้จริง ได้เลย เพราะเมื่อตนเองก็ยังเลี้ยงตัวไม่รอดแล้ว จะเอา ปัญญาที่ไหนไปเลี้ยงลูกได้เล่า ? สุดท้ายเขาก็จะใช้ลูก นั้นแหละเป็นเครื่องมือหาเลี้ยงตัวเอง เช่น อุ้มลูกไป ขอทาน เรียกความสงสารจากผู้พบเห็น ที่อดเวทนาเด็ก ไม่ได้ แล้วจำใจให้ทานมา อย่างนี้เป็นต้น !

คนเลี้ยงตัวเองไม่ได้ เป็นคนไร้ศักดิ์ศรี เป็นคน ไม่มีเกียรติ ไม่มีใครในสังคมยอมรับได้ ถึงกับควรนับ เขาว่า "เกิดมาเสียชาติเกิด" กันเลยทีเดียว

จึงแม้แต่คนพิกลพิการ ซึ่งสังคมควรจะกรุณา ปรานีเลี้ยงดูเขาตามควร เพราะเขาถูกธรรมชาติรังแก หรือถูกอุบัติเหตุโรคร้ายทำให้เขาไร้ความสามารถไปแล้ว

ไม่ใช่เขาจงใจจะเป็นภาระของใครเลย แต่ก็ยังมีอยู่มากที่เขาไม่ยอมงอมืองอเท้า สู้ดิ้นรนทำงานเลี้ยงตัวเองไปเท่าที่สังขารจะอำนวย ด้วยศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ที่กระตุ้นเตือนเขาว่า "ถ้าไม่ช่วยเหลือตัวเองเลยก็ไร้ค่าไร้ศักดิ์ศรี" จึงมีคนฝึกฝนการอยู่ไม่น้อยที่สู้ทนบากบั่นหมั่นเพียร จนเลี้ยงตนหรือแม้แต่เลี้ยงคนอื่นได้ ดีกว่าคนปรกติก็มี ซึ่งสังคมก็มักจะนำเอามาเป็นแบบอย่างหรือเป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้คนทั้งโลกเสมอๆ

ดังนั้นการทำงานเลี้ยงตัวเองนี้ จึงเป็นทั้งศักดิ์ศรีและเป็นทั้งหน้าที่ของมนุษย์ ที่มีความสำคัญในอันดับแรกสุดเสมอไป ในเมื่อเกิดมาแล้ว ก็ต้องเลี้ยงตัวเองให้ได้ และควรทำให้ได้เสียตั้งแต่ก่อนจะถึงวัยหนุ่มสาว คือแค่เป็นวัยรุ่นที่ร่างกายแข็งแรงพอ ก็ควรจะทำงานเลี้ยงตัวเองให้ได้สักอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เป็นลูกชานาก็ควรทำตามอย่างพ่อแม่ได้ เป็นลูกพ่อค้าแม่ค้าก็ควรจะทำมาค้าขายตามอย่างพ่อแม่เป็น

แต่น่าเสียดาย ที่สังคมมนุษย์ยุคนี้กลับมีผู้คนที่เลี้ยงตนเองไม่รอดมากขึ้นทุกที ทั้งที่มีอวัยวะสมบูรณ์และเทคโนโลยีที่ล้ำหน้ามาให้ใช้เป็นอุปกรณ์อยู่ก็ตาม หากจะหาคนผิด พ่อแม่นั้นแน่นอนที่สุด ให้กำเนิดลูก

แล้วไม่รู้จักสอนลูก **สู้ไก่ชนกปลาไม่ได้*** คนถดมาคือ
ครูบาอาจารย์สถานศึกษา ซึ่งแน่นอนมีรัฐบาลเป็นหัวหน้า
ที่มัวแต่เมาคาตำบ้าเปเปอร์โอเวอร์ไฟล์ เลยสอนศิษย์
หรือสอนราษฎรกันได้อย่างห่วยแตก หรืออย่างแหกตา
เช่น ใบปริญญาก็มีค่าเป็นแค่เศษกระดาษ เพราะผู้ได้
ไร้ความสามารถ แม้แต่แค่จะเลี้ยงตัวเองให้รอด

คงจะไม่เสียฟอร์มเท่าไต่ดอก หากสังคมมนุษย์
จะหันกลับมาทบทวนตัวเองบ้าง เอาอย่างสัตว์เดรัจฉาน
อันก็เป็นเรื่องของการเรียนรู้จากธรรมชาตินั่นเอง จะได้
หายโง่ โตแล้วเลี้ยงตัวรอด และมีคุณค่าต่อสังคม

สรุปว่า งานหาเลี้ยงตัวเอง เป็นงานจำเป็นที่สุด
ของมนุษย์และสังคมมนุษย์ยิ่งกว่างานใดๆ ในโลก.

* คิดดูดีๆ เกิด มั่นนำขายหน้าสัตว์เดรัจฉานไหม ?
เช่น ไก่, นก, ปลา, ที่มันสอนลูกให้พึ่งพาตัวเองได้
ด้วยกันทั้งสิ้น, ไก่ก็สอนลูกให้รู้จักใช้ตีนคุ้ยเหย้าหากิน
ได้เองทั้งหมด, นกก็สอนลูกให้รู้จักใช้ปีกบินไปหากิน
ได้หมดทุกตัว, ปลาก็สอนลูกให้รู้จักว่ายน้ำไปหาอาหาร
หรือหาแหล่งขยายพันธุ์ได้ด้วยกันทั้งหมด, โดยที่มัน
ไม่ต้องมีมหาวิทยาลัย ให้สิ้นเปลืองเงินอย่างมหาศาล
ทั้งเสียเวลาชีวิตไปอย่างยาวนาน แบบในสังคมมนุษย์เลย..

๓. งานรับผิดชอบครอบครัว

สำหรับนักบวชที่เลือกชีวิตสมณะ หรือคนโสด ที่เลือกใช้ชีวิตอิสระ ข้อนี้ย่อมไม่จำเป็น หรือจำเป็นแต่น้อย เช่น ยังควรต้องดูแลพ่อแม่ที่ท่านเลี้ยงตนมา ไม่ให้ท่านตกระกำลำบากในยามแก่ชรา เป็นต้น

แต่สำหรับคนส่วนใหญ่ที่ยังต้องการมี "ชีวิตคู่" ไม่สามารถจะอยู่คนเดียวได้ ข้อนี้ก็ย่อมมีความจำเป็น และสำคัญที่สุดอีกข้อหนึ่งด้วย เพราะเมื่อมีครอบครัว เป็นผัวหรือเป็นเมียของใครแล้ว ก็ต้องเป็นภาระหน้าที่ที่จะเลี้ยงดู หรือรับผิดชอบชีวิตคู่ ให้เสมือนหนึ่งว่าเป็นชีวิตของตนเอง รวมไปถึงพ่อแม่และวงศาคณาญาติของผัวหรือของเมีย ก็ต้องเท่ากับเป็นพ่อแม่และวงศาคณาญาติของตนด้วย ที่นี้พอมีลูกขึ้นมา อันนั้นชัดเจนอยู่แล้ว ต้องรับผิดชอบไปเต็มๆ ด้วยการให้ความรัก และการเอาใจใส่เลี้ยงดูและอบรมเขาจนสุดชีวิตจิตใจ เพื่อให้เขาเติบโตขึ้นมาเลี้ยงตนเองได้ เป็นผู้ใหญ่ที่ดี เป็นคนที่สังคมยอมรับ ดังนี้ เป็นต้น

คนที่มีครอบครัว จะคำนึงถึงแต่ตัวเองคนเดียว
ต่อไปไม่ได้อีก จำเป็นที่จะต้องคอยคำนึงถึงลูกถึงเมีย
หรือถึงลูกถึงผัวก่อนตัวเองเสมอไป จึงจะได้ชื่อว่า

"เป็นคนดีที่รู้จักรับผิดชอบครอบครัว"

หากทำไม่ได้ ก็ไม่สมควรจะไปมีครอบครัวเลย
ควรจะเลือกไปบวชหรือเลือกใช้ชีวิตโสดจะดีกว่า

* "ครอบครัว" นับว่าเป็น "มรดกอันล้ำค่าที่ควรอนุรักษ์ไว้
ในอารยธรรมของมนุษยชาติอีกอย่างหนึ่ง" ซึ่งถ้าจะต้อง
ล่มสลายหายไปก็เป็นเรื่องที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง
ดังนั้น สามภรรยาคูใด รวมถึงสมาชิกในครอบครัวใด
ยังให้ความสำคัญกับงานรับผิดชอบครอบครัวเช่นนี้อยู่
นอกจากจะทำให้ชีวิตครอบครัวของตัวเองเรียบร้อยดี
มีความสุข และเจริญรุ่งเรืองแล้ว ก็ยังจะได้ชื่อว่า
"เป็นผู้รักษามรดกอันล้ำค่าของมนุษยชาติเอาไว้ด้วย"
เพราะมีส่วนช่วยชดเชย "การล่มสลายลงของครอบครัว"
ที่กำลังถูกกระทำจากค่านิยมกระแสใหม่อันเชี่ยวกราก
(สถานรับเลี้ยงเด็กและดูแลคนชราที่ควรจะอยู่ในบริเวณ
เดียวกัน นับวันจะทวีความสำคัญและเพิ่มจำนวนขึ้นมา
เต็มโลกในเร็วๆ นี้ ซึ่งเป็นสัญญาณบ่งชี้ให้เห็นเด่นชัดว่า
สถาบันครอบครัวกำลังจะล่มสลายลงไป ไม่เหมือนเดิม)

๔. งานช่วยเหลือสังคม

นอกจากครอบครัว (หรืออยู่ตัวคนเดียว) แล้ว ก็ยังมีสังคมที่ครอบงำอีกเป็นชั้นๆ จากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ประเทศชาติ จนถึงสังคมโลกอีกด้วย ที่ถ้าเราไม่เอาแต่ตัวเอง หรือเห็นแต่แก่พวกพ้องญาติ พี่น้องของตนเอง (คือเห็นแก่ตัวนั้นแหละ) เราก็จะต้อง รู้สึกได้ว่าสังคมในทุกๆระดับนั้นก็มีความสำคัญต่อชีวิต ของเรามากมายทีเดียว เพราะหากพิจารณาให้ดีๆ ปัจจัย ๔ หรือที่มากกว่านั้น ซึ่งเราได้อาศัยใช้ดำรงชีวิต หรือดำเนินกิจการใดๆ อยู่ เกินกว่าครึ่งหรือแทบทั้งสิ้น เราไม่ใช่ผู้ผลิตมันขึ้นมาเอง แต่ได้อาศัยสังคมช่วยผลิต มันขึ้นมาให้เราได้กินได้ใช้ เช่น ข้าวเราก็ไม่ได้ปลูก กินเอง หรือแม้เราเป็นชาวนาปลูกข้าว เป็นชาวสวน ปลูกผักผลไม้ เป็นชาวไร่ปลูกพืชไร่ธัญญาหาร แต่เราก็ไม่ได้ทอผ้าขึ้นมา ไม่ได้เป็นช่างสร้างบ้าน ไม่ได้เป็น ช่างสร้างถนนหนทาง ไม่ได้ผลิตไฟฟ้าหรือน้ำประปา ไม่ได้มีโรงงานผลิตมือถือหรือรถยนต์ ฯลฯ ขึ้นมาเอง เป็นต้น ทุกอย่างนั้นเราต้องอาศัยสังคมที่ช่วยกันผลิต หรือจัดให้มีบริการเอาไว้ให้เราสะดวกสบายขึ้น

คนดี คนมีปัญญาแท้ ย่อมจะเห็นว่า "สังคมต้องมาก่อน" (ย่อมจะไม่เห็นแก่ตัวนั่นเอง) เพราะถ้าสังคมอยู่ได้และอยู่ดี ตัวของเราและครอบครัวของเราก็จึงพลอยอยู่ได้และอยู่ดีตามไปด้วย ในทางตรงข้าม ถ้าสังคมอยู่ไม่ได้หรืออยู่ไม่ดี ตัวของเราและครอบครัวของเราก็จะอยู่ดีมีสุขไม่ได้เลย เพราะเราจะต้องตกอยู่ท่ามกลางสังคมที่เต็มไปด้วยความชั่วร้ายและภัยอันตรายต่างๆ นานา ดังนั้น คนดี คนที่มีสติปัญญาแท้ ก็จึงเห็นแก่ตัวไม่ลง มีแต่จะเห็นแก่สังคมหรือส่วนรวมขึ้นมาเองโดยอัตโนมัติ เพราะมองเห็นความเป็นจริงแห่งชีวิตและสังคมได้ทะลุปรุโปร่งดังกล่าวมา

สรุปว่า งานช่วยเหลือสังคมก็เป็นงานที่จำเป็นและสำคัญที่สุดของมนุษย์ทุกคนด้วย เพราะความสุขหรือความทุกข์ ความโชคดีหรือโชคร้าย ความปลอดภัยหรือภัยอันตรายของทุกคนนั้น ล้วนขึ้นอยู่กับสังคมนั้นๆ ว่าเป็นสังคมที่ดีหรือสังคมที่ร้ายเป็นสำคัญที่สุด

หากสังคมยังเล็งเค็ง มัวवादเก่งทำไมกัน
ยิ่งใหญ่ได้ก็วัน ก็มอดม้วยไม่เหลือหลอ

๕. งานตามอุดมคติ

อุดมคติ หมายถึง จิตที่คิดอย่างสูงสุด นำไปสู่ชีวิตที่มีอุดมการณ์ อันได้แก่ มุ่งงานหรือการกระทำเพื่อบรรลุสิ่งที่สูงสุดหรือได้สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต

ในที่นี้ ขอให้คำจำกัดความแก่ "สิ่งสูงสุด" หรือ "สิ่งที่ดีที่สุด" นั้นไว้อย่างน้อย ๒ ประการ คือ

๑. ไม่ใช่เพื่อตัวเอง แต่เพื่อสังคมมนุษย์ หรือเพื่อสรรพสัตว์เป็นที่สุด

๒. ทำได้ยาก หรือหาบุคคลทำเช่นนั้นได้ยาก

หากความคิดหรือกิจกรรมใดจะของใครก็ตาม มีองค์ประกอบอย่างน้อยครบ ๒ ประการนี้ ก็นับได้ว่าเป็น "อุดมคติ" หรือ "อุดมการณ์" ได้ทั้งสิ้น โดยที่แต่ละคนอาจจะคิดหรือทำแตกต่างกันไปได้ไม่รู้จัก

ดังเคยกล่าวแล้วว่า "ทุกคนเกิดมาย่อมแสวงหาเอาสิ่งที่ดีที่สุดในให้กับตนเองเสมอไป" ดังนั้น แค่ว่าชื่อของใช้ก็ยังเลือกแล้วเลือกอีก จะมีแฟนสักคนก็คิดแล้วคิดอีก เป็นต้น ยิ่งเรื่องที่เข้าขั้น "อุดมคติ" ด้วยแล้ว ก็เป็นธรรมดาที่จะต้องไตร่ตรอง มองรอบด้าน ครบทุกแง่มุมในชีวิตของตนอย่างชัดเจนถ่องแท้เสียก่อน

ซึ่งบางคนอาจคำนึงถึงแต่ตัวเองเป็นใหญ่ เช่น มุ่งความสำเร็จของตนเอง หรือมุ่งสร้างฐานะครอบครัว ให้มั่งคั่งร่ำรวย เพื่อให้ลูกเมียมีความสุข ดังนี้เป็นต้น (อัตตาธิปไตย) ถ้าระดับนี้ยังไม่ถือว่าเป็นอุดมคติ

ในขณะที่บางคนหันมาคำนึงถึงสังคมเป็นใหญ่ เช่น มุ่งความสำเร็จของสังคม หวังให้โลกใบนี้ดีกว่าเดิม พ้นจากความเหลื่อมล้ำหรือจากสภาวะสงคราม เป็นต้น (โลกาธิปไตย) ระดับนี้ขึ้นไปถือว่าเป็นอุดมคติ

ยิ่งผู้ที่คำนึงถึงธรรมเป็นใหญ่ เช่น มุ่งความดีงามจริงสิ่งถูกต้องเป็นสาระ เพื่อให้ผู้คนได้รับสันติสุข และสังคมโลกบังเกิดสันติภาพ ด้วยจิตใจที่ใสสะอาด (ธรรมาธิปไตย) ซึ่งถือว่าเป็นอุดมคติขั้นสูงสุด

สรุปว่า งานตามอุดมคติ ไม่ว่าจะระดับใด หรือรูปแบบไหน ก็จัดเป็นงานสำคัญที่สุดในสังคมมนุษย์อีกงานหนึ่ง ซึ่งควรจะส่งเสริมให้มีมากๆ เสมอไป.

หากไร้อุดมการณ์ ในสันดานน่าอายนัก
หากไร้ความรัก ก็น่ากลัวต้องหนีไกล

๖. งานหน้าที่พลเมือง

พลเมืองไม่ว่าจะในระดับชุมชน จนถึงระดับโลก
ก็แบ่งได้เป็น ๒ พวก

คือพวก**ผู้บริหาร** หรือรัฐบาล รวมถึงข้าราชการ
ที่ทำงานตามคำสั่งรัฐบาลนั้น พวกหนึ่ง

กับพวก**ราษฎร** หรือประชาชน ผู้ประกอบอาชีพ
ของตนๆ แล้วเสียภาษีให้รัฐ อีกพวกหนึ่ง

ซึ่งทั้งสองพวกนี้ย่อมมีหน้าที่ต่อกันและกัน

โดยพวกแรกจะต้องเกรงใจและให้บริการที่ดี
แก่พวกหลัง เพราะตนได้อาศัยเงินภาษีของพวกเขามา
เลี้ยงตัวและครอบครัวอยู่ กับทั้งได้มีเกียรติในสังคม
ว่าเป็นผู้นำเป็นผู้แทนเป็นผู้มียศมีตำแหน่งเป็นต้นด้วย
ที่สำคัญจะต้องเป็นคนใจซื่อมือสะอาด เว้นแต่เงินเดือน
หรือเงินประจำตำแหน่งของตนแล้ว จะต้องไม่ยักยอก
คดโกงเอาเงินภาษีที่ทุกคนเสียสละมาเพื่อให้นำไปพัฒนา
บ้านเมืองมาเป็นของตัวเองและพวกพ้อง ที่เรียกกันว่า
"คอร์รัปชั่น ฉ้อราษฎ์บังหลวง" อันเป็นเรื่องเลวทราม
ต่ำช้า น่ารังเกียจ ซึ่งสมควรจะต้องขจัดไปเสีย

โดยหน้าที่การงาน นักการเมืองและข้าราชการ คือตัวแทนของพระเจ้าแผ่นดิน ตามคติทางพุทธศาสนา ถือว่าเป็น "พระโพธิสัตว์" ผู้เสียสละได้แม้ชีวิตตนเอง เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม ดังนั้น คุณสมบัติหลักของนักการเมืองและข้าราชการ คือ "ความเสียสละ" และ "ความซื่อสัตย์สุจริต" ผิดจากนี้ก็ไม่ควร

ส่วนพวกหลัง หรือราษฎร ก็มีหน้าที่ที่จะต้องเสียภาษี และให้ความร่วมมือในกิจของส่วนรวมด้วยดี โดยการปฏิบัติตามกฎหมาย การรักษาหน้าที่พลเมือง มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย และไม่เห็นแก่ตัว

ที่สำคัญทั้งสองพวกนั้นมีหน้าที่ร่วมกันกำหนดวิธีเลือกตั้งให้ได้ผู้นำที่ดีมาบริหารประเทศและสังคมโลก ให้อุดมสมบูรณ์ร่มเย็นเป็นสุขไปชั่วลูกชั่วหลานด้วย

เป็นอันว่า งานตามหน้าที่พลเมืองนี้ ก็เป็นงานที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ทุกคนอีกเรื่องหนึ่งด้วย

ผู้นำ สำคัญที่สุดคือเสียสละและกล้าหาญ
ผู้ตาม สำคัญที่สุดคือเคารพกฎและร่วมมือ

๗. งานรับใช้ธรรมะ

สำหรับชาวพุทธที่แท้จริง ย่อมจะเคยได้ยิน
หรือเคยสวดคำทำวัตรสวดมนต์ด้วยตนเองว่า

"ธัมมัสสาหังสมิ ทาโส วะ,
ธัมโม เม สามิกิสสะโร"

ซึ่งแปลว่า

"ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระธรรม,
พระธรรมเป็นนายมีอิสระเหนือข้าพเจ้า"

ดังนั้นเป็นต้นมาด้วยกันทั้งนั้น และก็คงจะเข้าใจชัดเจน
ในความหมายอันตรงไปตรงมานี้ดีอยู่แล้ว ซึ่งเท่ากับเรา
ทุกคนล้วนแต่ได้ประกาศตนเองเอาไว้ดังๆ อย่างนี้ว่า

ข้าพเจ้าขอเป็นทาสรับใช้พระธรรม
ขอยอมปฏิบัติตามพระธรรมโดยไม่มีเงื่อนไข

คือประกาศมอบกายถวายชีวิตให้กับพระธรรม
(พระพุทธเจ้าและพระสงฆ์ด้วย) ยอมตัวเป็นทาสรับใช้
ยอมให้พระธรรมเป็นนายเหนือตนไปจนตลอดชีวิต

ที่นี่สำหรับในศาสนาอื่นๆ ก็คงจะมีคำประกาศทำนองนี้อยู่บ้างเหมือนกัน อันอาจจะแตกต่างกันเพียงถ้อยคำเท่านั้น เช่นว่า "ข้าพเจ้าขอรับใช้พระเจ้า" ดังนี้ เป็นต้น ซึ่งโดยแก่นสารหรือหลักใหญ่ใจความก็ตรงกัน คือการยอมตนรับใช้ธรรมะ ความถูกต้องดีงาม นั่นเอง ซึ่งหากผู้ใดทำได้เช่นนี้ ชีวิตของผู้นั้นก็ย่อมมีคุณค่า ส่วนตัวของเขา ก็จะปลอดภัย ห่างไกลจากความชั่วร้าย และส่วนรวมก็จะได้รับประโยชน์ อย่างน้อยๆ ก็ได้สมาชิกที่ดีของสังคมเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่ง ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้สังคมโลกมีสันติภาพที่ยั่งยืน ดังที่ท่านอาจารย์พุทธทาสเคยกล่าวเอาไว้ว่า "ถ้าศาสนิกในทุกศาสนา เชื่อฟังพระศาสดาและปฏิบัติตามหลักการในศาสนาของตนๆ แล้ว สังคมโลกก็จะมีสันติภาพ"

ดังนั้น งานรับใช้ธรรมะก็จึงเป็นงานที่จำเป็นและสำคัญที่สุดของมนุษย์อีกงานหนึ่งด้วยเสมอไป

เมื่อเป็นทาสแล้ว ขอให้เป็นทาสธรรมเกิด
กุศลจะเกิด ถ้าเลิศผลานิสงส์

๘. งานศิลปะวัฒนธรรม

บางคนเกิดมาพร้อมกับพรสวรรค์ มีอัจฉริยภาพ ด้านการสร้างสรรค์ความงดงาม เช่น เป็นกวี นักเขียน นักดนตรี นักร้องนักแสดง จิตรกร สถาปนิก ช่างปั้น ช่างหล่อ ช่างแกะสลัก และอื่นๆ เป็นผู้ที่มีฝีมือสามารถ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ถ่ายทอดวัฒนธรรม นำให้เกิด อารยธรรม จารีตประเพณี จากรุ่นสู่รุ่นไม่ให้เสื่อมสูญ สลายไป บุคคลเหล่านี้ ในพระคัมภีร์ยกย่องว่าเป็น "รัตนบุรุษ" (รัตนสตรี) แปลว่า "บุรุษแก้ว" (สตรีแก้ว) คือมีค่า มีความงาม สมควรได้รับการยกย่องสรรเสริญ และเป็นที่เจริญใจ **ใครได้พบได้เห็นก็เป็นโชค**

ผลงานที่พวกเขาสร้างสรรค์ไว้ก็เป็น "มรดกโลก" ที่ควรอนุรักษ์ไว้ให้ตกทอดไปถึงลูกหลานเหลนโหล่น เพราะงานศิลปะวัฒนธรรมนี้ คือการสร้างสรรค์สิ่งดีๆ ที่งดงาม อันควรค่าแก่ความเป็นอมตะตลอดไป

เกิดมาทั้งทีทำดีสักอย่างกันไหม ?
ไม่รู้จะทำอะไร ศิลปะนั้นไซ้ร ให้คุณค่ามหาศาล

ใครที่มีพรสวรรค์ มีอัจฉริยภาพ หรือมีความ
 พากเพียรฝึกปรือจนฝีมือเข้าขั้น ก็ควรจะสร้างสรรค์
 งานเช่นนี้ให้มากๆ และในทางสังคม โดยเฉพาะรัฐบาล
 ทุกรัฐบาลก็ควรให้การสนับสนุนเขา และช่วยอนุรักษ์
 หรือพิทักษ์ผลงานของเขาเอาไว้ให้ยั่งยืนนิรันดร์

ยิ่งไปกว่านั้น ถ้าหากศิลปิน รัฐบาล และสังคม
 ร่วมมือกันใช้ผลงานศิลปะเพื่อส่งเสริมธรรมะมากๆ
 ก็จะเป็นผลดีแก่สังคมในวงกว้าง เพราะศิลปินผู้มีศิลปะ
 ย่อมจะช่วยสื่อสารธรรมะที่เข้าใจได้ยากให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น
 หรือช่วยทำสิ่งที่ผู้คนไม่สนใจให้ผู้คนหันมาสนใจมากขึ้น
 เพราะนี่คือคุณลักษณะหรือคุณค่าที่โดดเด่นของศิลปิน
 ตัวอย่างที่เห็นๆ เช่น ถ้าศิลปินนักร้องดาราหันมาสนใจ
 เรื่องใดๆ ผู้คนก็จะหันมาสนใจเรื่องนั้นๆ ตามไปด้วย
 ดังนั้นศิลปินก็จึงเป็นผู้นำในแง่นี้ไปโดยปริยาย

วัฒนธรรมประเพณี เป็นศักดิ์ศรีเป็นตำนาน
 ตกทอดสู่ลูกหลาน และเหลนโหลนไม่หล่นหาย
 ทำดีสักอย่างหนึ่ง ก่อนจะถึงซึ่งวันตาย
 จะได้ไม่เสียดาย คืนและวัน "ฉันเกิดมา ?"

๙. งานกอบกู้ฟื้นฟูธรรมชาติ

ศาสนาเทวนิยม (เช่น คริสต์ศาสนา) กล่าวว่า "พระเจ้าเป็นผู้สร้างโลก" คือเชื่อว่า มีผู้มีอำนาจสร้าง และควบคุมธรรมชาติให้เป็นไปตามอำนาจนั้นอยู่

ส่วนศาสนาอเทวนิยม (เช่น พุทธศาสนา) กล่าวว่า "สรรพสิ่งเป็นอิทัปปัจจยตา" (เป็นไปตามเหตุปัจจัย) คือเชื่อว่า ธรรมชาติธรรมดาเป็นเช่นนั้นเอง ไม่มีอำนาจอื่นใดที่ยิ่งใหญ่กว่าธรรมชาติเลย แต่ธรรมชาตินั้นแหละ ที่มีเหตุปัจจัย ให้เกิด ให้ดับ ให้สับ ให้เปลี่ยน ให้แปร ให้ปรวน ให้ผสมปนเปกัน ไปตามกฎของมันเอง

ว่าไปแล้ว แนวคิดอย่างหลัง (อเทวนิยม) นี้ เป็นรากเหง้าหรือเป็นที่มาของแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ อันแพร่หลายเป็นที่ยอมรับนับถือกันอยู่ในโลกปัจจุบัน ต่างกันก็แต่ว่า ครั้นยังเป็นศาสนา แนวคิดเช่นนี้ยังมีความอ่อนน้อมถ่อมตนหรือเคารพยำเกรงต่อธรรมชาติอยู่มาก แต่พอมาเป็นวิทยาศาสตร์ ก็เกิดความก้าวร้าว ลืมตัวมัวเมาจนมุ่งจะเอาชนะธรรมชาติให้ได้ สุดท้ายก็เหมือนคนถ่มน้ำลายรดฟ้าแล้วตกใส่หน้าตัวเอง

ภายในไม่กี่ร้อยปีที่วิทยาศาสตร์เข้ามามีบทบาทเหนือสังคมโลก ได้ลากสังคมมนุษย์ไปสู่ "เส้นทางบาป" ด้วยการย่ำยีธรรมชาติ อย่างคนอกตัญญูที่ลบหลู่ดูหมิ่นบุพพการีของตน เกิดอัปมงคล เสนียดจัญไร ภัยพิบัติพินาศ หายนะ ย้อนกลับมาทำลายมนุษย์เอง

ในมุมมองของ "นักคิด" ความเจริญก้าวหน้าความสะดวกสบาย หรือแม้ความวิเศษวิโส ราวกับว่ามนุษย์ต่างมีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ เหาะเหินเดินอากาศได้ (อากาศยานหรือยานอวกาศ) ดำดินดำน้ำได้ (รถดำดิน, เรือดำน้ำ) มีหุทิพย์ตาทิพย์ (วิทยุ, โทรทัศน์, โทรศัพท์, มือถือ, แท็บเล็ต, คอมพิวเตอร์, อินเทอร์เน็ต, เว็บไซต์, โซเชียล) เป็นต้นเหล่านี้ มันก็เป็นแค่ "มายา" ตบตาคนเขลาเท่านั้นเอง เพราะที่แท้มันเป็น "ของชั่วคราว" ได้มาเพียงชั่วคราว อยู่ไปได้ก็ไม่นาน ย่อมถึงกาลอวสานไปตามเหตุปัจจัย แต่ที่น่าหวาดเสียว มันอาจจะกระชากลากจุดเอาสังคมมนุษย์ให้ย่อยยับไปกับมันด้วย

หลายงานยังท้าทาย ทำทะเลทรายให้เป็นป่า
ทำมหาสมุทรให้เป็นไร่นา ทำภูผาให้เป็นมหานคร
(แต่ถ้าทำจนหมดก็พาลอดผิด เพราะโลกจะวิบัติไปอีกทาง)

ถึงเวลามานานแล้ว ที่มนุษย์ควรจะรู้สำนึกบาป เลิกเห็นแก่ตัว หันมาเห็นแก่ลูกหลานเหลนโหลนที่ตน เป็นคนทำให้เขาเกิด ความประเสริฐของพ่อแม่คือหัวใจ ที่รักลูกจริงๆ เมื่อรักจริง ก็จะต้องให้สิ่งที่ดีที่สุดแก่เขา แล้วอะไรเล่า ? จะดีเท่าการให้โลกใบนี้ที่ยังน่าอยู่อาศัย เพื่อเขาจะได้ไม่ลำบากอยู่ดีมีสุขไปชั่วนิรันดร์

เป็นอันว่า งานกอบกู้ฟื้นฟูธรรมชาติ (เยียวยา ระบบนิเวศ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม) นี้ มีความสำคัญ จำเป็นและเร่งด่วนที่สุดของมนุษยชาติ อีกเรื่องหนึ่ง เพราะหมายถึง "อนาคต" ของลูกหลานเหลนโหลน ตลอดจนสรรพชีวิตที่ร่วมกันอยู่อาศัยบนโลกใบนี้

ส่วนงานอื่นๆ อีกหมื่นแสนล้านที่ก็อาจจะสำคัญ จำเป็นเร่งด่วนสำหรับบางคนบางสังคมก็ได้ แต่ในที่นี้ ไม่ได้นำมากล่าวไว้ ก็เพราะหน้ากระดาษที่จำกัด

**ทำดีไว้ก่อนตาย เครื่องหมายอนุสรณ์
คืนโลกอันถาวร ให้ลูกหลานเบิกบานใจ**

๙ คำควรพูด

คำพูด คือภาษาที่สื่อออกมาจากจิตใจ ถ้าใจดี
ความคิดก็ดี แล้วคำพูดก็จะดีตามไปด้วย ถ้าใจร้าย
ความคิดก็ร้าย แล้วคำพูดจะก็หยาบคายไม่น่าฟัง

ในทางพระพุทธศาสนา ท่านสอนเอาไว้ว่า

"คำควรพูด" หรือ "คำสุภาษิต" นั้น ได้แก่
"คำจริง คำอ่อนหวาน คำสมานสามัคคี และคำมี
ประโยชน์" พร้อมมีคำสอนที่เกี่ยวกับ "คำขอโทษ
คำขอบคุณ" ตลอดถึง "ศิลปะแห่งการพูด กาลเทศะ
ที่ควรพูด" เอาไว้ด้วย ทั้งได้รวมเอา "การพูดตรงตาม
ธรรมะ" เข้าไปอีกข้อหนึ่ง จึงเป็น ๙ คำที่ควรพูด

ถึงนายตะวันตก (สื่อตะวันตก) จะไม่ใช่ผู้มีศิลปวาจา
ก่อนไปทางขวานผ่าซาก ชอบพูดตรงไปตรงมา แต่ก็ได้
ประพันธ์ "คำกลอนสอนใจ" เกี่ยวกับวาจา เอาไว้เตือน
ตัวเอง และเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมโลก ดังต่อไปนี้

๑. พูดคำจริง

พูดคำจริง สิ่งแท้ ที่แลเห็น
 สิ่งที่เป็นสัจธรรม นำสมัย
 ทนต่อการพิสูจน์ เสมอไป
 สัมผัสได้ รูปธรรม นามธรรม

๒. พูดคำอ่อนหวาน

พูดคำเย็น อ่อนโยน คนนิยม
 คำที่หวาน ขานชม ก็คมขำ
 คำไพเราะ จับใจ น่าจดจำ
 พูดแล้วทำ ได้จริง ยิ่งหวานแท้

๓. พูดคำสมานสามัคคี

พูดเพียงคำ ทำให้ ไม่ริ้วฉาน
 คอยสมานสามัคคี ดีเพื่อแผ่
 ทำให้คนรักกัน ไม่ผันแปร
 นำชนแซ่ รักษาศาสน์กษัตริย์

๔. พูดคำดีมีประโยชน์

พูดคำดี มีสาระประโยชน์ยิ่ง
 ไม่ทอดทิ้งพยัญชนะสระอรรถ
 เลิกพูดคำเหลวไหลไม่แจ่มชัด
 พูดแล้วมัดใจคน ได้ผลจริง

๕. พูดคำขอโทษ

ฝึกพูดคำขอโทษ อย่าโกรธกัน
 ไว้ให้ทันท่วงที เมื่อมีสิ่ง
 ไปรบกวนใจเขา เราประวิง
 อย่าอยู่หนึ่ง เหยยเมย ปล่อยเลยไป

๖. พูดคำขอบคุณ

ฝึกพูดคำขอบคุณ ให้คุ้นปาก
 พูดให้มาก พูดให้เห็น เป็นนิสัย
 คำอื่นๆ พูดแต่น้อย ค่อยได้ใจ
 คำขอบคุณ พูดมากไว้ จึงได้ดี

๗. พูดอย่างมีศิลปะ

เพราะคนเรา เขาคิด กันผิดแผก
ก่อนพูดแจก แจงไป ให้ถูกที่
สังเกตคนฟังก่อน ป้อนวจี
พูดอย่างมีศิลปะ ชนะใจ

๘. พูดตรงตามธรรมะ

เพราะโลกนี้ มีธรรมประจำโลก
มีสุขโศก เลื่อมทราม ตามสมัย
แต่คำคน ผลพลอย น้อยเมื่อไร
การพูดให้ ตรงธรรม จึงสำคัญ

๙. พูดถูกกาลเทศะ

และสุดท้าย คือสถาน กาลเวลา
จะพูดจา สิ่งใด ให้หวานหัน
ดูกาละ เทศะ สารพัน
แล้วพูดกัน แต่พอดี ตามที่ควร.

คำพูดอื่นๆ ที่เกิน ๙ อย่างนี้ไป ถ้าเป็นคำจริง
คำไพเราะอ่อนหวาน คำสมานสมัคคือ คำดีมีประโยชน์
และถูกกาลเทศะ ก็นับได้ว่า "เป็นคำควรพูด" ด้วย
เช่นกัน..

พูดชื่อผม

เพราะความที่ผมมีหลายชื่อ (ทั้งชื่อจริง ชื่อเล่น
และชื่อนามปากกา) ทำให้มีคนชอบถามผมว่า "ตกลง
ให้อาตมา ผม ดิฉัน เรียกชื่อคุณว่าอะไร ?"

คำตอบตรงๆ ชื่อๆ "เรื่องชื่อนั้นก็แค่คำสมมติ
ท่าน คุณ เธอ จะเรียกผมยังไง ? ขอแค่เข้าใจกันได้ว่า
นั่นกำลังหมายถึงผม ก็ได้ทั้งนั้น" (ผมไม่ถือ)

แต่ที่นี้ "ด้วยวัฒนธรรมไทย" มีความละเอียด
ลึกซึ้งเรื่องภาษา ซึ่งต่อไปถึงจิตใจของผู้พูด (ผู้เรียก)
นั่นเองด้วย ก็จึงเป็นธรรมดาของ "ผู้มีสติปัญญา" หรือ
"ผู้มีมารยาท" ควรจะต้องเลือกคำที่เหมาะสม

ตัวอย่างเช่น ศิษยานุศิษย์ของผม (เพื่อนพัฒน และไตรสิกขา) ถ้าอยู่ในกลุ่มของเขาเอง (สื่อสารรู้กัน) พอจะเอ่ยถึงผม เขาจะเรียกว่า "อาจารย์โบราณ" บ้าง เพราะตอนเป็นพระผมมีสมณฉายาว่า "โบราณภาณี" หรือ "อาจารย์ผู้น้อง" บ้าง เพราะมีพระพี่ชายของผม เป็น "อาจารย์ผู้พี่" (หลวงพ่อพระมหาน้อม นมการี {อ่านว่า นะมะการี แปลว่า ผู้มีปกติทำความนอบน้อม} เจ้าคณะอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร) ที่นี้ ถ้าใครเสนอเรียกออกชื่อผม (นวนย, อำนวย) ก็คงจะถูก เพื่อนๆ (ที่มีวัฒนธรรม) มองว่า "ไอนี้มันหยาบคาย" หรือ "มันไม่เคารพนับถืออาจารย์จริง" ก็เป็นไปได้

ส่วนคนทั่วไปที่มารู้จักกันทีหลัง (ลาสิกขาแล้ว) คำเรียกผมที่เหมาะสมที่สุดคือ "คุณตะวัน" หรือว่า "อาจารย์ตะวัน" ตามถนัด เพราะบัดนี้ คนที่เรียกผม โดยชื่อเดิม ก็มีแค่ผู้ใหญ่ญาติสนิทมิตรสหายเก่าก่อน ที่ซุดหัวเขกกบาลผมก็ยังได้ ผู้นอกนี้ถ้าเรียกตามนั้น ก็จะราว "ตีตนเสมอ" หรือ "ยกตนข่ม" ผมก็เป็นที่ ซึ่งโดยส่วนตัวผมก็ไม่ว่าอะไร (ดังที่พูดแล้ว) แต่โดยมารยาท "อาจเป็นคำหยาบคายไร้สกุล" ไปเสีย

ว่ากันว่า "ก่อนพูดเราเป็นนายคำพูด แต่หลังจากพูด คำพูดเป็นนายเรา" ช่างจริงแท้แน่เทียว เพราะก่อนพูด เรามีสิทธิ์คิดก่อนพูด แต่หลังจากพูด เรามีหน้าที่ทำตามคำพูด เพื่อจะได้พิสูจน์ ความเป็นคนจริงของเรา คนพูดอย่างทำอย่างเป็นคนเสียสัตย์ คือเสียความเป็นคนจริงนั่นเอง

พูดแทนพระ

เพราะผมเคยบวชนาน แดกฉานพระไตรปิฎก (ไม่ได้พูดเอาเอง ผู้คนเขาพูดให้ ตามภาพพจน์ที่ปรากฏ แก่สังคม หรือเพราะผมเป็นเปรียญธรรม ๙ ประโยค) จึงหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะต้องคอยตอบคำถามของผู้คน เกี่ยวกับพระเถร วัฑฒา พระพุทธศาสนา อันเนื่องด้วย ศรัทธาความเชื่อต่างๆ เช่นว่า "ที่เถียงกัน อันไหนถูก อันไหนผิด ? หรืออันไหนทำได้ อันไหนทำไม่ได้ ?" ดังนั้นเป็นต้น ตลอดจน "ความพอดีอยู่ที่ไหน ?"

คำถามต่อไปนี้ (คัฎมา ๒ เรื่อง) นับว่า "หนาหู" อยู่ตอนนี้ ที่แม้แต่ท่านเองก็อาจจะยังข้องใจ..

แม้พระกรรมฐานที่ไม่ควรมีทวิเณศเครื่องชักผ้า เพราะเป็นข้าศึกต่อการฝึกตน แต่มีมือถือสื่อไอที ถ้าท่านรู้จักใช้ เช่น ใช้ศึกษาค้นคว้าและเผยแผ่ธรรมะ ก็จะไม่เป็นข้าศึกใดๆ ในฐานะเปรียญ ผู้รู้ธรรม ผมจะขอพูดว่า "ถ้ายามมือถือให้พระบางที่อาจได้บุญมากกว่าถวายพระไตรปิฎกก็ได้"

ถวายเงินพระเณรเป็นบาปหรือได้บุญ ?

ขอตอบให้ชัดเจนไว้ก่อนว่า "ได้บุญ" แน่นนอน ไม่ใช่เป็นบาปอย่างที่คุณสะเพร่าเอามาโจมตี ซึ่งแม้หวังดี ก็กลายเป็นประสงค์ร้ายไปเสีย เพราะว่าขาดความรู้จริง ซึ่งอย่างน้อยควรมีทั้ง "พุทธศาสตร์, ประวัติศาสตร์, และสังคมศาสตร์" จึงจะไม่สับสน (เข้าใจผิด)

พุทธศาสตร์ คือ เราจะต้องรู้ว่า ฝ่ายลัทธิโยม พระพุทธเจ้าไม่ได้ห้าม มีแต่ทรงอนุโมทนา เช่น กรณี นางวิสาขาถวายเครื่องประดับมหาลดาให้พระอานนท์ เป็นต้น แต่ฝ่ายพระเณรทรงห้ามไว้ไม่ให้ยินดีและต้อง ถัดจิตไม่ยินดีก็จะต้องได้ เช่น พระอานนท์ ในเรื่องนั้น โดยทรงเปรียบว่า "เป็นจุณฺพิช" ด้วยเหตุนี้ จึงทรง อนุญาตให้มี "ไวยาวัจจกร" รับเอาเงินทองของมีค่า ไปเก็บไว้แทนพระเณร แล้วแปรรูปมาเป็น "ปัจจัยสี่" เช่น นางวิสาขานำมา "สร้างวัด" ถวาย เป็นต้น

ประวัติศาสตร์ คือ เราจะต้องรู้ว่า ต่อมาฝ่าย โยมเอง ซึ่งก็คือปู่ย่าตายายของพวกเรานี่แหละ ไม่มี เวลาจะมาดูแล ก็เลย "หยวน" ให้พระเณรจับต้อง

ใช้สอยได้ด้วยตนเอง แบบเดียวกับชาวถิ่นเหนือหยวน ให้พระเถรฉันตอนเย็นได้ โดยกัโยมนั้นแหละนำไปถวายเอง (ด้วยจิตยินดีปรีดา) แม้ว่าจะไม่ถูกต้องนัก แต่มันก็คือความจริงทางประวัติศาสตร์ **ที่เราจะต้องรู้ และเข้าใจให้ชัดเจนเอาไว้ด้วย จะได้ไม่สะเพร่า**

สังคมาศัตร์ คือ เราก็ก็นึกเห็นว่า มาวันนี้ มีพระเถรและญาติโยมจำนวนหนึ่ง (ซึ่งต้องยอมรับว่า จำนวนน้อย เพราะส่วนใหญ่ไม่ใส่ใจอยู่แล้ว) อยากเห็น **ความถูกต้อง** ก็เลยออกมา "**เคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ**" ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องทำความเข้าใจให้แจ่มชัด แล้วหันมา **ปรึกษากันด้วยความรู้จริงว่า "เราจะเอาอย่างไรกันดี"** ด้วยความสามัคคี ไม่ใช่ต่างฝ่ายต่างก็โจมตีกันไปมา อันจะเกิดความเสียหายเป็นผลร้ายเสียมากกว่า

เป็นอันว่า ถ้าต้องการแก้ปัญหา (ซึ่งก็จำเป็น) อย่างน้อยจะต้องรู้ให้ครบทั้งพุทธศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และสังคมาศัตร์ ให้ชัดเจนรอบด้าน จึงจะเป็นการดี ที่ทำให้การแก้ไขปัญหาประกอบด้วยปัญญาอย่างแท้จริง ไม่ใช่เข้รกรเข้าพงไป เพราะไม่รู้ชัด พระพุทธเจ้าก็ตรัสเตือนไว้ว่า "**อย่าประมาท**" (อย่ามัวเมาเขลาโง่).

พระเณรใช้มือถือสือไอทีดูไม่น่านับถือ ?

"ถ้าพระพุทธเจ้ายังอยู่ คงทำอย่างนี้ไม่ได้"

อ้าว.. คุณกำลังคิดแทนพูดแทนพระพุทธเจ้า
อยู่นะ ทำไมไม่เผื่อใจว่า ถ้าเสด็จมาอุบัติตรัสรู้ในยุคนี้
ก็อาจจะทรงใช้มือถือสือไอทีนี้ด้วยพระองค์เองบ้างก็ได้
เช่น แทนที่จะโปรดพระเจ้าพิมพิสารก่อน ก็จะเสด็จไป
โปรดบิล เกตส์ หรือสตีฟ จอบส์ แทนก็เป็นได้"

มือถือสือไอทีที่ทันสมัยแค่เครื่องมือ ที่เราจะนำ
มาใช้ในทางใดก็ได้ ใช้ดีก็ดี ใช้ร้ายก็ร้าย แทนที่คุณจะ
ไปขัดขวางคนร้ายไม่ให้นำมันไปใช้ในทางร้ายให้ได้ก่อน
กลับมามุ่งกังวลกับคนดีที่อาจนำมันมาใช้ในทางดี เช่น
ใช้เผยแผ่ธรรมะ ดังนี้เป็นต้นไปเสีย ผมว่า มันยังไฉ่
อยู่นะ สมอมของคุณมีอะไรที่ยังสับสนอยู่นะนี้ !

ถ้าสำหรับผมนอกจากจะไม่ขัดขวางท่านแล้ว ก็ยัง
จะสนับสนุนหรือคอยอุปถัมภ์ท่านให้ได้ใช้ในทางที่ถูก
เช่น ใช้เผยแผ่ธรรมะ ดังกล่าวแล้ว ให้มากๆ ขึ้นด้วย
เพราะจะเกิดประโยชน์แก่ลูกหลานของเราเอง ส่วนที่
อาจจะมีบางรูปนำไปใช้ในทางผิด ข้อนั้นก็ต้องไปป้องกัน
แก้ไขเป็นเรื่องๆ เป็นรูปๆ ไป "ธรรมดาอยู่แล้ว".

ธรรมะห่างธรรมาสน์

ปฏิบัติธรรมทางลัด

"นายขอนแก่น*พานางฟ้าปฏิบัติธรรมบ้างสิ ?"

นางฟ้าเป็นคนอาสาพาท่องเที่ยวไปทั่วไทย

"จะเอาทางอ้อมหรือทางลัด ?" คนอาสาถาม

"ทางลัดสิ นางฟ้าเป็นคนรุ่นใหม่ ไม่ชอบบะไร
ที่เยิ่นเย้อ และก็ขี้เกียจจำด้วย !" ..หัวเราะร่าเริง..

"งั้นก็นี่เลย" นายขอนแก่นเอ่ย "ไม่เห็นแก่ตัว..!"

เป็นทั้งปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ พร้อมเสร็จ, ปริยัติ คือ
รู้ว่า ถ้าไม่เห็นแก่ตัวแล้วดี ถ้าเห็นแก่ตัวแล้วไม่ดี, ปฏิบัติ
คือ ฝึกหัดจิตใจให้ความเห็นแก่ตัวลดลงไปเรื่อยๆ, ปฏิเวธ
คือ จิตใจที่ว่างจากความเห็นแก่ตัวจริงๆ ซึ่งก็คือพ้นกิเลส
ดับทุกข์ได้ บรรลุ "พระนิพพาน" นั่นเอง เพราะถ้าจิตใจ
ไม่เห็นแก่ตัวอย่างสิ้นเชิง กิเลสชนิดไหนๆ ก็เกิดอีกไม่ได้
ทุกข์โศกโรคภัยใดๆ ที่เคยมี ก็จะดับไปตั้งไฟสิ้นเชื้อ.

* นายขอนแก่น เป็นอีกชื่อหนึ่งของ "นายตะวัน" เรียกกันเฉพาะ
โดย "นางฟ้า" มหัสจรรย์สตรีที่ร่วมเดินทางทั่วไทยนาน ๓ ปี

สมมติและปรมัตถ์ปฏิบัติอย่างไรดี ?

สมมติและปรมัตถ์ ปฏิบัติเสียให้ถูก จึงจะได้ชื่อว่า “ผู้มีปัญญาแท้” และ “ไม่เสียชาติเกิด”

สมมติ คือ สิ่งที่มีมนุษย์บัญญัติขึ้น เริ่มตั้งแต่ว่า “คน สัตว์ ฉันทะ เธอ เขา สูง ต่ำ ดำ ขาว สุข ทุกข์ ดี ชั่ว จน รวย สวย ขี้เหร่ สวรรค์ นรก” และอื่นๆ อย่างไม่รู้จบสิ้น ถึงมันจะเป็นความจริง ก็จริงแค่สมมติ หน้าที่ของผู้มีปัญญาก็คือเท่าทันมันเสีย ด้วยการปฏิบัติต่อมันอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยที่ไม่หลงเข้าไปยึดติดจนเข้าใจผิดหรือลงมายุไปตามสมมติ (มายา) นั้นๆ

ปรมัตถ์ คือ สภาวะเดิมแท้ และกฎของมัน อันเป็นเช่นนั้นเอง (รูป นาม : จักรวาล สสาร พลังงาน และแรงต่างๆ ของมัน) อันเป็น “อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา” (เกิดแล้วก็ดับเป็นธรรมดา) ซึ่งไม่มีใครจะไปขัดขวางหรือไขว่คว้าเอามากุมไว้ได้จริงเลย หน้าที่ของผู้มีปัญญา คือควรรู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งนั้นๆ แล้วยอมรับปรับตัวไปตามมันให้ได้ในทุกๆ กรณี “อย่างผู้ที่ถึงธรรมแท้”.

ธรรมชาติ ธรรมดา ธรรมะในกำมือ

๑. ความจริงของสิ่งทั้งปวง

สรรพสิ่ง เกิดแล้วดับเป็นธรรมดา เร็วหรือช้า ตามเหตุปัจจัย, **สรรพสัตว์** เกิดแก่เจ็บตายเป็นธรรมดา เร็วหรือช้า ตามกฎแห่งกรรม, **สรรพสัตว์ล้วนอิงอาศัย อยู่ในสรรพสิ่ง** นอกจากกฎแห่งกรรมของสรรพสัตว์เอง กฎแห่งสรรพสิ่งก็จึงมีอำนาจเหนือสรรพสัตว์ด้วย

๒. ชีวิตที่แท้ก็แค่รูปกับนาม

เพราะมีรูปกับนาม (รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ) จึงได้มีอินทรีย์ (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ) เพราะมีอินทรีย์ ก็จึงมีชีวิต, เพราะมีชีวิต จึงได้รู้จักคิด หลงยึดติดมัวเมา เป็นอัตตาตัวตน แล้วก่อกรรมทำเวร เป็นทุกข์ทรมานกันไปตามเรื่อง แต่ก็เพราะมีชีวิตนั่นเอง จึงได้รู้จักรู้แจ้งรู้เท่าทันความคิด เลิกยึดติด เลิกมัวเมา หมดอัตตาตัวตน (เข้าถึงอนัตตา) ล้นกรรม สร้างเวร เห็นแจ้งพระนิพพาน ดับทุกข์ ได้สุข สบสงบ จบศึกศึก คู้มกับการที่ได้เกิดมา เพราะได้ปัญญาอย่างสูงสุด

๓. ดับทุกข์ได้ภายใน ๑ นาที

“ความทุกข์ที่แท้ก็แค่ไม่ได้อย่างใจอยาก อย่าไปใส่ใจอะไรกับมันมาก ลักพิกก็จะจางสร้างไปเอง”

สรรพสิ่งสรรพสัตว์ ล้วนอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา
เกิดแล้วดับเป็นธรรมดา ความทุกข์ก็เช่นกัน มันเกิดแล้ว
ก็ต้องดับ ถ้าแค่เราไม่เอามาใส่ใจ (หลงกอดกุมมันไว้)
ไม่ช้าไม่นานมันก็จะดับไปเองตามธรรมดาอยู่แล้ว

๔. จิตจับนอก=สมุทัย จิตจับใน=นิโรธ

จิตที่คิดออกนอก หลงฟูหลงแพบตามโลกธรรม
เป็นสมุทัยทำให้เกิดความทุกข์, จิตเห็นจิต คิดเข้าข้างใน
ไม่หลงฟูไม่หลงแพบตามโลกธรรม เป็นนิโรธทางดับทุกข์
นี่คือ “อริยสัจ ๔ แบบย่อ” ที่ใครๆ ก็ใช้ได้ทันที

๕. สุขแท้แค่พอใจ สุขไกลเพราะไล่ตาม

คนส่วนใหญ่วิ่งไล่ตามความสุขที่ตนนั้นแหละ
ขว้างไปไว้ข้างหน้าเอง พอคว่ำมาได้ ไม่ทันไรก็ขว้างไป
ข้างหน้าอีก ทั้งชีวิตของเขา (ไม่ว่าจนหรือรวย) ก็เลย
ต้องวิ่งไล่ตามความสุขที่ตัวเองขว้างมันไปอยู่ตลอดเวลา
ทั้งที่ความสุขแท้ก็แค่พอใจในสิ่งที่ได้ที่มีที่เป็นเท่านั้นเอง
ผู้มีสติปัญญา ก็จึงไม่ต้องวิ่งไล่ตามความสุขอีกเลย

๗. ทุกเรื่องราวในชีวิตมันก็แค่บทเรียน

โชคชะตา เคราะห์กรรม และโลกธรรมทั้งปวง ที่ผ่านมันก็แค่บทเรียนที่ได้ผ่านเข้ามาให้เราศึกษาเรียนรู้ ยิ่งยากเพียงใด ก็ยิ่งทำทนายสติปัญญาของเรา หากสอบผ่านไปได้ วุฒิการศึกษาอันเหนือกว่าใบปริญญาของเรา ก็จะยิ่งสูงขึ้นๆ หากโชคดีบารมีพอ เราก็อาจจะเรียนจบได้เป็นพระอรหันต์ (อเสขบุคคล) ในชาตินี้ก็ได้

๘. นรก สวรรค์ นิพพาน ที่แท้อยู่แค่จิต

โบราณว่า “สวรรค์ในอก นรกในใจ” ไม่ใช่อยู่บนฟากฟ้าหรือใต้พิภพ ดังพุทธพจน์ว่า “จิตผ่องใสได้ไปสวรรค์, จิตมัวหมองก็ต้องไปนรก” และถ้าสามารถยกระดับจิตให้สูงขึ้นไปอยู่เหนือทั้งนรกทั้งสวรรค์แบบนั้นได้ ก็จะบรรลุถึง “พระนิพพาน” ซึ่งก็ที่จิตอีกนั่นเอง

๙. สุดท้ายก็ “ไม่เห็นแก่ตัว” อีกต่อไป

ทุกชีวิตเริ่มจาก “อวิชชา” (โง่เขลาเบาปัญญา) ก็จึงเห็นแก่ตัว ต่อมาอาศัยปัจจัยทั้งภายนอกทั้งภายใน (ปรโตโฆสและโยนิโสมนสิการ) จึงมี “วิชชา” ได้ดวงตา ปัญญาญาณ แล้วเอาชนะความเห็นแก่ตัวได้ จนสุดท้ายก็จะ “ไม่เห็นแก่ตัว” อีกต่อไป “เป็นธรรมดา”

ธรรมะใน ๑๐๐ ปี สิ่งเหล่านี้จะมาแน่ๆ

ไตรสิกขา เรียงศีลไว้หน้า สมาธิและปัญญา ตามมาทีหลัง เพราะเป็นเรื่องแห่งการฝึกฝนที่จะต้อง ตั้งต้นจากง่ายไปยาก จากรูปธรรมแล้วจึงถึงนามธรรม แต่พอมา**อัญจกัณฺหมรรค** ท่านเรียงปัญญาไว้ก่อน ศีล และสมาธิมาตามหลัง (ปัญญา=สัมมาทิฏฐิ, สัมมาสังกัปปะ, ศีล=สัมมาวาจา, สัมมากัมมันตะ, สัมมาอาชีวะ, สมาธิ=สัมมาวายามะ, สัมมาสติ, สัมมาสมาธิ) เพราะเป็นทางชีวิตที่จะต้องจับทึคให้ถูกก่อน จึงจะเดินหรือดำเนินชีวิตได้ ไม่หลงทางเข้ารกเข้ापงไป

สิ่งเหล่านี้ ที่จะมาแน่ๆ ภายในไม่เกิน ๑๐๐ ปี เป็นวิถีแห่งปัญญา ที่ทั้งผู้นำและผู้ตามตั้งแต่นี้ต่อไป ไม่ว่าจะทางการเมือง ศาสนา หรือว่าวัฒนธรรม จำเป็นจะต้องรู้หรือรับรู้ไว้ให้ดีๆ เพื่อจะได้เตรียมตัวเตรียมใจ เผชิญกับมันอย่างรู้เท่าทันด้วยท่าทีที่ถูกต้องเหมาะสม ทั้งในระดับบุคคล (แต่ละคน) และในระดับสังคมโลก (มนุษยชาติ) เพราะไม่มีใครหลีกเลี่ยงไปได้พ้น

๑. คีย์เวิร์ด บนเสิร์ชเอนจิน (เช่น google) จะทรงพลังทั้งในทางสร้างสรรค์และทำลายยิ่งกว่าสิ่งใดๆ

ในอดีต ซึ่งจะเป็นตัวแปรแห่งอนาคตโลก ที่ถ้าธรรม
ครอบงำคีย์เวิร์ดได้ โลกทั้งใบก็จะบรรลุในไม่ช้า แต่ถ้า
ธรรมะชนะอธรรมบนเส้นเอ็นจินได้สำเร็จ จนผู้คน
ค้นหาคำใดๆ ก็ได้เจอสิ่งดีๆ ผ่านคีย์เวิร์ดขึ้นมาก่อน
เสมอไป โลกทั้งใบก็จะพบสันติสุขมีสันติภาพได้อย่าง
ง่ายดาย จึงจากนี้ต่อไปสงครามไซเบอร์สมรภูมิคีย์เวิร์ด
จะเป็นเรื่องใหญ่หลวงที่สุดของมนุษยชาติ

๒. เชื้อชาติ ศาสนา และอารยธรรม จะหลอม
รวมกันเป็นหนึ่งเดียว ในแบบผสมปนเป เส้นแบ่ง
อาณาเขตประเทศชาติ ศาสนา และอารยธรรม จะเป็น
เพียงเรื่องเล่าในประวัติศาสตร์ โดยนับวันตั้งแต่บัดนี้ต่อไป
ทุกเชื้อชาติ ทุกศาสนา และทุกอารยธรรม จะถูกครอบงำ
โดยไซเบอร์อินเทอร์เน็ต กลูบเกลือกปนเป็นกากเดียวกัน
ยากที่จะคงเอกลักษณ์ของตัวเองเอาไว้ได้

๓. สิทธิมนุษยชนจะเป็นสรณะใหม่ ปัจเจกชน
จะเป็นใหญ่ ชุมชนจะแข็งข้อ แต่ก็จะต้องเชื่อมโยง
เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นรัฐ เป็นโลก มีรัฐบาลร่วม
กันเป็นชั้นๆ เชื่อมโยงกันทั้งโลก แต่รัฐบาลชั้นบนๆ
ที่สูงกว่าชุมชนขึ้นไปจะไร้อำนาจ คงเหลือเพียงบทบาท
ผู้ประสานประโยชน์ระหว่างชุมชนเท่านั้น (อำนาจใหม่
ของผู้นำโลก) ซึ่งก็จะยังมีบทบาทที่สำคัญที่สุดอยู่

๔. ประชาธิปไตยจะเป็นระบอบเดียวที่คงอยู่ แต่ก็อาจจะใช้ชื่อสังคมนิยมไปตามเดิมก็ได้ ส่วนวิธีการเลือกผู้แทนหรือเลือกผู้นำจะเปลี่ยนไป จากแบบที่ต้องมีผู้สมัครรับเลือกตั้งอันล้าสมัย ไปสู่วิธีการเลือกตั้งโดย “สิทธิขั้นสมบูรณ์ของราษฎร” คือ จะเลือกใครก็ได้ โดยไม่ถูกจำกัดสิทธิ์ให้เลือกได้เฉพาะแค่ผู้ที่มีหมายเลข ในที่สุดก็จะมีผู้สมัครรับเลือกตั้งอีกต่อไป เพราะจะถือกันว่าเป็นเรื่องน่าอับอาย ไร้อเกียรติ, ผู้ได้รับเลือกตั้งโดยไม่ต้องสมัครเท่านั้นจึงจะถือว่ามีเกียรติยศแท้

การเลือกตั้งแบบมีผู้สมัครแล้วมีหมายเลขนั้น ง่ายต่อรัฐผู้จัดเลือกตั้ง แต่ได้พ่วงเอาการบิดรอนสิทธิขั้นสมบูรณ์ของราษฎรเข้าไว้ด้วย ทั้งยังเป็นช่องโหว่ให้ทุนสามานย์เข้ามาง่าย แต่จากนี้ไปสื่อออนไลน์โซเชียลจะเปิดตาประชาชน อีกไม่นานผู้คนทั้งโลกก็จะเรียกร้องเอาวิธีการเลือกตั้งที่เอื้อต่อสิทธิขั้นสมบูรณ์ของราษฎร โดยรัฐก็ต้องมีหน้าที่จัดให้ได้ตามแบบที่ราษฎรต้องการอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม โดยมีข้อกำหนดบทบัญญัติอื่นๆ ประกอบด้วย เพื่อเป็นหลักประกันว่า เราจะได้คนเก่ง คนดี คนที่เสียสละแท้ มาเป็นผู้ใช้อำนาจรัฐ

๕. พันธุวิศวกรรมทั้งในพืชสัตว์และคนจะเป็นสิ่งหลีกเลี่ยงไม่พ้น ขณะที่หุ่นยนต์คนเหล็กก็จะขอยู่

ร่วมโลก เพราะดาราศาสตร์ก็จะต้องการมนุษย์ผู้มียีน (gene) ที่แข็งแกร่งเหนือคนธรรมดา เพื่อส่งไปบุกเบิกต่างดาว และสังคมศาสตร์บนโลกใบนี้ที่ทวีความรุนแรงขึ้น มนุษยชาติก็อาจจำเป็นต้องอาศัยความรู้ทางวิทยาศาสตร์ สร้างทายาทรุ่นใหม่ ให้มียีน (gene) ที่แข็งแกร่งพอต่อต้านโรค และบุกเบิกทะเลทรายจนถึงได้ทะเลลึกเพิ่มที่อยู่อาศัยที่ทำมาหากินดำรงเผ่าพันธุ์กันสืบไป

ทั้ง ๕ เรื่องนี้ จะเป็นเรื่องใหญ่ๆ ที่ไม่มีใครหลีกเลี่ยงไปได้พัน ภายในไม่เกิน ๑๐๐ ปีนี้ มันต้องมาแน่ๆ เหลือแค่ใครจะขัดใจหรือเข้าใจ ยอมรับปรับตัวเข้ากับมันได้แค่ไหน ? ก็เท่านั้นเอง.

ความรู้จริง ธรรมะแท้ นั้นไร้รูปแบบ หรือมีได้เกิดได้ในทุกๆ รูปแบบ คือมีได้เกิดได้ในทุกๆ สถานกาลเวลา ไม่อย่างนั้น มันจะช่วยแก้ปัญหาให้กับมนุษย์ที่มีรูปแบบต่างๆ กันไป และกระจัดกระจายอยู่ทุกหนทุกแห่งทุกที่ทุกเวลาได้อย่างไร ความรู้หรือธรรมะที่ถูกตีกรอบเอาไว้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ที่ใดที่หนึ่ง หรือเวลาใดเวลาหนึ่งนั้น มันจึงไม่ใช่ความรู้จริงธรรมะแท้แต่อย่างใด ที่แท้มันก็แค่อุปาทานการยึดมั่นถือมั่นด้วยจิตที่ยังหลงผิดคิดมะโนโมเมาไปเองเท่านั้นแหละ แต่ก็ถือว่า "ยังดี" อยู่ เพราะอย่างน้อยๆ มันก็เป็นความรู้ หรือเป็นธรรมะขั้นอนุบาลไปก่อนใจ !

คารมคมคาย ของ นายตะวัน

เพื่อ ลูกหลานเหลนโหลน

ลูกหลานเหลนโหลนหลัง
ย่อมยังจะเศร้าโศก
ธรรมะวิปโยค
ธรรมชาติวินาศยับ

ห้วงลูกหลานเหลนโหลน
ร่วมโทนธรรมะกลับ
โน้มธรรมชาตินับ
ให้ยังยืนหมื่นล้านปี.....๑

ธรรมวิธียุติสงคราม

ถ้าเราเอาแต่ไล่ล่าฆ่าคนหัวรุนแรง ก็มีแต่จะขยายความขัดแย้ง
ให้ลูกหลานบานปลาย จนกลายเป็นสงครามน้อยใหญ่ ในที่สุดโลก
ทั้งใบก็จะลุกเป็นไฟ บรรลัยกันไปด้วยกัน จนไม่มีใครเหลือรอด

ต่อเมื่อเราเลิกไล่ล่าฆ่ากัน แล้วหันกลับมาแก้ไขความอยุติธรรม
และลดความเกลียดชังที่ทำให้เกิดคนหัวรุนแรงให้ได้จริงๆ เสียก่อน
สงครามก็จะไม่เกิด ที่เกิดแล้วก็จะยุติลงได้ สังคมโลกก็จะสุขสงบ
พบสันติภาพ ทั้งนี้ต้องเริ่มจากการมีเมตตาและปัญญาวงอย่างยิ่งยวด

ทำดีไว้ก่อนตาย

ในสิ่งที่ยังไม่ค่อยมีใครทำ

ทั้งที่สำคัญจำเป็นและเร่งด่วนที่สุดของมนุษยชาติ

สิ่งดีที่ควรทำมืออยู่ร้อยพันหมื่นแสนล้านเรื่อง ล้วนควรค่าแก่การ "อนุโมทนาขอบคุณ" ในบุญกุศล นั้นๆ ด้วยทั้งสิ้น แต่ในที่นี้บอกเอาคำว่า สิ่งที่ยังไม่ค่อยมีใครทำ ทั้งที่สำคัญจำเป็นและเร่งด่วนที่สุดของมนุษยชาติเอาไว้ด้วย ซึ่งเมื่อรวมเข้าด้วยกันแล้ว ได้แก่ ๒ เรื่อง ซึ่งนายตะวัน (ลือตะวัน) เลือกมาทำ เป็นบุญเป็นกุศลขณะที่ตนยังทำได้ หรือจะพูดว่าเลือก มาทำความดีเอาไว้ก่อนตายนั่นเอง มีดังนี้คือ

(๑) การเพิ่มหรือคืนผืนป่าให้กลับสู่ธรรมชาติ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโลก)

(๒) การสร้างวัดไซเบอร์ หรือเว็บไซต์ธรรมะ ให้ขึ้นมานะเว็บไซต์ต่อธรรม (ทำ SEO ธรรมะ)

(๑) การเพิ่มหรือคืนผืนป่าให้กลับสู่ธรรมชาติ

ตอนที่ผมยังเด็ก สิ่งทีละลานตามากที่สุด คือ ไร่ข้าวโพดอันยาวเหยียดของพ่อ ตั้งแต่พื้นราบลาดขึ้นไปบนเนินเขา ดูราวจะสุดสายตา จากกระท่อมริมทาง อันเป็นที่พักอาศัยเดินขึ้นไปบนเนินเขา กว่าที่จะถึงขอบก็เหนื่อยล้า ครอบครัวของเรามาบุกสร้างถางพงที่ตรงนี้ ซึ่งรายล้อมด้วยป่าเขาอันอุดมสมบูรณ์ อยู่ในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ห่างจากบ้านเกิดอำเภอสูงเนิน ราว ๗๐ กิโลเมตร แล้วครอบครองเป็นเจ้าของอยู่มาเนิ่นนานกว่า ๑๐ ปี มีหลักฐานที่ชาวบ้านเรียกว่า "ใบภาษีดอกหญ้า" ซึ่งทางราชการออกให้

สมัยที่ผมเป็นเณรน้อย พ่อแม่และพี่ชายก็ยังเที่ยวไปทำไร่อยู่ จนผมเป็นเณรโตใกล้จะบวชพระจึงได้หยุดไป พ่อให้เหตุผลเพียงสั้นๆ ว่า "ทางราชการมาจับได้ อ้างเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ" โดยที่ชาวบ้านอย่างเราๆ "ว่าง่าย" แต่สุดท้ายนายทุนก็เข้าไปยึดแทนที่นี้ก็ "ว่ายาก" หรือ "ไม่มีใครกล้าว่า" เกิดเป็นปัญหาสามัญอันเกี่ยวกับ "ที่ดิน" แบบเดียวกันทั้งโลก

หลายปีมานี้ผมเดินทางทั่วไทย ได้ไปพบไปเห็นความเป็นจริงเช่นนี้มาทั่วทั้งแผ่นดิน ยิ่งตอกย้ำซ้ำเติมให้หัวใจเจ็บปวดรวดร้าวกับความยุติธรรมสุดกล้ำกลืน เพราะสิ่งที่เห็น คือที่ดินทำเลดีๆ ที่มีวิวทิวทัศน์สวยงาม ล้วนแต่ถูกนายทุน คนมีเงิน, นักการเมือง ข้าราชการ คนมีอำนาจ, เข้าไปครอบครองเป็นเจ้าของไว้หมดแล้ว รวบรวมพวกเขาเป็นเจ้าของประเทศอยู่ฝ่ายเดียว

ด้วยความกล้ำกลืนดังกล่าวนี้ ผมแปรเปลี่ยนมันให้กลายเป็นเมล็ดพันธุ์แห่งความดี เพาะลงบนดินคือโลกนี้ที่แห้งแล้งกันดาร แต่ได้อาศัยกัลยาณมิตร เช่น ท่านอาจารย์พุทธทาสเป็นปยุตน์ ทำให้ผมงอกงามขึ้นมาเป็นนักอนุรักษ์ธรรมชาติ ตามแบบ "สวนโมกข์" อ.ชโย จ.สุราษฎร์ธานี นั้น ที่แม้แต่ "โบสถ์" อันเป็นประธานของวัด (อยู่บนยอดเขา) ท่านก็เอาลานดินทรายเป็นพื้น เอาโขดหินเป็นเสา เอาแมกไม้เป็นผนัง และเอาท้องฟ้าเป็นหลังคา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ท่านอาจารย์พุทธทาสก็เป็นนักอนุรักษ์ธรรมชาติ คนต้นแบบของโลก

พอเริ่มโตขึ้นอีกหน่อย ฮีโร่หรือไอดอลของผมคือ "พีลีบ นาคะเสถียร" เคยฝันไว้ตามวัยคะนองว่า ถ้าสักออกไป ผมจะไปรับใช้พีลีบ แบบไม่ต้องรับค่าแรง

เลยก็ยังได้ (เป็นความคลั่งไคล้ส่วนตัว) ต่อมาบวชพระ
แล้วราว พ.ศ.๒๕๓๓ หนังสือพิมพ์ประโคมข่าวใหญ่ว่า
**"สืบ นาคะเสถียร นักอนุรักษ์ผู้ยิ่งใหญ่ ห้วยขาแข้ง
ฆ่าตัวตายประท้วงรัฐ"** ทำให้ผมสะเทือนใจจนร้องไห้
ทั้งคืน **"ทำไมพี่สืบต้องทำอย่างนี้"** เป็นเพียงเรื่องเดียว
ในชีวิตของพี่สืบที่ผมไม่เห็นด้วยเอาเสียเลย แต่อย่างไร
ก็ดี พี่สืบ นาคะเสถียร ก็เป็นแรงบันดาลใจคนสำคัญ
ที่สุด ที่ทำให้ผมรักธรรมชาติ ชนิดที่เอาชีวิตเข้าแลกได้
จนสุดท้ายก็เกือบจะตายไปคล้ายกับพี่สืบนั่นเอง

**สมัยผมยังเป็นพระ (และเป็นครูใหญ่โรงเรียน
ไตรสิกขาวิทยา) แต่อดใจไม่ยุ่งเกี่ยวไม่ได้** กรณีนายทุน
บุกรุกป่า **"หนองกุง-หนองแก้ว"** ในเขตอำเภอสูงเนิน
บ้านเกิดของผมเอง มีเนื้อที่ราว ๔,๐๐๐ ไร่ และผม
ผูกพันมาแต่เยาว์วัย เพราะพ่อแม่เคยจูงแขนผมเข้าไป
หาของป่าอยู่เป็นประจำ ทำให้**วิถีกรรมเสี่ยงตายของผม
เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้** (ถวายเป็นกุศลขอพระราชทาน
ความเป็นธรรม แม้แต่เป็นพระก็ยังถูกขู่ฆ่า คาราคาซังมา
หลายสิบปี จนถึงทุกวันนี้ก็ยังแก้ไขไม่เรียบร้อย)

ยิ่งไปกว่านั้น ก่อนหน้านี้นั่นตอนที่ผมสำเร็จเปรียญ
ธรรม ๙ ประโยค เลือกที่จะหลบงานฉลองแบบโลกๆ

หลักเริ่มไปทดลองแบบธรรมชาติๆ ตามลำพังในป่าเขา
ลำเนาไพร คือ การเดินธุดงค์เข้าป่าไป ไม่ออกมาถนน
ลาดยางเลย รวมเวลาราว ๑ ปี แบบเบาๆ จากลพบุรี
ถึงกำแพงเพชร และแบบพลีชีพจากกำแพงเพชรถึง
กาญจนบุรี ผ่านป่าแม่วงก์ ห้วยขาแข้ง ห้วยใหญ่เนตรสว
เอาชีวิตผูกติดธรรมชาติ เดินเหยียบดินหินกรวดทราย
ด้วยเท้าเปล่า จันอาหารมือเดียว และดื่มน้ำตามลำห้วย
ทำให้ผมรู้แจ้งชีวิตจิตใจของตนเองได้อย่างทะลุปรุโปร่ง
เท่าที่มนุษย์ในยุคดิจิทัลคนหนึ่งจะพึงรู้พึงถึงได้

อนึ่ง โครงการ "ตามพระราชดำริ" อีกมากมาย
ก็เป็นอีกแรงบันดาลใจหนึ่ง ที่กระตุ้นจิต "นักอนุรักษ์
ธรรมชาติ" ของผม ให้งอกงามและหยั่งรากลึก

ยิ่งได้เพียรศึกษาค้นคว้าจนมีความรู้ครอบคลุม
ในหลายศาสตร์ ทำให้ผมมองเห็นความเชื่อมโยงส่งผล
ถึงกันของปัญหาสารพัดบนโลกได้ เช่น เห็นว่าเพราะ
มนุษย์หยุดความโลภในใจตัวเองไม่ได้ก่อน จึงได้ไป
บ่อนทำลายสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่างๆ ทั้งบุกรุกป่า
รุกปล้นน้ำ ระเบิดภูเขา ขุดเจาะบาดาล กระทั่งรุมสุมไฟ
เผาโลก เพื่อการผลิตต่างๆ นานา มาสนองกิเลสตัณหา
อันไม่มีที่สิ้นสุด (อุตสาหกรรม) ทำให้ป่าอันเป็นปอด

ภูเขาอันเป็นกระดูก บาดาลอันเป็นน้ำเป็นเนื้อ ของโลก
ถูกทำลายปนเปื้อน ส่งผลให้ระบบนิเวศ (สิ่งแวดล้อมโลก)
แปรปรวนวิปริต วกสะท้อนย้อนกลับมาเป็นอันตราย
ร้ายกาจแก่สรรพชีวิตที่อาศัยอยู่บนมัน อย่างไม่มีใคร
หลีกเลี่ยงหนีพ้นไปได้สักคนเดียว แม้แต่สัตว์อื่นๆ ผู้ไม่รู้
อิโหนอิเหนกก็มาพลอยชวยไปกับมนุษย์หน้าโง่ด้วย*

ดังนั้น โดย "สติปัญญา" แม้แต่ในทางศาสนา
จะมีบุญกุศลใดยิ่งใหญ่กว่าการพิทักษ์รักษาโลกไว้ เช่น
การคืนผืนป่าให้กับธรรมชาตินี้อีกเล่า ? ถ้าการให้ชีวิต
เป็นสุดยอดของกุศล การคืนผืนป่าก็เท่ากับว่าได้ให้ชีวิต
แก่สรรพสัตว์บนโลกนี้ แบบทันทีทันใด เพราะมีป่าที่ไหน
ก็จะมีสัตว์ที่นั่น เหตุที่ป่าเป็นแหล่งอาหารและที่อยู่อาศัย
ของมันนั่นเอง ผู้คืนผืนป่า ก็จึงชื่อว่า เป็นผู้ให้ทั้งชีวิต
ทั้งอาหาร และทั้งที่อยู่อาศัยแก่เพื่อนร่วมโลกแท้

การที่นายตะวัน (สื่อตะวัน) ตั้งปณิธานแน่วแน่
ในรูปโครงการจัดตั้ง "มูลนิธิสื่อตะวัน" อันมีกิจกรรม
เพื่อสร้าง "สวนสื่อตะวัน" จัดซื้อที่ดินคืนให้ผืนป่า
จึงไม่ใช่เรื่องเลือนลอยอย่างไร้หลัก หากแต่เป็นเรื่อง
ที่มีหลักอย่างลุ่มลึก จึงมั่นใจได้ว่า โครงการนี้ในที่สุด
แล้วจะสำเร็จและมันคงยังยืนไปชั่วฟ้าดินสลาย

สรุปว่า การคืนผืนป่าให้กับธรรมชาตินี้ ก็เป็น
มหาภารกิจที่สำคัญจำเป็นเร่งด่วนที่สุดของมนุษยชาติ
ในศตวรรษนี้อีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งถ้ารัฐบาลไหนหรือคนดีใด
ได้ทำกันอยู่แล้ว ผมก็อยากได้ยินข่าว จะขอกล่าวคำ
สดุดีต่างๆ ว่า "ช่างเกิดมาไม่เสียชาติเกิดกันโดยแท้"
และถ้ารัฐบาลใดหรือใครก็ตามจะร่วมด้วยช่วยผมบ้าง
ให้ "อุดมการณ์" หรือ "ปณิธาน" นี้เป็นจริงเร็วขึ้น
ผมก็ขอขอบคุณด้วยจิตอันซาบซึ่งตรึงตราตรานิรันดร์
และจะสลักลง "ศิลาจารึก" ไว้ชั่วฟ้าดินสลาย.

ทางรอดที่สำคัญอันแรกของโลก

ทางรอดที่สำคัญอันแรกของโลก อาจต้องเริ่มต้นที่รู้จักสำนึกบาป
แม้แต่ใน "ผู้นำศาสนา" เช่นว่า ถ้าคิดจะสร้างศาสนสถานอันมโหฬาร
สักอย่างหนึ่ง ก็พึงสำนึกบาปก่อนว่า การก่อสร้างนั้นอาจจะไปมีส่วน
ทรมานทำลายภูเขาเพื่อเอาซีเมนต์ ตัดไม้ทำลายป่าเพื่อจะได้ไม้แปรรูปมา
แค่สนองศรัทธาของตนเองหรือไม่ ? ดังนั้นเป็นต้นแล้ว จึงปรับเปลี่ยน
โครงการ ให้ได้ทั้งสนองศรัทธาทั้งอนุรักษ์ธรรมชาติไปพร้อมกัน

ยิ่งกว่านั้น "ผู้นำศาสนา" อาจเป็นผู้นำที่รู้เรื่องอนุรักษ์ธรรมชาติ
เช่นว่า หันมานำพาศาสติก ให้ช่วยกันกอบกู้ฟื้นฟูโลก ปดุงป่าถาวร
ด้วยการเชิญชวนว่า ทำแบบนี้ได้บุญกว่าสร้างโบสถ์สร้างเจดีย์เสียอีก
ก็จะทำให้คุณค่าของศาสนา และบทบาทของผู้นำศาสนา กลับคืนมา
ไม่ใช่แค่เป็นผู้นำศรัทธา แต่ทว่าเป็นผู้นำแห่งสติปัญญาด้วย

กรรมคมคาย ของ นายตะวัน

หาทางสายกลางให้เจอ

* ผมเป็นลูกแม่ค้า จึงเป็นไปได้ ที่ผมจะไปต่อต้านการค้า หรืออุตสาหกรรมอย่างเอาเป็นเอาตายชนิดตัดญาติขาดมิตร ทั้งที่แท้ตลอดการเดินทางอย่างยาวนานของผมนี้อีกยังได้อาศัย "ป๊ม ป.ต.ท., เซเว่นอีเลฟเว่น, ห้างโลตัส-บิ๊กซี" เป็นที่พัก ริมทาง ด้วยเหตุผลทางด้านความสะดวกสบายเหมือนผู้คนทั้งหลายในสังคมนี้นั่นแหละ อีกทั้งข้อดีที่การค้าอุตสาหกรรม ทำให้กับสังคมโลก ผมก็มองเห็นอยู่ และยอมรับว่าการค้าขาย แบบโบราณยังไม่ได้เท่านี้ จึงคงไม่มีใครหรือถ้ามีก็คงมีไม่กี่คน บนโลกนี้ที่อยากจะย้อนยุคกลับไปอยู่อย่างในอดีต นอกเสีย จากเป็นแบบท่องเที่ยวแค่บางครั้งบางคราวเท่านั้น ถ้าการค้า อุตสาหกรรมแบบทุนนิยมนี้ แก้ไขข้อบกพร่อง ๒ ข้อใหญ่ๆ ในโลก คือ "การบ่อนทำลายสิ่งแวดล้อม กับการกดขี่แรงงาน" (ทำให้เกิดสังคมแบบทุนกับทาส ที่สร้างความเหลื่อมล้ำสุดขีด ขึ้นมาในสังคมมนุษย์ ซึ่งเป็นจุดอันตราย ใกล้เคียงที่โลกจะระเบิด) นี้ได้ ก็คงไม่ใช่สิ่งเลวร้ายที่น่ารังเกียจอะไร เพราะข้อดีก็มีอยู่ ดังได้กล่าวมาแล้ว ส่วนผู้คนในสังคมโลก ซึ่งเป็น "ผู้บริโภค" ก็จะต้องใช้ "สติปัญญา" พิจารณาเอาเองว่า "ตนเองจะอยู่ในฐานะอะไรในสังคมแบบนี้" หากเอาแต่เสพติดการบริโภค ก็ย่อมตกเป็นเหยื่อ ต่อเมื่อรู้จักเลือกบริโภคอย่างมีสติปัญญา เล็งไปที่ "คุณค่าแท้" ของสิ่งที่บริโภค ถ้าแบบนี้ก็เป็นผู้ล่า (หาเลือกเอาได้ตามใจตัว) จากนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดคือจะต้อง พัฒนาตัวเองให้เป็น "ผู้ผลิต" แม้อย่างใดอย่างหนึ่งให้จงได้ ไม่ใช่คอยแต่จะบริโภคไปท่าเดียว ซึ่งจะทำให้เป็นคนที่ไม่รู้ค่า เป็นอันว่า "หาทางสายกลางให้เจอ" ก็คงพอไปกันได้.

(๒) การสร้างวัดไซเบอร์ หรือเว็บไซต์ธรรมะ

ผมมักจะถูกผู้ที่ผมไปชวนทำเว็บไซต์ถามว่า "ในเมื่อฉันไม่ได้ทำการค้า ? ไม่มีเรื่องจำเป็นอะไรให้ต้องโฆษณา แล้วฉันจะต้องทำเว็บไซต์ไปทำไม ?"

ผมได้แต่ตอบว่า "ก็ทำเว็บไซต์ธรรมะ แบบว่า ถ้าไม่เพื่อตัวเอง ก็เพื่อสร้างสรรค์สังคมโลก..ไง !"

ซึ่งผู้ถามส่วนใหญ่ พอได้ฟังคำตอบนี้ ก็เฉยชา เบือนหน้าหนี สุดท้ายก็ไม่คิดจะทำอยู่ดี

และหลายปีมาแล้ว ผมถูกเด็กวัยรุ่น "ชี้แจง" ย้อนถาม ตอนผมแจกซองผ้าป่าให้กับวัดแห่งหนึ่งว่า "ร่วมสร้างโบสถ์ได้บุญมาก หนูได้ยินมาจนชินชาแล้ว มีอะไรใหม่..ที่ได้บุญมากกว่าสร้างโบสถ์ หนูจะทำ ?" ตอนนั้นผมตอบไปแค่จะเอาใจวัยรุ่นว่า "เล่นเฟสบุ๊ค ไลน์" และไม่ลืมเสริมว่า "แต่ต้องแชร้ธรรมะด้วยนะ" ซึ่งทำให้ดวงตาของเขาวามวาวขึ้นมาทันที แต่พอเอามาคุยกับผู้ใหญ่ผ่านอะไรมาเยอะ แค่เรื่องง่ายๆ แบบนี้ ก็กลับเป็นเรื่องยากมากความคิดไปเสีย บางคนถึงกับกล่าวหาผมว่า "บิดเบือนคำสอนของพระพุทธเจ้า"

ทั้งที่มีหลักการง่ายๆ ตรงไปตรงมา ตามคำสอน
ของพระพุทธเจ้านั่นเอง ที่ทรงตรัสเอาไว้ว่า

**"สัพเพทานัง ธัมมะทานัง ชินาติ, การให้ธรรมะ
เป็นทาน ชนะการให้ทั้งปวง"**

ซึ่งใครๆ ก็เข้าใจ เพราะตรงไปตรงมาเหลือเกิน
ความหมายคือ การให้ทานหรือทำบุญใดๆ เช่น ใสบาตร
สร้างวัด อันเป็นวัตถุทานทั้งปวง ก็สู้การให้ธรรมะไม่ได้
เช่น นิมนต์พระมาเทศน์ พิมพ์หนังสือเผยแผ่ธรรมะ
สร้างเว็บไซต์ธรรมะออนไลน์ ย่อมได้บุญยิ่งกว่า

บรรพบุรุษของเราแต่โบราณ สมัยเริ่มมีการจาร
จารึกพระธรรมคัมภีร์ลงในใบลาน สืบเนื่องมาจนถึงยุค
พิมพ์หนังสือ ท่านก็อาศัยหลักการเดียวกันนี้เชิญชวน
ว่า **"สร้างอักขระธรรมะ ๑ อักษร ได้บุญเท่ากับสร้าง
พระพุทธรูป ๑ องค์"** ทำให้ใน **"หมู่ปัญญาชน"** เมื่อ
จะทำกุศลใดๆ เนื่องในวันเกิดจนถึงวันตาย ก็จะนิยม
จัดพิมพ์หนังสือธรรมะเป็นสำคัญกว่ากุศลทานอื่น

ปู่ย่าตายายของเราท่านเข้าใจในหลักการข้อนี้ดี
ไม่มีใครสงสัยในประเด็นเช่นนี้แล้ว มีแต่เห็นตรงกันว่า
กุศลทานอื่น เช่น ใสบาตร สร้างโบสถ์ ขุดสระ ทำถนน
จะได้กุศลเต็มทีก็เมื่อมีธรรมทานเป็นแก่นสารอยู่ด้วย

ตกมาถึงยุคนี้สมัยนี้ ผมเห็นว่า สื่อออนไลน์ หรือเว็บไซต์โซเชียล ก็มาจาก "อักขระ" เช่นเดียวกัน เพียงแค่มันเปลี่ยนที่อยู่และเพิ่มส่วนประกอบเข้าไปเท่านั้น แต่โดยแก่นแท้มันก็คือสิ่งเดียวกันนั่นเอง

เว็บไซต์ธรรมะกับหนังสือธรรมะคือสิ่งเดียวกัน
ผมไม่ได้พูดเอาเอง แต่พูดตามอย่างบรรพบุรุษของเรา ดังนั้นการที่ผมพูดว่า "การสร้างเว็บไซต์ธรรมะ (ขออย่า ธรรมะ) ได้บุญมากกว่าสร้างวัด (โดยเฉพาะวัดที่มีเพียง เรื่องวัตถุอย่างเดียว)" นั้น ผมพูดไปในความหมายนี้ ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้เอง และที่บรรพบุรุษของเราก็ได้ กล่าวเชิญชวนเอาไว้มาร้อยปีพันปีแล้ว ไม่ได้มีเจตนา จะไปลดทอนบุญกุศลจากการสร้างวัดลงเลย ซึ่งก็ยังคง สำคัญและได้บุญอยู่เช่นเดิม "ผมเองก็ยังทำเสมอๆ" และด้วยจิตที่เลื่อมใสศรัทธา ไม่เคยคลอนแคลน

ที่จริงถ้าเราเลิกมองอะไรกันแค่เปลือกเสียบ้าง แล้วมองเข้าไปให้ถึงแก่นสารกันจริงๆ เรื่องง่ายๆ ก็จะ ไม่กลายเป็นเรื่องยาก และเรื่องยากๆ ก็จะไม่เกินวิสัย แล้วจะเข้าใจกันได้ง่ายขึ้น อย่างเว็บไซต์ธรรมะนี้ ที่จริง ก็ "วัด" ดีๆ นี่เอง คือเป็น "วัดโซเชียล" ใจ เป็นวัด ออนไลน์ ที่ทุกคนทั้งโลกเข้าถึงวัดได้ตลอดเวลา

เพราะเหตุนี้ผมจึงเรียกตัวเองอีกอย่างหนึ่งว่า "ช่างสร้างวัด" แบบเดียวช่างสร้างโบสถ์สร้างกุฏิศาลาให้กับวัดบนโลกใบแท้นั้นแหละ เพียงแต่ผมเป็นช่างสร้างวัดบนโลกใบเทียม ซึ่งมีความสำคัญไม่แพ้กันเลย อันท่านผู้มีสติปัญญาน่าจะเข้าใจได้ไม่ยากนัก

หากเรากลือเอาที่แก่นสารว่า "วัดคือสถานที่อยู่ของธรรมะ" โดยมีพระเป็นผู้อยู่ดูแล ดูแลอะไรล่ะ ? ก็ดูแลธรรมะนั้นไง ด้วยการประพฤติปฏิบัติ ท่านจึงได้รับสิทธิ์ให้อยู่ดูแลวัด ถ้าผู้คนเห็นว่า พระรูปใดรูปหนึ่ง ไม่ได้ประพฤติปฏิบัติธรรมจริง เข้ามาอาศัยผ้าเหลืองเลี้ยงชีพไปวันๆ ผู้คนก็จะรังเกียจ และอาจขับไล่ให้สึกออกไปเสีย ไซ้ไหม ? นี่ก็แสดงว่า วัดบนโลกใบแท้นี้ ก็มีธรรมะเป็นสาระสำคัญที่สุด หากไร้ธรรมะเสียแล้ว ก็อาจจะถือได้ด้วยซ้ำไปว่า ที่นั่นไม่ใช่วัด แม้มีโบสถ์มีศาลา แต่หาธรรมะไม่ได้ ผู้มาอยู่อาศัยก็ไม่ปฏิบัติธรรมะ ไม่ลดละกิเลส มีกิจกรรมอะไร ก็มาจากจิตที่คิดจะเอา (โลภะ) ไม่ได้มาจากจิตที่คิดจะให้ (จาคะ) เช่นนี้แล้วยังจะเรียกว่าวัดได้หรือ ? ที่แท้ก็จะเป็นได้แค่ "บริษัทขายบุญ" คอยต้มตุ๋นคนดี "ผู้มีแต่ศรัทธาแต่ปัญญาไม่มี" ก็เท่านั้นเอง ไซ้ไหมล่ะ ?

ในทางกลับกัน แม้สถานที่นั้นรูปแบบภายนอกไม่ใช่วัด อาจเป็นบริษัทที่ทำมาค้าขายอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยซ้ำไปก็ได้ แต่กลับมีเป้าหมายที่ชัดเจนว่า ธรรมะต้องมาก่อน เช่น บริษัทแห่งหนึ่งผลิตสื่อเผยแพร่ธรรมะสินค้าทุกชิ้นของบริษัท มีธรรมะเป็นเป้าหมาย มุ่งหวังให้ลูกค้าได้รับประโยชน์จากธรรมะเป็นหลัก ส่วนเรื่องผลกำไรที่ได้จากการค้า ก็หวังเพียงเอามาเลี้ยงลูกน้องเป็นค่าครองชีพของเขาและครอบครัว ไม่ได้ทำการค้าด้วยความโลภ แต่ทำด้วยจิตที่คิดจะให้ในแบบชาวบ้านเป็นผู้ปฏิบัติธรรมเท่าที่สมควรว่าผู้ที่ต้องหาเลี้ยงตัวเองจะพึงทำได้ แบบนี้แล้ว บริษัทแห่งนี้โดยแก่นสารก็คือวัดอีกแห่งหนึ่งนั่นเอง ใช่มั้ย ? เพียงแต่ไม่ได้มีโบสถ์มีศาลาให้รู้ว่าเป็นวัดเท่านั้นแหละ เพราะมีสาระสำคัญอยู่ที่ธรรมะ คือเป็นที่อยู่เป็นที่เผยแผ่ธรรมะกันเห็นๆ ก็จึงชื่อว่าเป็น "วัดโดยแก่นสาร" ด้วยโดยแท้

เป็นอันว่า ถ้าถือเอาแก่นสาร หรือสาระสำคัญเป็นหลักแล้ว ธรรมะมีอยู่ที่ไหน ที่นั่นก็กลายเป็นวัด ขาดธรรมะที่ไหน ที่นั่นก็ไม่ใช่วัด หากเราเข้าใจตรงกันไว้อย่างนี้ เรื่องสำคัญที่พูดกันอยู่ แม้นโลกใบเทียม (โลกออนไลน์โซเชียล) ก็จะลงรอยกันได้ง่ายๆ

มีทั้งพระทั้งโยมชอบแนะนำผมว่า "วัดไชเบอร์
บนโลกใบเทียมจะดีไปกว่าวัดวาอารามบนโลกใบแท้ได้
อย่างไร ? ควรเอาความรู้ ป.๕.๙ เข้ามาช่วยงานของวัด
บนโลกใบแท้ให้เต็มตัว จะไม่คุ้มค่ากว่าหรือ ?"

คำตอบก็คือ "ดีคนละกลุ่ม คุ้มคนละทาง"
วัดวาอารามบนโลกใบแท้ ยิ่งไงๆ ก็ขาดไม่ได้ สุดท้าย
ทุกคนก็ต้องเข้าวัดนี้ ไม่เข้าไปเอง ก็ต้องถูกจับใส่โลง
หามเข้าไปอยู่แล้ว ในแง่นี้ไม่มีอะไรจะมาแทนที่วัดนี้ได้
ส่วน "วัดไชเบอร์" บนโลกใบเทียม ที่แท้ก็แค่ส่วนเสริม
เติมเต็มตรงที่มันยังขาดสำหรับโลกยุคนี้ ที่ผู้คนมักง่าย
ใจเร็ว ถ้าไม่มีวัดไชเบอร์เอาไว้รองรับเลย ผู้คนบนโลก
ก็จะยิ่งห่างวัดออกไปทุกที แต่ถ้ามีวัดอยู่บนโลกไชเบอร์
เยอะพอ จนเขาเขียนหน้าจอ(มือถือ)ไม่ว่าจะไปทางไหน
ก็ได้เจอ ผู้คนก็จะเข้าถึงวัด(ธรรมะ)ได้อย่างง่ายดาย
นี่คือประโยชน์ของวัดไชเบอร์ที่เห็นกันอยู่ชัดๆ

นอกจากนี้การสร้างวัดไชเบอร์ก็ยังแสนประหยัด
หากเทียบกับประโยชน์ ก็นับว่าคุ้มเกินคุ้ม ในขณะที่
การสร้างวัดบนโลกใบแท้จะต้องใช้งบประมาณเป็นล้านๆ
ขึ้นไป โดยที่ยังคาดหวังไม่ได้ว่า จะหาพระดีๆ มาอยู่ดูแล
มาเป็นเจ้าอาวาส เป็นหลักเป็นฐาน ได้หรือไม่ ?

และภาระเรื่องการหาพระดีๆ มาอยู่ดูแลวัดนี้ กำลังเป็นปัญหาใหญ่ในยุคปัจจุบัน วัดมากมายทุกวันนี้ แม้ที่สร้างเอาไว้ใหญ่โตมโหฬาร แต่ก็หา "สมภารดีๆ" ไม่ค่อยได้ พอหลวงปู่ผู้นำสร้างมรณภาพไป วัดก็แทบจะร้างกันเลย พระที่มาอยู่ใหม่แต่ละรูปก็หาดีๆ ได้ยาก กลายเป็นเรื่องลำบากมากที่สุดไปเลยก็ว่าได้

แต่วัดไชยเบอรบนโลกใบเทียม ย่อมไม่มีปัญหาอย่างว่านี้ เพราะจะนิมนต์พระรูปไหนมาอยู่ก็ได้ทั้งนั้น แม้แต่จะทูลนิมนต์พระพุทธเจ้าให้มาจำพรรษาอยู่ด้วยก็ยังได้ แค่นำเอาลึงก์พระไตรปิฎกมาลงไว้ในวัดไชยเบอร (เว็บไซต์ธรรมะ) ก็เท่ากับทูลนิมนต์พระพุทธเจ้าให้มาอยู่จำพรรษาในวัดของเราแล้วใช่ไหม ? เพราะนำเอาธรรมะซึ่งเป็นพระพุทธเจ้าองค์จริงมาอยู่ พระอริยสงฆ์อื่นๆ ก็เช่นกัน นับถือองค์ไหนก็นิมนต์มาได้ทันที อย่างยุคนี้ก็มี "หลวงปู่พุทธทาส, หลวงปู่ชา, หลวงปู่ปัญญาฯ, ท่าน ป.อ.ปยุตฺโต" ดังนี้ เป็นต้น เราก็นิมนต์มาได้เลย ด้วยการนำคลิกวีดิโอหรือเสียงเทศนาของท่านมาลงไว้ให้ผู้เข้ามาคลิกชมคลิกฟังได้ตามอัธยาศัย ก็เท่ากับว่า วัดไชยเบอรของเรา มีพระสุปฏิปันโนเหล่านี้มาจำพรรษาให้ได้กราบไหว้บูชาและฟังธรรมอยู่แล้วนั่นเอง

มีเรื่องเฉพาะหน้า ซึ่งนับว่าสำคัญจำเป็นเร่งด่วนที่สุดของมนุษยชาติในยุคนี้ แต่ดูเหมือนจะยังไม่มีใครใส่ใจมัน ทำให้แม้แต่คำว่า "SEO ธรรมะ" ก็ยังเป็นปริศนาอยู่ จะหาผู้รู้จักความหมายของมัน ก็แทบไม่มีทุกวันนี้ นายตะวัน (สื่อตะวัน) ก็ยังเป็นคนที่พูดถึงมันอยู่อย่างเดียวดาย พอๆ กับคำว่า "อธรรมกับธรรมะ กำลังมาตัดเชือกเอาแพชนะกันบนเสิร์ชเอ็นจิน" หรือคำว่า "พ่อคลิก ลูกสาวดู ท่านรู้หรือยัง ?" คนที่ฟังต่างก็ยังส่ายหน้า เพราะไม่รู้ว่ "หมายถึงอะไร ?"

ทั้งๆ ที่มันกำลังเป็นปัญหาใหญ่อยู่ในสังคมโลก ถ้าไม่รีบช่วยกันแก้ไขให้ทันเวลา อารยธรรมของมนุษย์ที่บรรพบุรุษสั่งสมมานับพันนับหมื่นปีคงจะต้องป่นปี้ไปภายในไม่ถึง ๑๐๐ ปีนี้เอง ดังนั้น มันจึงเป็นเรื่องที่รอต่อไปไม่ได้ เพราะมิฉะนั้นลูกหลานเหลนโหล่นของเราเขาก็จะไม่รู้จักอารยธรรม(ความมีวัฒนธรรม)อีกต่อไป คือปัจจุบันนี้โลกไซเบอร์ แม้มันจะเป็นแค่โลกใบเทียม แต่นับวันมันก็ยังมีอิทธิพลวกกลับมาใส่หัวโลกใบแท้ให้หมุนหรือแปรเปลี่ยนไปตามมัน โดยผ่านทางคีย์เวิร์ดบนเสิร์ชเอ็นจิน หน้าจอมือถือ ที่เยาวชนของเรากำลังติดมันอย่างอมแงมอยู่นั่นเอง ลองดูกันให้ดีๆ

ในเมื่อเขาเข้าไปคลิกที่ไหน ก็เจอแต่ "หนังโป๊" แลมนเป็นแบบเซ็กซ์หมู ให้อูได้ทุกที่ จะไม่ให้ทำนายว่า อารยธรรมแบบครอบครัว (ผิวเมียพ่อแม่ลูก) จะต้องป่นปี้ไปในไม่ช้า อย่างไร ? ลูกหลานเหลนโหลนของเรา จะหมดยางอาย มีเซ็กซ์หมูกันได้อย่างง่ายดาย จริงอยู่ คงไม่เป็นเช่นนั้นทั้งหมดดอก แต่ลองคิดดู ? ถ้าเป็นแค่สักหนึ่งในสาม อารยธรรมจะสิ้นคลอนไหม ?

ดังนั้น การสร้างวัดไซเบอร์ และการทำ SEO ธรรมะ (การทำสงครามไซเบอร์ให้ธรรมะชนะอธรรม บนเสิร์ชเอนจินให้จงได้ : ทำให้ผู้คนเขี่ยหรือคลิก คำใดๆ ในมือถือ [google] ก็จะเจอธรรมะขึ้นมาก่อน) จึงเป็นมหากุศลแห่งยุค (ทุกๆ ศาสนา) เป็นมหาภารกิจ ที่ควรจะเป็นวาระแห่งโลก เพราะสำคัญจำเป็นเร่งด่วน ที่สุดของมนุษยชาติในยุคนี้ ซึ่งถ้ามีรัฐบาลใดหรือมีใคร ทำอยู่แล้ว นายตะวันตกก็อยากได้ยีนขาว พร้อมจะกล่าว คำอนุมตนาจนสุดเสียง แต่ถ้ารัฐบาลไหนหรือคนดีใด ยังไม่เข้าใจในเรื่องนี้ นายตะวันตกก็ยินดีเป็นกัลยาณมิตร ร่วมด้วยช่วยกันทำมหาภารกิจ ชนิดที่จะทำให้เรารู้สึก ว่า "เกิดมาไม่เสียชาติเกิด" อันควรค่าให้ลูกหลาน เหลนโหลนได้เล่าขานบูชาคุณไปชั่วฟ้าดินสลาย.

คำฝากฝัง

สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา
ของอาจารย์หมอ (ประเวศ วะสี)
กับสามข้อเสนอนายตะวัน*
อันที่จริงก็เป็นสิ่งเดียวกัน
เพราะ “การสร้างความรู้”
ถ้าไม่สอดคล้องรองรับ
กับธรรมชาติ ก็จะพินาศอยู่ดี
“พลังสังคม” ถ้าโสมมอัปรีย
ไปกับเทคโนโลยี ที่ตัวเองเข้มนิด
ก็มีแต่จะก่อวิกฤติ
ปิดโอกาสที่จะกอบกู้ฟื้นฟูโลก
และสุดท้าย “กลไกรัฐ”
ถ้าวิธีเลือกตั้ง (หาผู้นำ) ยังผิด
เหมือนติดกระดุมเม็ดแรกพลาด
เราคงหวังอะไรได้
ต่อเมื่อกลับไปกลัดกระดุม
เม็ดแรกใหม่ ให้ถูกที่ถูกทาง
นั่นแหละ ทุกอย่างที่คาดหวัง
รวมทั้งการเขยื้อนภูเขา
แบบที่อาจารย์หมอบริเณไว้
ก็จึงจะเป็นจริงขึ้นมาได้
นี่คือคำฝากฝังของนายตะวัน
ที่หวังว่าบัณฑิตจะไม่ปิดหูปิดตา

คารมคมคาย ของ นายตะวัน

* อ่าน ๓ ข้อเสนอ ได้ที่หน้า ๑๒๘

คำสั่งเสีย

ยามจันทาย ภายหลัง ลาลับโลก
อย่าเศร้าโศก เสียใจ อาลัยหา
นั่นแค่เพียง "รูป" หาย จากสายตา
ส่วนคุณค่า "นาม" คง ยืนยงยาว
คิดถึงฉัน หันหา อดีตตัว
เห็นดีชั่ว ชอบชัง ยังหนุ่มสาว
เป็นม่ายา เข้ายั่ว เพียงชั่วคราว
เก็บเรื่องราว ศึกษา คุณค่าคน
ก่อนจะตาย ตามฉัน หันแลโลก
ยุควิโยค ย่อยยับ แส่นสับสน
ลูกหลานเรา เหลือवलัฏ ยังร้อนรน
จะทานทน อยู่ไป อย่างไรกัน
จงร่วมใจ กอบกู้ ฟื้นฟูไป
เพื่อโลกา รมเย็น เป็นสวรรค์
เทคโนโลยี โคมมา อย่าหลงมัน
รู้เท่าทัน จวยใช้ ให้เป็นทุน

ถึงยามตาย ตามฉัน อย่าหวั่นไหว
ปล่อย "กาย" ไป ตามกรรม ที่นำหนุน
วาง "จิต" วาง ห่างบาป หาบเอาบุญ
ฉันกับคุณ ก็จะไป เจอปลายทาง ฯ

แต่งเมื่อวันวางวายอายุ ๕๑ ปี

เรื่องที่ผมอยากเล่า

แต่ไม่ค่อยมีใครอยากรู้
 ทั้งที่ถ้ารู้แล้วก็จะส่งผลดีแก่ชีวิตผู้รู้ด้วย
 และสังคมโลกที่เราอยู่อาศัยก็จะมั่นคงยั่งยืน

๓ วิกฤติ ๙ โอกาส มนุษยชาติจะเอาอย่างไร ?

คนใกล้ชิดหรือญาติมิตร คิษยานุศิษย์ และอดีตภรรยา มักจะเตือนผมเสมอๆ ว่า **"อย่าแบกโลกเอาไว้คนเดียว"** เพราะผมชอบชวนคุยเรื่อง **"วิกฤติของโลก"** แล้วทุกคนเห็นว่า เป็นเรื่องไกลตัว หรือเกินกว่ากำลังของคนเล็กๆ อย่างเราๆ จะไปแก้ไขอะไรได้

พอไม่มีใครอยากคุย ผมก็จึงเลือกที่จะหลบไปนั่งเหม่ออยู่คนเดียว คิดโน่นนี่ไปเรื่อย ส่วนใหญ่เรื่องที่ชอบเก็บมาคิดก็มักจะเป็นเรื่องราวจากหนังสือที่เพิ่งจะอ่านผ่านมา เพราะว่าแทบทั้งชีวิตของผม ถ้าไม่มานั่งเหม่อ ก็ไปอ่านหนังสือเล่มใดเล่มหนึ่ง ส่วนเพื่อนนะหรือ ? พุดได้เลยว่า **"คบจริงๆ น้อยเต็มที"**

ไม่ใช่อะไรหรอก นอกจากคนทั่วไปมักเข้าใจว่า
 ผมเป็นคนซีเรียส เคร่งเครียด ชอบคิดชอบพูดอะไร
 แต่ในเรื่องที่หนักๆ คบแล้วคุยแล้วไม่สนุก โชคยังดี
 ที่ไม่เคยได้ยินใครพูดว่า "ผมไม่น่าคบด้วยเหตุผลอื่น"
 ที่จริงผมก็อยากจะปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ เหมือนกัน
 แต่สุดท้าย "เคมี" ของผมก็ไม่ยอมผสมกับผู้คนอยู่ดี
 เช่น ยามตกอยู่ในวงเหล้า หรือต้องเข้าไปในที่โศจร
 มันก็แค่ "เพื่อจะเอาใจเพื่อนๆ" เท่านั้น ไม่กี่ครั้ง
 เพื่อนๆ ก็รู้ว่า "ผมฝืนใจไปกับเขา" ที่หลังพวกเขา
 ก็เลยเลิกชวนผมอีก ขณะที่เวลาผมหาเพื่อนคุยบ้าง
 เรื่องที่ผมอยากจะคุย ก็ยังมักจะเป็นเรื่องที่เพื่อนๆ
 เบื่อหน้าหนืออยู่เหมือนเดิม แล้วทำไมผมจะไม่รู้ว่า
 "สุดท้ายแล้วก็ไม่มีใครอยากจะคุยกับผมจริง"

เพื่อนแท้เพียงคนเดียวตลอดกาลของผมคือ
 "กรชกาย" (ตัวเอง) ที่ไม่ว่าจะหยิบยกเรื่องไหนขึ้น
 มาคุย ก็จะเป็นปีเป็นชู้ไปกับผมได้ทุกเรื่อง พอเรา
 คุยกันที่ไร (ผมนั่งเหม่อล้นแหละ) มักไม่จบลงง่ายๆ
 เพราะไอ้เพื่อนคนนี้นั้นจะมีแง่มุมมาก พอผมว่าอย่างนี้
 มันก็เห็นต่างว่าไปอย่างนั้น ทำให้เรามีเรื่องโต้เถียงกัน
 ข้ามวันข้ามคืน อย่างที่คนอื่นๆ ไม่เคยทนผมได้

ตอนเป็นเด็กเรื่องที่เราเถียงกันมันก็เรื่องจิปาละ
 บวชเป็นเณรเป็นพระก็เถียงเรื่องธรรมะไม่รู้เบื่อ จนสึก
 ออกมาเป็นพรവാาสก็เถียงเรื่องโลกเรื่องธรรมกว้างขึ้น
 ยิ่งกว่าเดิมมาก **แทบทุกครั้งผมมักเถียงชนะ แต่สัจจะ
 หรือธรรมะแทบทั้งสิ้นกรซกายคือผู้เผยให้ผมรู้**

เช่น เผยให้รู้หรือทำให้เห็นทางลุ่มและทางรอด
 ของโลกได้อย่างชัดเจน อันเป็นที่มาของหนังสือเรื่อง
"๓ วิกฤติ ๙ โอกาส มนุษยชาติจะเอาอย่างไร ?"
 (๓ วิกฤติ คือ วิกฤติจิตมนุษย์, วิกฤติธรรมชาติ, และ
 วิกฤติทรัพยากร เป็นแฟคเตอร์ (factor) ที่ส่งผล
 หรือมีอิทธิพลให้วิกฤติน้อยใหญ่ทั้งหลายทั้งปวงในโลก
 เกิดตามมา ถ้าไม่รีบแก้ไขเริ่มไปจากตรงนี้ โลกก็จะไป
 ไม่รอด, ถ้าเร่งแก้ไขเริ่มไปจากตรงนี้ โลกก็จะมีทางรอด.
๙ โอกาส คือ จัดระบบชีวิตชนิดใหม่, รื้อการศึกษา
 ครั้งใหญ่กันให้ทั้งโลก, นับถือศาสนาแบบทำพิสูจน์ได้,
 ใช้สื่อศิลปะเพื่อให้ถึงามจริง, เร่งกอบกู้ฟื้นฟูธรรมชาติ,
 น้อมจิตและปัญญากลับเข้าหาธรรมะ, แบ่งปันทรัพยากร
 อย่างเป็นธรรม, กำกับการกินเกินใช้เกินในสังคมมนุษย์,
 หาจุดสมดุลหรือหาความพอดีในเรื่องสิทธิและหน้าที่
 อาทิวិถีทางการเมืองของมนุษย์ให้เหมาะสมลงตัว)

ตามมาด้วยเรื่องที่สุดของที่สุดในโลก ๓ เรื่อง
 ที่ถ้าผมยังมีชีวิตอยู่ขอเรียก ๓ เรื่องนี้ว่า "ข้อเสนอ"
 และผมเองก็จะเอามาทำให้เป็นงานทั้งทวนของชีวิตตน
 แต่หลังจากผมตายขอฝากเป็น "คำทำนาย" ว่า ถ้าโลก
 โชคดี ข้อเสนอทั้ง ๓ เรื่องนี้ในที่สุดมนุษย์ก็ต้องเลือก
 เพราะถ้าไม่เลือกก็จะโชคร้ายวายวอดกันทั้งหมด

๓ เรื่องนี้ คือ [๑] **หยุดบ่อนทำลายธรรมชาติ**
 ในทันที โดยไม่มีข้ออ้างอีก ชนิดที่ใครตัดต้นไม้ ๑ ต้น
 ต้องปลูกคืน ๒ ต้นเป็นอย่างน้อย [๒] **คุมโลกไซเบอร์**
ให้อยู่ หากจำเป็นต้องใช้ จะต้องทำให้ธรรมชาติของธรรมชาติ
 บนเสิร์ชเอนจินให้จงได้ ชนิดที่ใครๆ (ลูกหลานของเรา)
 เชี่ยวหรือคลิกไปที่ไหน (บนมือถือเป็นต้น) ก็ให้ได้เจอ
 สิ่งดีงามจริงขึ้นมาก่อน [๓] **ใช้ประชาธิปไตยกันให้เป็น**
 เช่น เลิกใช้วิธีเลือกตั้งแบบผู้สมัครเสียเถิด (ตัณหานำ
 มุสาตาม อกุศลธรรมรุ่มล่อม) แล้วใช้วิธีเลือกตั้งใหม่
 แบบไม่ต้องมีผู้สมัคร โดยทุกคนได้ใช้สิทธิ์ขั้นสมบูรณ์
 จะเลือกใครก็ได้ คล้ายเป็นเล่าปีแสงประชาธิปไตยกันทั้งโลก
 (ปัญญานำ จาคะตาม กุศลธรรมพรั่งพร้อม)

นี่คือเรื่องแรกที่ผมอยากเล่า แต่ชาวบ้านทั่วไป
 ไม่มีใครอยากรู้ ก็จึงขอนำมาเล่าเพื่อเอาไว้ในที่นี้

จะโลกจะหลอกลวงจะหลงมายากันไปถึงไหน ?

ถ้าผมยังบวชอยู่เป็นพระ ธรรมะ สังฆธรรม หรือ ความจริงแบบโลกๆ ดังต่อไปนี้ ผมจะไม่มีทางได้รู้เลย อาจจะได้ฟังเขาเล่า แต่ไม่มีวันจะได้สัมผัสเอง

มันเป็นเรื่องที่ผมอยากเล่าไหม ? เอาเข้าจริงๆ ผมเองก็ไม่รู้ ลึกลับ ก็ไม่อยากจะเล่า เพราะในบางเรื่อง ก็อายตัวเอง และบางเรื่องก็ไม่ต้องการจะให้เป็นกระเทย กระเทือนใคร แต่ในใจมันก็อัดอัดเต็มที อยากมีใครสักคนคอยแชร์ความอัดอั้นบ้าง และทางออกของผม คนที่แทบไม่มีเพื่อนก็คือ "การเขียน" เท่านั้น

ตัดสินใจว่า ผมจะเล่าเอาไว้ให้เป็น "ธรรมทาน" อะไรที่ทำให้ตัวเองอับอาย ผมจะถือเสียว่าเอาอย่างพระที่ทาน "ปลงอาบัติ" ส่วนอะไรที่ไปกระเทยกระเทือนผู้อื่น "ผมจะไม่เอ่ยชื่อใคร" แต่เล่าเอาไว้ให้สังคมได้รู้ตัวทั่วกันว่า "เรื่องแบบนี้มีอยู่และเพิ่มขึ้นจริงๆ"

เรื่องที่ ๑ ยุวสตรีที่สอนเรื่องโลกีย์ให้แก่ผม เป็นเรื่องที่น่าอาย แต่ก็ขอเล่าเอาไว้ แบบผู้สารถาพผิด และเป็นกรณีศึกษาให้กับสังคม ผู้อ่านควรมีวิจารณญาณ รู้จักแยกแยะว่า "นี่ไม่ควรเอามาเป็นเยี่ยงอย่าง"

เมื่อผมเลิกอายุได้ ๓๕ ปี ปลอดภัยและตั้งค
ยังเหมือนเด็กไร้เดียงสา จนอีก ๒ ปีถัดมา ผมจึงได้
เจอ "นักศึกษานางหนึ่ง" มีรูปร่างหน้าตาสะสวยมาก
เสนอตัวเข้ามา เพื่อแลกกับเงินเดือนประจำ เท่าที่ผม
พอจะจ่ายให้ได้ ตอนนั้นผมไม่ทันคิด ไม่ทันรู้สึกตัวว่า
กลายเป็น "เสียเลี้ยงเด็ก" ไปอย่างน่ารังเกียจ

กิเลสเฉพาะหน้า ตัณหาเฉพาะกิจ ทำให้ผม
หลงผิด รับเธอเข้ามาในชีวิต (อย่างลับๆ) นานแรมปี
ถ้าไม่มีเรื่องที่จะเล่าต่อไปนี้ บางทีผมคงจะรักจะผูกพัน
แบบ "ภรรยา" หรือแบบ "นางฟ้า" ก็เป็นไปได้

เพียงต่อมา เธอต้องการได้เงินเพิ่ม แต่ไม่กล้า
ขอผมตรงๆ เลยพาเพื่อนมาค้ำด้วย เรานัดมาเจอกัน
เฉพาะวันหยุด ภายหลังผมก็จึงได้รู้ว่าพวกเธอแชร์จ่าย
ห้องพักรั้วสุ่มกันอยู่ก่อนแล้วตามห้องเช่าที่ไร้ระเบียบ
กิเลสเฉพาะหน้า ตัณหาเฉพาะกิจ อีกตามเคย ผมเลย
ถลำทำผิดลึกลงไปกว่าเดิม ภายในเวลาไม่ถึงปี มีเด็ก
สาววัยรุ่นผ่านแม่แล้ววัยเรียน กว่า ๒๐ คน (ส่วนใหญ่
อายุคงจะยังไม่ถึง ๒๐ ปี) เต็มใจมาเอาผมเป็นของเล่น
บางคนพวกเธอก็พากันมาเป็นทีม กว่าที่ผมจะผ่านพ้น
เคราะห์กรรมได้ ก็จนเจียนจะเสียผู้เสียคนไป

เรื่องที่ ๒ มหาเศรษฐีเป็นได้ง่ายๆ แค่นี้เอง
 พ.ศ.๒๕๔๕ ผมจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทสำนักพิมพ์ชื่อ
 "บริษัท ลีโตะวัน จำกัด" ทำธุรกิจการค้าเกี่ยวกับ
 สิ่งพิมพ์ทุกชนิด ด้วยเครดิต "ท่านมหา" ทำให้สมุน
 ผู้ทรงอำนาจในบ้านเมืองกลุ่มหนึ่ง อ้างความหวังดี
 เข้ามาเสนองานให้ "อยากจะรวยไหม ? พวกเราช่วย
 ท่านมหาได้ ภายใน ๑ ปี ท่านมหาก็จะได้กำไรไม่ต่ำ
 กว่า ๑๐ ล้านบาทขึ้นไป ขอแค่ท่านมหาทอนเงินให้
 พวกเราโดยไม่คิดมากเท่านั้น ส่วนวิธีการและขั้นตอน
 ที่จะทำให้มันถูกต้องตามกฎหมาย พวกเราจะเป็นคน
 จัดการแทนท่านมหาเอง" สรุปก็คือมาชวน "โกงชาติ
 โกงแผ่นดินด้วยกัน" นั่นแหละ ซึ่งคำตอบมีอยู่แล้ว
 ผมไม่เอาด้วยแน่ๆ แต่ก็ส่งผลร้าย อย่างอยุธยาธรรม
 ที่สุด "ผมและลีโตะวัน" ถูกกีดกันสารพัดวิธี ทำให้
 โอกาสทางธุรกิจอันสุจริตของผมเหนี่ยวยากกว่าที่ควร
 จะเป็น จนผมอดเข้าไปถามพวกเขาไม่ได้ว่า "กีดกัน
 ผมอยู่ใช่ไหม ?" คำตอบที่ได้คือ "ท่านมหาโชคดี
 แค่นี้แล้ว ถ้าเป็นคนอื่นขึ้นปฏิเสธความหวังดีจาก
 ฯพณฯ แบบนี้ มีหวังได้เป็นคนสูญหายไปแล้วแน่ๆ"
 (แค่ถามกันดีๆ ช่มชู้เราชะงั้น มันทรราชย์ชัดๆ)

เรื่องที่ ๓ เป็น"ดอกเตอร์"ง่ายอะไรอย่างนี้
 ผมอ่านออกเขียนได้โล่งๆ กับพี่ชายกลาง ก็เพราะพี่ชาย
 นั้นแหละอ่านอะไรออกเขียนอะไรได้ก็จะสอนผมด้วย
 ทำให้ผมเรียนรู้เร็วกว่าเด็กรุ่นเดียวกันล่วงหน้าไปก่อน
 ราว ๒ ถึง ๓ ปี จากนั้นมาเฉลี่ยวันหนึ่งๆ ผมจะอ่าน
 หนังสือไม่น้อยกว่าร้อยหน้า พอจบเรียน ก็ได้ชื่อว่า
 ผู้อ่านพระไตรปิฎกทั้งภาษาบาลีและภาษาไทยจนจบ
 ครบทุกเล่ม ทั้งคันถวิคัมภีร์อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา
 และปกรณ์พิเศษอีกจำนวนหนึ่ง พร้อมกับสนใจใฝ่รู้
 ในวิชาการสมัยใหม่หลายสาขา ซึ่งในบางแขนงก็นำมา
 ใช้ได้จริงๆ เช่น วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์
 อินเทอร์เน็ต ผมก็กลายเป็นโปรแกรมเมอร์แบบย่อมนๆ
 (Web Master, Server Admin) ไปด้วยแล้ว

หลังจากลาสิกขา ผมเลือกทำอาชีพพ่อค้าขาย
 ความรู้ คือ ตั้งบริษัทรับจ้างทำหนังสือ (คิดทำหนังสือ
 คิดถึงสี่ต่อวัน) ก็จึงเป็นธรรมดาที่จะต้องมีคนมาว่าจ้าง
 ไม่เว้นกระทั่งวิทยานิพนธ์ปริญญาโทและปริญญาเอก
 ผมก็รับจ้างทำมาแล้ว (มากกว่า ๑๐ เรื่อง) ถึงแม้ลึกๆ
 ไม่อยากทำ แต่เพื่อรักษารฐานลูกค้า บวกกับเงินที่ล่อตา
 คนทำอาชีพพ่อค้ายังงี้ก็ต้องรับ (นับเป็นเรื่องปกติ).

ที่จริงทุกคนก็รู้ว่า "มันไม่ถูกต้อง" ประโยชน์
หรือว่าดอกเตอร์ใครอยากได้ก็ควรเรียนรู้และทำผลงาน
เอาเอง แต่มาถึงสมัยนี้ "เงินเป็นใหญ่ ซื้อได้ทุกอย่าง"
พอมีเงินถึงไม่มีความรู้ก็ซื้อใบปริญญามาอวดแบ่งตัวได้
ผมเองก็เลยเลื่อนไหลเข้าไปปะปนในวังวนกับเขา

สุดท้ายสังคมจึงมีแต่คนหลง โกหกหลอกลวง
และมัวเมาอยากกินเต็มไปหมด อย่างน่าสลดที่สุด

เมื่อไรจะเลิกตามกันฝรั่งอย่างบ้าคลั่งเสียที ?

สมัยเป็นแณรผมเคยฟังเทศน์ของหลวงปู่ชาพูด
ถึงชาวต่างชาติว่า "มันก็คือกัน (เหมือนกัน) นั่นแหละ
ฝรั่งแขกเจ๊กไทยหัวเราะร้องไห้น้ำตาไหลคือกันทั้งนั้น"
ยิ่งในคราวหนึ่งมีโยมถามท่านว่า "หลวงพ่อกี่พูดฝรั่ง
ไม่ได้ พระฝรั่งก็พูดไทยไม่เป็น แล้วหลวงพ่อสอนให้
พระฝรั่งนั่งกรรมฐานได้อย่างไร ?" ท่านตอบได้อย่าง
เด็ดขาดว่า "โยมฝึกควายให้มันช่วยไถนา โยมพูดภาษา
ของมันได้ด้วยหรือ ?" นี่คือสัจธรรมจากหลวงปู่ชาที่
นับได้ว่า "เป็นรากฐานในทางความคิดและสติปัญญา
ของนายตะวัน (สื่อตะวัน) มาตราบเท่าทุกวันนี้"

ผมกับกรรกาย (ที่เคยเอย์ถึงแล้ว) เริ่มรู้จักคิด
 แข็งข้อ ไม่ขึ้นต่อฝรั่ง ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ยิ่งเริ่มเรียน
 บาลี ได้เป็น "มหา" มาเป็นครูใหญ่ครั้งแรกตั้งแต่ยัง
 เป็นเณร (อายุ ๑๙ ปี) ที่สำนักวัดพัฒนราษฎร์บำรุง
 จังหวัดกำแพงเพชร นาน ๔ ปี แล้วมาเป็นผู้ช่วย
 อาจารย์ใหญ่สำนักเรียนวัดราชโอรสาราม กทม. ๓ ปี
 ก่อนมาสิ้นสุดสมณเพศในฐานะผู้ก่อตั้งและครูใหญ่
 โรงเรียนไตรสิกขาวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ๔ ปี
 ผมก็ยังแสดงบทบาทลูกศิษย์คิดแข็งข้อต่อโลกตะวันตก
 มาอย่างต่อเนื่อง และคอย "ตอกหน้าคนไทยด้วยกัน"
 อยู่เป็นระยะๆ ให้ตื่นลืมตาขึ้นมามองกำพืดของตัวเอง
 และรู้จักรักเหง้าแห่งโลกตะวันออกของตนบ้าง

เช่นว่า ก่อนเราหลงฝรั่ง คนไทยไม่ได้โง่เขลา
 แม้ส่วนใหญ่จะไม่รู้หนังสือ แต่ทุกคนก็พึ่งพาตนเองได้
 พวกผู้ชายก็เป็นสารพัดช่างสร้างบ้านเรือนวัดวาอาราม
 ไ้ดั่งดงามตระการตา ขึ้นตำก็ทำไร่นาหาเลี้ยงครอบครัว
 ได้ทุกคน ฝ่ายผู้หญิงก็เป็นสารพัดหัตถกรรมแกะสลัก
 เย็บปักถักร้อย อย่างน้อยก็เก็บผักหักฝืนทำครัวทอดผ้า
 และค้าขายได้ทั้งสิ้น ต่างจากทุกวันนี้ที่ทุกคนรู้หนังสือ
 แต่ก็มักจะทำอะไรไม่เป็น และพึ่งพาตัวเองก็ไม่ได้

ลูกศิษย์ของผม (เพื่อนพัฒน, ไตรลิกข) ทุกวันนี้
 ย่อมเคยได้ยินผมพูดว่า "ครูตั้งโรงเรียนมาสอนพวกเธอ
 ด้วยความรู้ลึกเจียมตัวว่า ครูก็อาจจะกลายเป็นผู้ร้าย
 ที่ลากพวกเธอออกมาจากการศึกษาเสียเองก็เป็นได้
 เพราะการศึกษาที่แท้จริง ไม่ใช่แค่ที่มีอยู่ในหนังสือ
 หรือที่ผ่านการสอบไล่ตามหลักสูตรเท่านั้น แต่มันอยู่ที่
 ที่พวกเธอรู้จักหาเลี้ยงตัว ครอบครัว และรักษาสังคม
 ให้รอดได้ ทั้งต้องรอดอย่างสุจริต ไม่ผิดศีลธรรม"

ถ้าถือเอาความตามนี้มาเป็นมาตรฐานวัด ก็ดูกันดีๆ
 ทั้งการศึกษาไทยและการศึกษาโลกที่กำลังทำๆ กันอยู่
 เข้าข่าย "เป็นผู้ร้าย" ไปเสียหรือไม่ ? เพราะส่วนใหญ่
 หลงไปรับใช้นายทุน เช่น สร้างหลักสูตรขึ้นมาสอนให้
 มนุษย์เป็นได้แค่ "ทาส" เพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรม
 มุ่งเอาเด่นด้านเดียว เฉพาะที่จะไปต่อสายพานการผลิต
 ปิดโอกาสเขาไม่ให้พัฒนาชีวิตที่เป็น "ไท" หรือมนุษย์
 ที่สมบูรณ์ได้เลย นับวันคุณภาพของคนก็ต่ำลงเรื่อยๆ
 เช่น "รุ่นยายแม้ไม่รู้หนังสือ แต่ปลูกฝ้าย เลี้ยงหม่อน
 สาวไหม ทอผ้า ตัดเย็บเสื้อผ้าเก่งได้ทั้งตัว, มารุ่นแม่
 รู้หนังสือดี เป็นทาสโรงงาน เย็บผ้าได้เท่าที่เจ้านายสั่ง
 ยิ่งมาถึงรุ่นลูก หนังสือก็แย่งและทำอะไรก็ไม่เป็น"

นี่คือตัวอย่างที่ต่างก็เห็นๆ กันอยู่ว่า การศึกษา
ที่เราลอกเอามาจากฝรั่งนี้ มัน "ห่วยแตก" ขนาดไหน ?
นอกจากนี้ยังมีเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง และเรื่องอื่นๆ
ที่เราลอกฝรั่งมา ก็ "แหลกเหลว" ไม่แพ้กัน มันเริ่มมา
ตั้งแต่แนวคิดที่ผิดพลาด เช่น ฝรั่งเห็นว่า "ควรกระตุ้น
ให้ผู้คนเกิดกิเลสมากๆ* จะได้ขยันทำงานและต้องการ
บริโภค เศรษฐกิจก็จะไต่ขยายตัว" โดยหาไม่รู้ ? นั่นคือ
"จุดไฟเผาโลก" ทำให้ตัวมนุษย์ก็ทุรนทุราย สังคมโลก
ก็วุ่นวายเร่วร้อน และแย่ที่สุดก็ตรงที่ธรรมชาติถูกทำลาย
จนพินาศย่อยยับ นับเป็นหนทางบาปอย่างมหันต์ นี่คือ
"แนวคิดอันหลงผิดแบบฝรั่ง" ที่เรายังโง่เขลาไปเอาอย่าง
เขามาอีก ถึงเวลามานานแล้ว ที่เราควรจะหวนกลับมาหา
รากเหง้าของเราเอง แล้วตั้งต้นใหม่ให้ถูกต้อง เพื่อผู้คน
จะได้อยู่เย็นเป็นสุข สังคมโลกก็จะมีสันติภาพ ทั้งหวังไว้
ได้ว่า "ต่อไปภายหน้าฝรั่งมั่งคั่งที่สุดท้ายก็จะไปไม่รอด
จะได้หันมาเดินตามกันเราบ้าง" (บนหนทางบุญ)

นี่คือตัวอย่างบางส่วนของ "เรื่องที่ผมอยากเล่า"
ซึ่งพูดกันเท่าไรก็ไม่วันหมด และที่สำคัญมันไม่ใช่เรื่อง
ส่วนตัวใคร แต่มันเป็นเรื่องของสังคม ที่ทุกคนมีหน้าที่
ที่จะต้องร่วมมือกันทำให้มันดีงามจริงยิ่งๆ ขึ้นไป.

* ต่อให้คนทั้งโลกหมดกิเลส เศรษฐกิจการค้าก็还会ดำเนินไป เพราะยังไ้
ทุกคนก็ยังต้องกินต้องใช้ แล้วจะกลัไปทำไม ? ถ้าคุณไม่โลกเกินไปนัก !

เรื่องที่ชาวบ้านอยากรู้

แต่ผมก็ไม่อยากเล่า
 เพราะเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะมีประโยชน์อะไร
 และส่วนใหญ่เป็นเรื่องส่วนตัวของผม
 ที่สังคมควรเคารพความเป็นส่วนตัวบ้าง

นายตะวันเป็นใครมาจากไหน ?

มีเล่าเอาไว้ ในเว็บไซต์สื่อตะวันและนายตะวัน
 มากพอสมควรแล้ว หรือเอาแบบย่อๆ พอให้รู้จักกัน
 ก็พลิกไปดูหน้าสุดท้าย (ในปกหลัง) นั่นเถิด

บวชตั้งนานสักออกมาทำไม ?

สังคมไทยของเราแต่โบราณมีประเพณีบวชลูก
 บวชหลานให้เล่าให้เรียน กลายเป็นค่านิยมประจำชาติ
 "ผู้ชายไทยทุกคนจะต้องได้บวช" ท่านลองคิดเอาเอง
 ว่า "ถ้าไม่มีใครสัก สังคมไทยจะมีผู้ชายสืบเชื้อสาย
 เอาไว้หรือ ?" ผมเองต่างจากคนอื่นก็เพียงได้บวชนาน
 แต่ในข้อเท็จจริง "ผมก็แค่ผู้ชายไทยอีกคนหนึ่ง"

ก่อนจะสักทนต์สักทนต์ไหมไหนละสิ ?

ไม่มี ไม่เกี่ยว ผมเหมือน "พีลิป นาคะเสถียร" ตัดสินใจทำอะไรคนเดียว ไม่มีใครเข้ามาข้องเกี่ยวทำให้ผมต้องสัก พีลิปเขียนบันทึกเป็นหลักฐานไว้ไม่ให้ใครเตือนรื้อว่า "ผมมีเจตนาจะฆ่าตัวเอง โดยไม่มีผู้ใดเกี่ยวข้องในกรณีนี้ทั้งสิ้น" ผมเขียนหนังสือ "ทิ้งทวน" ไว้นาน ๑ ปี ก่อนที่ตัวเองจะสัก อาจจะเป็นหนังสือเล่มนั้นกระมัง ? ที่ **"ท่าน ว.วชิรเมธี พูดว่า อาตมาเคยอ่านหนังสือโยมอาจารย์"** ในวันที่ "นายตะวัน" ไปรพบพบท่านตามคำเชิญ (ไว้เชิญตะวัน : สอนธรรมะของท่าน) ได้สนทนากันเล็กน้อย ท่านพูดคำนี้ขึ้นมาเอง ส่วนเป็นหนังสือเล่มไหน ท่านได้อ่านจริงๆ หรือแค่พูดเอาใจโยม ? อันนั้นผมไม่รู้..คงต้องถามท่านเอง !

ผมไม่ใช่คนดีที่วิเศษวิโส ชนิดที่ไม่เคยทำอะไรผิดพลาดเลยมาก่อน ตอนเป็นเณรวัยรุ่น ยังคึกคะนอง ผมก็เคยทำความผิด (ร้ายแรง) ตามอย่างวรรณคดีไทย (พลายแก้วกับพิมพิลาไลย) ไม่มีผิดเพี้ยน โชคดีที่หลังจากนั้น ผมได้เรียนบาลี แล้วมาเป็น **"ครูใหญ่"** ทำให้ต้องรับผิดชอบลูกศิษย์ **"ชีวิตจิตใจก็จึงพินคินมา"**

เคยมีเมียมาแล้วกี่คน ?

ผมเคยสารภาพไปแล้วว่า "ในชีวิตผมเคยทำผิดเรื่องผู้หญิงมาก่อน" (ตอนเป็นเณรและตอนสึกแล้วนะ ตอนเป็นพระผมเคร่งศีล*) จึงขอไม่พูดอะไรที่จะไปทำให้ผู้หญิงที่ผมรักและผูกพันจะต้องมาเสียใจซ้ำอีก

บรรดาเธอทั้งหมด มีแค่ ๒ คนเท่านั้นที่เคยอยู่ด้วยกันนานเกิน ๓ ปี (ผู้ร่วมสร้างสื่อตะวัน ๔ ปีกว่า, ผู้ร่วมเดินทางทั่วไทย ๓ ปีกว่า) ซึ่งนานพอที่จะทำให้รักและคิดถึงกันไปตลอดชีวิต อย่างน้อยก็ในจิตผมเอง ส่วนฝ่ายหญิงเธอตัดสินใจไปจากผมตั้งหลายปีแล้ว

แต่ความรักความผูกพันอันเป็นความรู้สึกดีๆ นั้น เขามีไว้สร้างสรรค์ ไม่ใช่มีไว้บั่นรอน ผมจึงเลือกเก็บความรักความผูกพันนี้ไว้ชั่ววินิจนัยน์คร แต่ก็จะไม่ยอมให้มันมาบั่นทอนปณิธานหรืออุดมการณ์เด็ดขาด.

* ผมสึกจากพระ ปี พ.ศ.๒๕๔๒ มาด้วยความบริสุทธิ์ ไม่มีเรื่องสตรีหรือสังกั ถัดนั้นมาอีก ๓ ปี (๒๕๔๕) จึงได้พบรัก แล้วมีเมียเมื่อต้นปี ๒๕๔๖ อยู่กินกันมาถึงปี ๒๕๕๐ ก็หย่าร้าง โดยไม่มีลูกผูกพัน จากนั้นมาจึงปฏิญาณว่า "ผมจะไม่ใช้ชีวิตครอบครัวยับกับใครอีก"

ไม่คิดจะมีเมียใหม่อีกแล้วจริงๆ หรือ ?

ผมพูดอย่างนั้นตั้งแต่เมื่อไร ? ผมเคยพูดคำว่า "จะไม่ครอบครองใครและจะไม่ให้ใครครอบครอง จะไม่เป็นเจ้าของใครและจะไม่ให้ใครเป็นเจ้าของ" ก็เท่านั้นเอง ส่วนเรื่องความสัมพันธ์กับสตรี มีข้อห้าม ตรงไหนกัน ? ในเมื่อผมก็เป็นฆราวาสเต็มร้อย

ฝ่ายมุมมองของคนดู ก็ขึ้นอยู่กับจิตแต่ละคน มองดีก็เพราะจิตของคนมองนั้นดี มองร้ายก็เพราะจิตของคนมองนั้นร้าย หามาเกี่ยวข้องกับผมไม่ !

นี่คือตัวอย่างของบางเรื่องที่ผมไม่อยากจะเล่า แต่ผู้คนที่ชอบจะเอามาถาม แม้ผมพยายามเลี่ยงไม่ตอบ ก็ยังชอบแซ่ซี้ ที่เรื่องปณิธานหรืออุดมการณ์กลับไม่มี คนสนใจ พอผมชวนคุยที่ไรก็มีแต่คนรีบตัดบท ฯ

อย่างไรก็ดี บางทีเพียงแค่มีคนถาม ก็อาจจะเพียงพอแล้ว เหมือนที่ผมเองก็ชอบตอบติดตลกกับลูกศิษย์ที่ถามด้วยความห่วงใย "ทำไมอาจารย์จะต้องเที่ยวทำตัวเองให้ลำบากเช่นนี้ ?" ว่า "ทำไมนะหรือ ? ก็เพื่อเธอจะได้ตั้งคำถามแบบนี้ไง !" เพราะที่แท้แล้ว

แค่มีคนถาม ก็จะทำให้เราได้มีการแสวงหาคำตอบกัน อยู่แล้วในตัว โดยที่ผมอาจไม่จำเป็นต้องตอบคำถาม นั้นใดๆ เลย เพราะเมื่อผู้ถามเกิดคำถามขึ้นมาในใจตน ต่อไปภายหน้าแต่ละคนนั้น ก็ย่อมจะต้องหาคำตอบให้ กับตัวเองอยู่แล้ว เหมือนดูภาพวาด (นามธรรม) แล้ว ยังไม่เข้าใจในทันที ต่อภายหลังจึงค่อยครุ่นคิดไขปริศนา เอาเอง ซึ่งแม้จะดูภาพเดียวกันก็ไม่จำเป็นต้องได้คำตอบ อย่างเดียวกันเสมอไป เพราะ "ศิลปะ" ไม่มีอะไรตายตัว การเดินทางของนายตะวันก็เช่นนั้น มันคือ "งานศิลปะ" ชนิดหนึ่ง ซึ่งผู้ชมสามารถไขปริศนาหาคำตอบด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องซ้ำใคร แม้แต่ซ้ำกับแบบนายตะวัน เจ้าของงานศิลปะที่ท่านชมแล้วนำไปหาคำตอบอยู่..

คำถามจากผู้ถามน้ำใจ "จะให้เราช่วยอะไรไหม ?"

คำตอบจากใจนายตะวัน "ไม่ต้องช่วยอะไรผมหรอก แค่มีมิตร ีรับแจกหรือซื้อหนังสือผมไปอ่าน ก็พอแล้ว หลังจากนั้นหากท่าน เห็นด้วย ช่วยกันคืนผืนป่า ช่วยกันทำ SEO ธรรมะ หรือช่วยกัน เรียกร้องวิธีเลือกตั้งใหม่แบบไม่ต้องมีผู้สมัคร อันนั้นคือช่วยกัน ไม่ใช่ช่วยผม เพราะกว่าที่การช่วยกันนั้นจะเกิดผลเป็นรูปธรรม ผมก็คงตายหายลับไปจากโลกใบนี้แล้ว ไม่มีส่วนได้อะไร.."

คำขอบคุณ

กราบขอบพระคุณพระสงฆ์ และขอขอบคุณ
กัลยาณมิตร ศิษยานุศิษย์ และท่านสาธุชน "คนใจดี"
ที่ร่วมด้วยช่วยเหลือตลอดทางอย่างใดอย่างหนึ่ง

กุศลอันยิ่งใหญ่จากปฏิบัติบูชาต่อพระพุทธเจ้า
ก็ดี, วิกรรมอันจะเป็นตำนานให้ลูกหลานเหลนโหล่น
ได้เล่าขานสืบไปว่า "นายตะวัน สามัญชน คนธรรมดา
ผู้เดินทางรอนแรมไปทั่วไทยยิ่งกว่าใครในประวัติศาสตร์
ด้วยรถยนต์ส่วนตัว ที่ถูกถ่ายรูปเอาไว้เป็นที่ระลึกว่า
ตนเคยมาแล้ว หลายหมื่นหลายแสนรูป จนอาจจะติด
สถิติโลก" ก็ดี, และความดีงามจริง สิ่งที่เป็นมรดก
ตกทอดไปถึงอารยธรรมแห่งมวลมนุษยชาติ ก็ดี,

เหล่านี้ทั้งสิ้น ย่อมถือได้ว่าทุกท่านดังที่กล่าวมา
มีส่วนร่วมด้วยโดยไม่ต้องสงสัยเลย เพราะที่แท้ไม่มี
ยกเว้นใคร แม้แต่ "คนใจร้าย" ผมก็ยังต้องขอบคุณ
เพราะก็ย่อมมีส่วนทำให้ผม เกิดมุมานะ บากบั่น มั่นคง
ใน"ปณิธานการเดินทาง"อย่างยิ่งยวดขึ้นไปอีก.

จากใจ.. นายตะวัน

คำทิ้งทวน

ผมไม่เคยคิดว่าตัวเอง
ดีเลิศประเสริฐล้ำกว่าใคร
เพราะถ้าผมดีจริง
ก็คงไม่ลาสิกขาจากพระ
ออกมาเป็นฆราวาส
และไม่เคยคิดว่าตัวเอง
รู้มากกว่าใคร เพราะผมรู้ว่า

ในโลกนี้ไม่มีใครที่รู้มากกว่าใครจริงๆ แม้ในคนโง่เขลา
ที่ราวกับจะไม่รู้อะไรเลย เขาก็อ่อมจะรู้ในสิ่งที่เราไม่รู้
อยู่มากทีเดียว เพราะสิ่งที่เขาได้ประสบพบเจอมากมาย
เราก็ไม่เคยได้ไปประสบพบเห็นเหมือนกับเขา

ดังนั้น ทุกถ้อยคำของผม (จะในหนังสือเล่มนี้
หรือว่าที่ไหนๆ) จึงไม่ใช่คำอวดดีหรืออวดรู้แต่อย่างใด
เป็นแค่คำที่หวังดี ประารถนาเห็นผู้คน สังคมและโลกนี้
ดีขึ้นกว่าเดิม แล้วเล่าให้รู้ โดยที่ผู้คน สังคมและโลก
จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผมก็ได้ ซึ่งผมเองก็ไม่
ซีเรียสอะไร เพราะมีหัวใจประชาธิปไตยเต็มร้อย

"เตี้ย"

พระอาจารย์ผู้อบรมเลี้ยงดู
นายตะวันครั้งเป็นสามเณร

การเดินทางทั่วโลก (ทั้งอยากไปต่อให้รอบโลก) ของผม ก็ไม่ใช่ความอยากดังหรือหวังจะสร้างสถิติใดๆ ที่แค่ผมแค่ตั้งใจจะทำตัวให้เป็น "ลูกของเตี้ย" ให้เป็น "ศิษย์ของอาจารย์" ที่ดีที่สุด เท่าที่พอจะทำได้

เตี้ย* เคยสอนผมว่า "ถ้าอยากเป็นนักปราชญ์ ต้องอ่านหนังสือให้ได้หมื่นเล่ม แล้วต้องเดินทางให้ได้หมื่นลี้" (สุภาษิตจีนจริงๆ น่าจะเป็นเช่นนี้) อ่านหนังสือหมื่นเล่ม ผมทำได้มานานแล้ว (หากเอาพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา ตำราวิชาการ พงศาวดาร หรือวรรณคดี เล่มหนาๆ มาแยกย่อยออกเป็นเล่มเล็กๆ ก็ย่อมจะเกินหมื่นเล่มแน่นอน) และบัดนี้ผมเดินทางทั่วโลกไปมาแล้วทุกจังหวัด ทุกอำเภอ (โดยภาพรวม) กำลังเดินทางไปให้ทั่วทุกตำบล ถนนสายหลักของประเทศ ผมเคยไปมาจนครบทุกสาย และซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนนับครั้งไม่ถ้วน จึงควรถือว่าผมก็ได้เดินทางเกินหมื่นลี้แล้วด้วย.

* พระมหากาญจน์ กาญจนรสี ป.ธ.๘ (ภาพหน้าที่แล้ว) พระอาจารย์ผู้เลี้ยงผมเป็นลูก และสอนบาลีเป็นรูปแรก ตลอดถึงแนะแนวการศึกษาพระไตรปิฎกอย่างมีระบบให้ ท่านเลี้ยงลูกศิษย์อย่างเข้มงวด "ข้าต้องเผด็จการกับแก เพราะแกยังไม่รู้จักควบคุมตัวเอง" ที่มาของการมคมคาย "รัฐเป็นประชาธิปไตยก็เพราะราษฎรเผด็จการตัวเองได้ รัฐต้องเผด็จการก็เพราะราษฎรใช้ประชาธิปไตยกันไม่เป็น"

ถึงผมไม่ตั้งใจจะทำสถิติใดๆ แต่ทำตามคำเตี้ยดังกล่าวเท่านั้น แต่ผลจากความเพียรอย่างไม่หยุดยั้งก็ชวนให้คิดว่า "บัดนี้ผมน่าจะกลายเป็นคนในตำนานหรือเป็นหนึ่งในล้านอีกคนหนึ่งแล้วแน่ๆ" เอาแค่รูปถ่าย "รถคู่ชีพต่างวิถีสี่เวลา" ก็เป็นหมิ่นเป็นแสนรูปไปแล้ว ยังจะ "ผู้นำท้องถิ่นที่ผมไปขอพบ" ก็มากเกินหมื่นคนขึ้นไปอีกด้วย ทั้งยังเดินทางแค่คนเดียว อย่างเด็ดเดี่ยวเป็นส่วนมาก หากวัดกันด้วยข้อนี้ หมดทั้งประเทศไทยจะหาสักร้อยคน หรือแม้หมดทั้งโลกจะหาสักหมื่นคนจะมีไหม ? ท่านผู้อ่านก็น่าจะคิดคำนวณได้เอง.

ผมก็จึงไม่ได้หวังเกินไปใช่ไหม ? ว่า ภายหน้าเมื่อผมแก่ชราลง (ผู้เฒ่าเจ้าปัญญา) พุดอะไรออกมา ปัญญาชนก็จะสนใจใคร่ฟัง ฐานะที่เป็นเสียงจากปากผู้เคยไปพบเห็นความเป็นจริงมายิ่งกว่าใครในแผ่นดิน เพราะสังคมอุดมปัญญาธรรมดาย่อมจะต้องเป็นเช่นนั้น ไม่ใช่ต่างก็เอาแต่นั่งเทียนมะโนโมเมกันไปหมด แต่ที่นี้ถ้าแม้ทั้งชีวิตผู้คนสังคมและโลกก็ไม่ลืมหูลืมตาขึ้นมาฟังผมพุดบ้าง ผมก็คง "วางเฉย" (อุเบกขา) ไปเท่านั้น เป็นตาเฒ่าเฝ้ามองลูกหลานผู้มีสันดานกระด้างแถมยังปัญญาทึบ แต่ทำอะไรไม่ได้ เลยต้องปลงต้องปล่อยวางไปตามวิถีทางของคนแก่ชราผู้หันหน้าหานิพพาน.

คนเราเกิดมาไม่ช้าไม่นานก็ตาย สุดแต่แต่ใคร
จะเลือกใช้ชีวิตของตนระหว่างเกิดถึงตายเอาตามใจตัว
เพียงเมื่อหลังลมหายใจสุดท้ายตายจากไปแล้ว ร่องรอย
ที่เหลือไว้ (ผลกรรมและคุณค่าของชีวิต) ย่อมแตกต่างกันไป ถ้ามองในมุมนี้ ผมก็แค่คนธรรมดาอีกคนหนึ่ง
ซึ่งเกิดมาแล้วเลือกใช้ชีวิตระหว่างเกิดถึงตายได้คุ้มค่า
ด้วยปณิธานอันแน่วแน่ ที่น้อยคนนักจักกล้าทำ

ส่วนชีวิตอันคุ้มสุดคุ้มของผมนี้อาจจะมีประโยชน์
แก่ผู้คนสังคมและโลก เพียงใดนั้น ก็ย่อมต้องขึ้นอยู่กับ
ผู้คนสังคมและโลกเองจะมองเห็นคุณค่าของผมนหรือไม่ ?
หาใช่ภาระของผมที่จะต้องเอาใจใส่ใจให้มันรksomองเลย
อุปมาเหมือนตาเฒ่าที่เล่าแล้ว ซึ่งสุดท้ายก็ต้องวางเฉย
หรือดั่งดวงตะวันขึ้นลงตามเคย ทอแสงอรุณมายามเช้า
สาดแสงทิวาตลอดวัน แล้วหันอัสดงลงลับโลกไปยามค่ำ
ตามวิถีธรรมดา หาได้มาข้องแะกับโลกไม่ ส่องแสงแล้ว
ก็แล้วไป สุดแต่โลกจะรับรู้รับเอาแสงนั้นจากมันเอง.

ด้วยความรักแท้และปรารถนาดีนิรันดร์

"นายตะวัน"

๒๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๘

ปริญญญาที่แท้จริง

ความสุขนั้นสำคัญนัก ทุกคนบนโลกปรารถนา
ทั้งเป็นเครื่องชี้วัดระดับการศึกษาที่แท้จริง (ทางจิต
วิญญาณ) ของคนเราด้วย, ใครที่ยังต้องอาศัยปัจจัย
ภายนอก คอยคนมาประกอบประหม่อมเอาอกเอาใจ
หรือคอยให้ได้สิ่งที่ปรารถนาเสียก่อนจึงจะมีความสุข
นี่คือจบแค่ขั้นอนุบาลหรือประถม, ใครหันมาอาศัย
ปัจจัยภายใน แล้วสร้างความสุขขึ้นมาได้ในใจตนเอง
ขณะที่ทำงาน เล่นดนตรี กีฬา วาดภาพ ท่องเที่ยว
อ่านหนังสือ หรือเจริญจิตภาวนา แบบนี้ก็เรียกว่า
จบชั้นมัธยม, ที่นี้ใครมีความสุขได้ แม้แต่ในขณะที่
สูญเสีย เจ็บป่วย หรือประสบเคราะห์กรรมต่างๆ
กระทั่งขณะที่กำลังจะตาย จิตก็ยังเบิกบาน แบบนี้
แหละจึงจะเรียกว่าจบชั้นอุดมศึกษา สำเร็จปริญญา
อย่างแท้จริง, คนโง่เขลามักจะเข้าใจว่าเป็นไปไม่ได้
ทั้งที่ตัวเองก็เคยมีความสุขในขณะที่เสียสละให้ทาน
หรือขณะเจ็บปวดเมื่อยล้าจากกิจกรรมที่ตนชื่นชอบ
ก็แค่รู้จักตั้งต้นฝึกฝนจากนั้นไป ในที่สุดต่อให้เจอ
ทุกข์แค้นไหน กระทั่งกำลังจะตาย ใจก็มีสุขได้
ไม่เหลือวิสัยเลย และนี่คือปริญญญาที่แท้จริง.

คารมคมคาย ของ นายตะวัน

ผมเป็นดอกเตอร์อยู่แล้ว

เมื่อเป็นพระผมจบ "เปรียญธรรม ๙ ประโยค" ซึ่งเป็น "เปรียญเอกอุตม์" หรือ "ปริญญาเอกสูงสุด" มาตั้งแต่โบราณ แม้บัดนี้จะถูกเหยียบย่ำต่ำลงเทียบเท่า "ปริญญาตรี" แต่อีกไม่นานรัฐบาลหรือรัฐสภาก็จะต้องถูกกดดันให้กลับมารับรองไปตามความเป็นจริง

ยิ่งผมสีกออกมาทำอาชีพ "ค้าความรู้" รับจ้างทำหนังสือ ซึ่งรวมไปถึงวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกนั้นด้วย ทำให้ความรู้ของผมกว้างกว่าปริญญาเอกโดยทั่วๆ ไป ตามเหตุปัจจัยใน "สัมมาอาชีพ" ที่ผมเลือกทำ

ที่สำคัญตอนเป็นพระผมเคยเดินธุดงค์เดี่ยวไปตามป่าเขา และปัจจุบันผมเลือกใช้ชีวิตพเนจร รอนแรมไปทั่วไทย ต่อเนื่องยาวนาน ทำให้ผมรู้กว้างชัดจริงยิ่งขึ้น ดังสุภาษิตจีนที่ว่า "อ่านหนังสือหมื่นเล่ม ไม่สู้เดินทางหมื่นลี้" ผมก็จึงเป็นดอกเตอร์อยู่แล้วเห็นๆ จำเป็นอะไรให้ต้องไปหาแผ่นกระดาษมารับรองความรู้เล่า ?*

* ตอบคำถามที่ว่า

"ทำไมไม่เอาเวลาไปศึกษาต่อปริญญาโทปริญญาเอก ?"